

EURÓPAI
BIZOTTSÁG

Brüsszel, 2013.9.18.
COM(2013) 641 final

2013/0314 (COD)

Javaslat

AZ EURÓPAI PARLAMENT ÉS A TANÁCS RENDELETE

**a pénzügyi eszközökben és pénzügyi ügyletekben referenciamutatóként használt
indexekről**

(EGT-vonatkozású szöveg)

{SWD(2013) 336 final}

{SWD(2013) 337 final}

INDOKOLÁS

1. A JAVASLAT HÁTTERE

1.1. Általános összefüggések, a javaslat indokai és célkitűzései

Az index jellemzően egy ár vagy mennyiség mérőszáma, amelyet mögöttes adatok reprezentatív halmaza alapján időről időre meghatároznak. Onnantól kezdve, hogy egy indexet referenciaárként használnak valamely pénzügyi eszköz vagy ügylet vonatkozásában, az index referenciamutatónak minősül. Az állami szervezetektől a kifejezetten ilyen célra létrejött független referenciamutató-szolgáltatókig különböző szolgáltatók különböző módszereket használva széles körben állítanak elő referenciamutatókat.

Azok a peren kívüli megállapodások, amelyek a LIBOR és az EURIBOR referencia-kamatlábak manipulálása kapcsán illetékes hatóságok és bankok között jöttek létre, rávilágítottak a referenciamutatók fontosságára és sebezhetőségére. Az illetékes hatóságok vizsgálják az árupiaci árjelentő ügynökségek által készített árértékelések manipulálására irányuló kísérletekre vonatkozó feltételezéseket is, az Értékpapír-felügyeletnek Nemzetközi Szervezete (IOSCO) pedig felülvizsgálta az árjelentő ügynökségek olajár-értékelési gyakorlatát. A referenciamutatók kikezdehetetlensége kritikus fontossággal bír számos pénzügyi eszköz, többek között kamatláb-swapügyletek, kereskedelmi és nem kereskedelmi ügyletek, például jelzáloghitelek szempontjából. Valamely referenciamutató manipulálása jelentős kárt okozhat olyan pénzügyi eszközöket birtokló befektetőknek, amelyek értékének meghatározásához a referenciamutató referenciaértékként szolgál. Emellett a manipuláció, azáltal hogy hamis jelzéseket küld a mögöttes piac állapotáról, torzíthatja a reálgazdaságot. Általánosabb értelemben a referenciamutatók manipulálásának kockázatával kapcsolatos aggodalmak alááshatják a piaci bizalmat. A referenciamutatók manipulálásának a veszélye minden olyan esetben fennáll, amikor a mutatók létrehozásának folyamata nem mentes az összeférhetetlenségektől és a mérlegeléstől, és ezeket nem szabályozzák megfelelő irányítási és kontrollrendszerek.

A LIBOR és az EURIBOR feltételezett manipulálására adott válasz első részeként a Bizottság módosította a piaci visszaélésről szóló rendeletre és a piaci visszaélések büntetőjogi szankcióiról szóló irányelvre vonatkozó javaslatokat, egyértelművé téve ezáltal, hogy a referenciamutatók manipulálása világosan és egyértelműen jogellenes tevékenység, amely közigazgatási vagy büntetőjogi szankciókat von maga után.

A szankcionálási rendszer megváltoztatása önmagában azonban nem fog javítani a referenciamutatók előállításának és felhasználásának módján; a szankcionálás nem szünteti meg a referenciamutató előállítási folyamatának nem megfelelő irányításából fakadóan felmerülő manipuláció kockázatát, amennyiben összeférhetetlenségek és mérlegelési lehetőségek állnak fenn. Másrészt a befektetők és fogyasztók védelme érdekében a referenciamutatóknak jól megalapozottnak, megbízhatónak és alkalmasnak kell lenniük. Ezen megfontolások alapján e rendeletjavaslat négy fő célt tűz ki maga elé, amelyek a referenciamutatók előállításának, felhasználásának és a referenciamutatókkal kapcsolatos adatszolgáltatás keretének javítására irányulnak:

- a referenciamutató-előállítási folyamat irányítási és kontrollkörnyezetének javítása, és különösen annak biztosítása, hogy a referenciamutató-kezelők elkerüljék az összeférhetetlenségeket, de legalábbis kezeljék azokat megfelelően;
- a referenciamutató-kezelők által használt bemeneti adatok és módszerek minőségének javítása, és különösen annak biztosítása, hogy elegendő adat és pontos adatok kerüljenek felhasználásra a referenciamutatók meghatározásakor;

- annak biztosítása, hogy a referenciamutatókhoz adatokat szolgáltatók tekintetében megfelelő kontrollrendszerek működjenek, különös tekintettel az összeférhetetlenségek elkerülésére és az adatszolgáltatás tekintetében érvényesülő megfelelő kontrollintézkedésekre. Indokolt esetben az érintett illetékes hatóságnak rendelkeznie kell azzal a hatáskörrel, amely alapján az adatszolgáltatókat felhatalmazhatja a referenciamutatókhoz kapcsolódó adatszolgáltatás folytatására; továbbá
- a referenciamutatókat igénybe vevő fogyasztók és befektetők megfelelő védelmének biztosítása az átláthatóság javításán, a megfelelő jogorvoslati lehetőségek biztosításán és indokolt esetben a referenciamutató alkalmassági vizsgálatának biztosításán keresztül.

1.2. Meglévő rendelkezések a javaslat által érintett területen

Jelen állás szerint az uniós jog a referenciamutatók használatának bizonyos szempontjaival foglalkozik:

- A piaci visszaélésről szóló rendeletjavaslat¹ 2. cikke (3) bekezdésének d) pontja és 8. cikke (1) bekezdésének d) pontja, illetve a piaci visszaélés büntetőjogi szankcióiról szóló irányelvjavaslat² rögzíti, hogy a referenciamutatók manipulálása világosan és egyértelműen jogellenes tevékenység, amely közigazgatási vagy büntetőjogi szankciókat von maga után (a piaci visszaélésről szóló rendeletjavaslatról az Európai Parlament és a Tanács politikai megállapodást ért el 2013. júniusban).
- A nagykereskedelmi energiapiacok integritásáról és átláthatóságáról szóló rendelet³ értelmében a nagykereskedelmi energiatermékek kapcsán használt referenciamutatók manipulálása jogellenes tevékenység.
- A pénzügyi eszközök piacairól szóló irányelv (MiFID)⁴ előírja, hogy a szabályozott piacra bevezetett pénzügyi eszközöknek alkalmasnak kell lenniük a velük való tisztességes, rendezett és hatékony kereskedés folytatására. Az említett irányelv végrehajtási rendelete⁵ továbbá előírja, hogy az alapul szolgáló eszköz árának vagy más értékmérőjének megbízhatónak és nyilvánosan hozzáférhetőnek kell lennie.
- Az Európai Bizottságnak a pénzügyi eszközök piacairól szóló rendeletre (MiFIR) irányuló javaslatának⁶ 30. cikke tartalmaz egy rendelkezést, amely alapján elszámolási és kereskedési célokra biztosítani kell a referenciamutatókhoz való nem kizárólagos hozzáférést (a javaslatról jelenleg folynak a tárgyalások az Európai Parlamentben és a Tanácsban).
- A tájékoztatóról szóló irányelv és végrehajtási rendelete⁷ értelmében, amennyiben a tájékoztatóban indexre való hivatkozás szerepel, a kibocsátónak meg kell adnia az alaptermék típusát, az alaptermékkel kapcsolatos információk fellelhetőségét, tájékoztatást kell nyújtania az alaptermék múltbeli és jövőbeli teljesítményével és

¹ COM(2011) 651 végleges 2011/0295 (COD) <http://eur-lex.europa.eu/LexUriServ/LexUriServ.do?uri=COM:2011:0651:FIN:HU:PDF>

² Brüsszel, 2011.10.20. COM(2011) 654 végleges 2011/0297 (COD) <http://eur-lex.europa.eu/LexUriServ/LexUriServ.do?uri=COM:2011:0654:FIN:HU:PDF>

³ A nagykereskedelmi energiapiacok integritásáról és átláthatóságáról szóló rendelet: <http://eur-lex.europa.eu/LexUriServ/LexUriServ.do?uri=OJ:L:2011:326:0001:01:HU:HTML>

⁴ A MiFID 40. cikkének (1) bekezdése; http://ec.europa.eu/internal_market/securities/isd/mifid_en.htm

⁵ A MiFID végrehajtási rendelete 37. cikke (1) bekezdésének b) pontja; http://ec.europa.eu/internal_market/securities/isd/mifid2_en.htm

⁶ <http://eur-lex.europa.eu/LexUriServ/LexUriServ.do?uri=COM:2011:0652:FIN:HU:PDF>

⁷ A 2003/71/EK irányelv, illetve a 809/2004/EK rendelet XII. mellékletének 4.2.2. pontja.

volatilitásával kapcsolatos információ fellelhetőségéről, valamint fel kell tüntetnie az index nevét. Amennyiben a szóban forgó indexet a kibocsátó állítja össze, a kibocsátónak közölnie kell az index leírását is. Amennyiben az indexet nem a kibocsátó állítja össze, a kibocsátónak egyértelműen meg kell jelölnie, hogy hol szerezhető be az indexszel kapcsolatos információk, és amennyiben az alaptermék kamatláb, a kibocsátónak közölnie kell a kamatláb leírását.

- Az átruházható értékpapírokkal foglalkozó kollektív befektetési vállalkozásokról (ÁÉKBV) szóló irányelv⁸ értelmében az ÁÉKBV-alapok ugyanazon kibocsátó eszközeibe csak korlátozott mértékben fektethetnek be. Az ÁÉKBV által lekövetni szándékozott index esetében a tagállamok legfeljebb 20%-ra megemelhetik az ÁÉKBV teljes portfóliójából ugyanazon kibocsátó által kibocsátott részvényekbe vagy hitelviszonyt megtestesítő értékpapírokba történő befektetésekre vonatkozó korlátokat, feltéve, hogy az index összetétele kellően diverzifikált, az index megfelelő referenciamutató azon piac tekintetében, amelyre vonatkozik, és az indexet megfelelő módon közzéteszik.

2. AZ ÉRDEKELT FELEKKEL FOLYTATOTT KONZULTÁCIÓK ÉS A HATÁSVIZSGÁLATOK EREDMÉNYEI

2.1. Konzultációk

2012. szeptember 3-án a Bizottság három hónapos konzultációt indított, amely november 29-én zárult le. Az adatszolgáltatóktól, a referenciamutatók kezelőitől és felhasználóitól, többek között tőzsdéktől, bankoktól, befektetőktől, fogyasztói csoportoktól, üzleti szervezetektől és közigazgatási szervektől összesen 84 észrevétel érkezett. Az érdekelt felek megerősítették a referenciamutatók előállítását és felhasználását terén jelentkező hiányosságokat, és széles körben támogatták az uniós szintű intézkedést. A válaszadók kiemelték a nemzetközi koordináció szükségességét, továbbá azt, hogy bármilyen kezdeményezés hatályát körültekintően kell kalibrálni.

Az Európai Értékpapír-piaci Hatóság (ESMA) és az Európai Bankhatóság (EBA) közösen vizsgálták az EBF-EURIBOR által szolgáltatott EURIBOR-ral kapcsolatos hiányosságokat, és 2013. január 11-én konzultációt indítottak a referenciamutató-szolgáltatási folyamatok uniós elveiről⁹. Az erre irányuló munkák részeként 2013. március 7-i levelükben az EBH, az ESMA és az Európai Biztosítás- és Foglalkoztatáinyugdíj-hatóság (EIOPA) közzétették a javasolt szabályozás tartalmára vonatkozó tanácsait. A Bizottság szolgálatai részt vettek az ESMA–EBH által 2013. február 13-án a referenciamutató-szolgáltatási folyamatok uniós elveiről rendezett nyilvános meghallgatáson¹⁰. A Bizottság szolgálatai részt vettek továbbá a piaci visszaélés kezeléséről, a LIBOR/EURIBOR-botrány utáni globális fellépés lehetőségeiről az Európai Parlament által 2012. szeptember 29-én tartott nyilvános meghallgatáson is.

2.2. Hatásvizsgálat

A Bizottság a jobb szabályozási politikával összhangban elvégezte a lehetséges szakpolitikai alternatívák hatásvizsgálatát. A szakpolitikai lehetőségek között a manipuláció ösztönzőinek korlátozása, a mérlegelési lehetőségek minimalizálása és a referenciamutatók elegendő, megbízható és reprezentatív adatokra való alapozásának biztosítása, továbbá a kockázatokat

⁸ Az átruházható értékpapírokkal foglalkozó kollektív befektetési vállalkozásokra (ÁÉKBV) vonatkozó törvényi, rendeleti és közigazgatási rendelkezések összehangolásáról szóló irányelv (2009/65/EK), 53. cikk.

⁹ <http://www.esma.europa.eu/consultation/Consultation-Principles-Benchmarks-Setting-Processes-EU>

¹⁰ <http://www.esma.europa.eu/system/files/2013-150.pdf>

kezelő belső irányítás és ellenőrzés szavatolása, a referenciamutatók hatékony felügyeletének biztosítása, valamint az átláthatóság és a befektetővédelem javítása szerepelt. Az egyes szakpolitikai lehetőségeket a következő szempontok szerint értékeltük: az érintettekre gyakorolt hatások, hatékonyság és eredményesség.

Az Európai Unió Alapjogi Chartájában meghatározott következő alapvető jogok különösen fontosak: a magán- és a családi élet tiszteletben tartása, a személyes adatok védelme, a szólás- és tájékozódási szabadság.

Ezen jogok és szabadságok a Charta 52. cikke szerint korlátozhatók. A fent meghatározott célok összhangban vannak az EU-nak az alapvető jogok tiszteletben tartására vonatkozó kötelezettségével. Ugyanakkor e jogok és szabadságok gyakorlása csak jogszabályi úton, e jogok és szabadságok lényegének tiszteletben tartása mellett korlátozható. Az arányosság elvére figyelemmel, korlátozásaikra csak abban az esetben kerülhet sor, ha az elengedhetetlen és ténylegesen az Unió által elismert általános érdekű célkitűzéseket vagy mások jogainak és szabadságainak védelmét szolgálja. A referenciamutatók esetében az alapvető jogok bizonyos korlátozásait igazoló általános érdekű célkitűzés a piac integritásának biztosítása. Az alapvető jogok bizonyos fokú korlátozását a tulajdonhoz való jog védelme (a Charta 17. cikke) is igazolja, hiszen a befektetőknek jogukban áll a tulajdonuk (pl. kölcsönök, származtatott eszközök) piaci torzulások által okozott veszteségektől védett értékét ismerni.

A szabad véleménynyilvánítás és tájékozódás joga megköveteli a tömegtájékoztatás szabadságának tiszteletben tartását. Ezt a rendeletet ezen alapjoggal összhangban kell értelmezni és alkalmazni. Ezért ha valamely személy újságírói tevékenysége során csupán közzéteszi a referenciamutatót vagy hivatkozik arra, ám nem gyakorol ellenőrzést a szóban forgó referenciamutató előállítására felett, úgy e személyre nem kell alkalmazni az e rendelet által a referenciamutató-kezelőkre előírt követelményeket. Következésképpen a rendelet tiszteletben tartja az újságírói szabadságot a pénzügyi és árupiacokról szóló tudósításokhoz kapcsolódó újságírói tevékenység során. Ennek megfelelően a referenciamutató-kezelő fogalmának meghatározása e tekintetben szűk, azaz míg kiterjed a referenciamutató előállítására, nem foglalja magában az újságírói tevékenységeket.

3. A JAVASLAT JOGI ELEMEI

3.1. Jogalap

A javaslat jogalapja az Európai Unió működéséről szóló szerződés (EUMSZ) 114. cikke.

3.2. Szubszidiaritás és arányosság

A Bizottságnak a referenciamutatók szabályozására vonatkozó javaslata összhangban áll az Európai Unióról szóló szerződés (EUSZ) 5. cikkének (3) bekezdésében megállapított szubszidiaritás elvével, amely előírja, hogy az Unió csak akkor és annyiban jár el, amikor és amennyiben a tervezett intézkedés céljait a tagállamok nem tudják kielégítően megvalósítani, így azok a tervezett intézkedés terjedelme vagy hatása miatt az Unió szintjén jobban megvalósíthatók.

Jóllehet a referenciamutatók jelentős része egy-egy országhoz kötődik, a referenciamutatók iparága nemzetközi mind a mutatók előállítását, mind azok felhasználását tekintve. Míg az egy-egy országhoz kötődő indexekkel kapcsolatos nemzeti szintű intézkedések hozzájárulhatnak ugyan ahhoz, hogy a beavatkozás a nemzeti szintű problémához megfelelően illeszkedjen, de ez nem egységes, eltérő szabályozást eredményezhet, egyenlőtlen versenyfeltételeket teremthet az egységes piacon, továbbá következetlen és koordinálatlan megközelítést alakíthat ki. A referenciamutatókat határokon átnyúló ügyletek széles körének árazására használják, többek között a bankközi finanszírozási piacon és a

származtatott ügyletek piacán. A nemzeti szabályok kavalkádja lehetetlenné tenné a több tagállamban alkalmazható referenciamutatók előállítását, és ezáltal gátat szabna ezeknek a határokon átnyúló műveleteknek. Ezt a problémát a G20-csoport és a Pénzügyi Stabilitási Tanács (FSB) is felismerte, amelyek azzal bízták meg az IOSCO-t, hogy dolgozza ki a pénzügyi referenciamutatókra globálisan alkalmazott elveket. A megbízható és a különböző tagállamok mindegyikében helyesen használt referenciamutatók egységes keretének megteremtésére irányuló uniós kezdeményezés hozzá fog járulni az egységes piac javításához.

Jóllehet a legtöbb tagállam jelenleg nem szabályozza nemzeti szinten a referenciamutatók előállítását, két tagállam már elfogadott nemzeti valutájában megállapított referenciakamatlábaira vonatkozó nemzeti szabályokat. Emellett a közelmúltban az IOSCO is elfogadott a referenciamutatókra vonatkozó, tagjai által végrehajtandó elveket. Ezek az elvek mindamellet alkalmazási körük, végrehajtási eszközeik és egyes fogalmak tekintetében rugalmasak. A referenciamutatókra vonatkozó harmonizált európai szabályozási keret hiányában valószínű, hogy egyes tagállamok egymástól eltérő nemzeti szintű szabályokat fogadnak el. Jelenleg például egyetlen tagállam jogszabályainak alkalmazási köre egyezik meg az IOSCO-elvek alkalmazási körével, míg azon másik tagállam szabályai, amely a referenciamutatókra vonatkozóan szabályozással rendelkezik, csak a referencia-kamatlábakra vonatkoznak. Ezek az eltérő megközelítések a belső piac széttagozódásához vezetnek, mivel a referenciamutató-kezelők és -felhasználók más-más tagállamban más-más szabályoknak lesznek kitéve. Uniós szabályozási keret hiányában ugyanakkor az önálló nemzeti szintű intézkedések nem is lehetnek hatékonyak, hiszen a tagállamokat semmi sem kötelezi vagy ösztönzi arra, hogy együttműködjenek egymással, az együttműködés hiánya pedig teret enged a szabályozási arbitrázsoknak.

E téren a befektetővédelem egyes aspektusait általában lefedi a MiFID. Mindenekelőtt a MiFID előírja a vállalkozások számára megfelelőségértékelés elvégzését. Ez a teszt annak a megállapítására hivatott, hogy az ügyfél rendelkezik-e a kínált vagy kért termékkel vagy befektetési szolgáltatással kapcsolatos kockázatok megértéséhez szükséges tapasztalattal és tudással. Ez következképpen a befektetővédelem megfelelő szintjét biztosítja.

Ami a fogyasztóvédelmet illeti, a fogyasztói hitelmegállapodásokról szóló irányelv tartalmaz a megfelelő információkról való tájékoztatásra vonatkozó szabályokat, hasonlóan a közeli jövőben elfogadandó jelzáloghitel-irányelvhez, amely ugyancsak tartalmazza a megfelelő hitelmegállapodás felajánlására vonatkozó kötelezettséget. Ezen uniós fogyasztóvédelmi szabályok azonban nem foglalkoznak a pénzügyi ügyletekben hivatkozott referenciamutatók megfelelőségének specifikus kérdésével. Továbbá az egyenlőtlen alkupozíció és a szabványfeltételek alkalmazása miatt a fogyasztóknak korlátozott választási lehetőségük van az alkalmazott referenciamutató tekintetében. A fogyasztók nem rendelkeznek a szükséges ismeretekkel vagy tapasztalattal ahhoz, hogy jól mérjék fel a referenciamutatók alkalmasságát. Ez a javaslat ezért kiegészíti az e területre vonatkozó, meglévő uniós szabályokat, biztosítva, hogy a referenciamutatók megfelelőségének értékelésével kapcsolatos felelősség a lakossági ügyletek esetében a hitelnyújtót terheli. Ez egyúttal a pénzügyi ügyletekben alkalmazott referenciamutatók használatával kapcsolatos uniós fogyasztóvédelmi szabályok harmonizálását is biztosítani fogja. A fogyasztókra és befektetőkre vonatkozóan az egymástól eltérő nemzeti megközelítések helyett a pénzügyi ügyletekkel kapcsolatos közös keretszabályozásra a több tagállamban alkalmazott referenciamutatók használatának megkönnyítése miatt is szükség van. Az alkalmatlan referenciamutatók használatával kapcsolatos fogyasztói panaszok és peres eljárások eredményeként valószínűsíthető, hogy a tagállamok egymástól eltérő nemzeti szintű fogyasztóvédelmi intézkedéseket fogadnának el. Ez a belső piac széttagozódásához vezethet.

A javasolt rendelet az EUSZ 5. cikkének (4) bekezdésében előírt követelménynek megfelelően arányos is. A rendelet kizárólag azokra az indexekre irányul, amelyeket pénzügyi eszközök vagy pénzügyi ügyletek, például jelzáloghitelek referenciaértékeként használnak, mivel e referenciamutatók manipulálásának lehet közvetlen és biztos gazdasági hatása. A javasolt rendelet emellett tartalmaz olyan rendelkezéseket is, amelyek a rendelet előírásait a különböző szektorokra és különböző típusú referenciamutatókra, így például az árupiaci ágazatra, a bankközi kamatlábakra vagy a tőzsdei adatokat használó referenciamutatókra szabják. Az arányos megközelítés garantált, mivel a kötelezettségek túlnyomó többsége a referenciamutató kezelőjére vonatkozik. Számos referenciamutató-kezelő már ma is megfelel e követelmények legalább egy részének, azaz az adminisztratív terhek nem nőnek majd aránytalanul. Ezenkívül a belső irányítással és ellenőrzéssel kapcsolatos követelmények csak a felügyelet alá tartozó adatszolgáltatókra vonatkoznak, ami azt jelenti, hogy a rendelet nem gyakorol jelentős hatást a felügyelet alá nem tartozó adatszolgáltatókra, például a nem nyilvántartott kereskedőkre. Végül e rendelet minden fontos részében összhangban van az IOSCO pénzügyi referenciamutatókra vonatkozó, 2013. július 17-én közzétett elveivel, amelyekről széles körű egyeztetések folytak az érdekelt felekkel. Ez csökkenteni fogja az adaptációs költségeket.

A fentiek alapján az uniós szintű fellépés megfelel a szubszidiaritás és az arányosság elvének.

3.3. A jogi aktus típusának megválasztása

A referenciamutatók előállítására, a referenciamutatók bemeneti adatainak szolgáltatására és a referenciamutatók használatára vonatkozó egységes európai szabályok bevezetésére a rendelet tekinthető a legmegfelelőbb jogi eszköznek. E javaslat rendelkezései követelményeket állapítanak meg a referenciamutató-kezelők, az adatszolgáltatók és a referenciamutató-felhasználók tekintetében. Számos referenciamutató határokon átnyúló jellege szükségessé teszi e követelmények maximális összehangolását. Mivel a referenciamutatók szabályozása során az adatokra és a módszertanra vonatkozó pontos követelményeket kell meghatározni, a választott megközelítés akár csekély eltérései is jelentős akadályt jelenthetik a referenciamutatók határokon átnyúló használatának. Közvetlenül alkalmazandó, nemzeti jogalkotást nem igénylő rendelet alkalmazása csökkenti annak lehetőségét, hogy az illetékes hatóságok nemzeti szinten egymástól eltérő intézkedéseket hozzanak, valamint Unió-szerte biztosítja az egységes megközelítést és a nagyobb jogbiztonságot.

3.4. A javaslat részletes magyarázata

3.4.1. Hatály (2. cikk)

A javasolt rendeletet a szabályozott kereskedési helyszínen jegyzett vagy forgalmazott pénzügyi eszközök vagy pénzügyi ügyletek (például jelzáloghitelek) referenciaértékeként szolgáló minden közzétett referenciamutatóra, valamint a befektetési alapok teljesítményét mérő minden referenciamutatóra alkalmazni kell.

Azokban az esetekben, amikor a referenciamutató előállítása során mód nyílik a mérlegelésre, és egyúttal összeférhetetlenségek is jelentkeznek, megfelelő irányítási és kontrollrendszer hiányában megjelenik a manipuláció kockázata. Ezért szabályozni kell azokat az indexeket, amelyek megállapítása során mérlegelésre van lehetőség. Minden index esetében tere van a mérlegelésnek, jóllehet ennek mértéke változó lehet. Következésképpen a rendeletnek ki kell terjednie minden referenciamutatóra, kiszámításuk módjától vagy a szolgáltatott adatok természetétől függetlenül.

A rendelet alkalmazási körébe tartoznak tehát a közzétett indexek is, mivel az ezek pontosságát és megbízhatóságát érintő kételyek feltehetően szélesebb körben több kárt okoznak, mint a nem publikus indexekkel kapcsolatos hasonló aggályok.

Amennyiben a referenciamutatót pénzügyi eszköz vagy ügylet referenciaáráként használják, bármilyen manipuláció gazdasági veszteséghez vezet. Ha az adatszolgáltató is használja a referenciamutatóra hivatkozó pénzügyi eszközt, elkerülhetetlen az összeférhetetlenség, és egyértelmű a készítés a manipulációra. Továbbá, a referenciamutató abban az esetben is összeférhetetlenséghez vezethet, amikor pénzügyi eszköz teljesítményét méri – manipulálása ekkor szuboptimális befektetői döntésekhez vezet. A szabályozásnak ezért ki kell terjednie minden olyan referenciamutatóra, amely pénzügyi eszköz vagy fogyasztóval kötött ügylet árazásában szerepet játszik, vagy amely befektetési alap teljesítményét méri.

A széles körben használt referenciamutatók esetében akár csekély mértékű manipuláció is jelentős hatással járhat; ugyanakkor egy referenciamutató sérülékenysége és fontossága idővel változik. Ha a szabályozás csak a fontos vagy sérülékeny indexekre vonatkozna, akkor figyelmen kívül hagyná a referenciamutatókkal kapcsolatos esetleges jövőbeli kockázatokat.

Tekintettel e megfontolásokra és a rendelet egyértelmű és átfogó alkalmazását biztosítandó a javasolt alkalmazási kör ugyancsak nem függ a bemeneti adatok jellegétől, azaz attól, hogy a bemeneti adatok gazdasági vagy nem gazdasági természetű számadatok vagy értékek-e (előbbi lehet pl. egy részvényár, utóbbi pl. valamilyen időjárási paraméter). Ennek oka, hogy a hatály meghatározásának kritikus tényezője az, hogy a kimeneti érték miként határozza meg a pénzügyi eszköz vagy pénzügyi ügylet értékét, vagy hogyan méri egy befektetési alap teljesítményét. Ebben az összefüggésben, amennyiben valamely érték pénzügyi ügylet vagy eszköz referenciaértékeként szolgál, korábbi nem gazdasági természete irrelevánsná válik.

Ami a referenciamutatók kezelőit illeti, potenciálisan mindegyikük esetében felmerülhet összeférhetetlenség, mindegyikük mérlegelhet, és egyiküknél sem garantált eleve a megfelelő irányítási és kontrollrendszerek létezése. Következésképpen megfelelő szabályozás hatálya alá kell őket vonni. Továbbá, mivel a referenciamutatók előállításának folyamata a referenciamutató-kezelők ellenőrzése alatt áll, a javasolt rendelet valamennyi referenciamutató-kezelő tekintetében engedélyezési kötelezettséget vezet be, tekintve hogy a felügyelet a kikezdhetetlen referenciamutatók biztosításának leghatékonyabb módja.

Ami a referenciamutatók adatszolgáltatóit illeti, ezek esetében is felmerülhet összeférhetetlenség, teret kap a mérlegelés, és így ők is manipulációforrást jelenthetnek. A referenciamutatókhoz történő adatszolgáltatás önkéntes tevékenység. Bármely olyan kezdeményezés, amely üzleti modelljük jelentős átalakítására kötelezi az adatszolgáltatókat, az általuk biztosított adatszolgáltatás beszüntetését eredményezheti. Mindamellet azon adatszolgáltatók számára, amelyek már ma is szabályozás és felügyelet alá tartoznak (ezek az ún. felügyelt adatszolgáltatók), a megfelelő irányítási és kontrollrendszerek kialakítására vonatkozó előírások várhatóan nem jelentenek majd tetemes költséget vagy aránytalanul nagy adminisztratív terhet. Ennélfogva helyénvaló minden felügyelt adatszolgáltatót a rendelet hatálya alá sorolni.

A szabályozás és felügyelet alá nem tartozó adatszolgáltatók számára viszont az engedélyezés vagy a szabályozás alá vétel bármely egyéb módja jelentős költséget és adminisztratív terhet jelenthet. Ugyanakkor a szabályozó hatóságok tevékenysége is eredménytelennek bizonyulhat olyan társaságok felügyelete terén, amelyekkel kapcsolatban e hatóságok nem rendelkeznek tapasztalatokkal. A felügyelet kiterjesztése e társaságokra és személyekre ezért jelentős költségekkel és minimális előnnyel jár. Mindazonáltal e rendelet néhány eleme, például a pontos és megbízható adatok szolgáltatásának követelménye, közvetve minden adatszolgáltató számára releváns, mivel minden adatszolgáltató a piaci visszaélésről szóló rendelet hatálya alá tartozik, és szerződés alapján köteles megfelelni a referenciamutató-kezelő e rendeletben meghatározott magatartási kódexében foglalt előírásoknak.

A javaslat kiveszi hatálya alól azokat a központi bankokat, amelyek tagjai a Központi Bankok Európai Rendszerének.

Előfordulhat végül az is, hogy egy indexet előállító személy nem tudja, hogy az általa előállított index referenciamutató, mivel például a tudta nélkül használják az indexet valamely pénzügyi eszköz referenciaértékeként. A javaslat ezért olyan mechanizmusról rendelkezik, amelynek segítségével az indexkészítők értesítést kapnak arról, hogy indexük referenciamutatóvá vált vagy azzá válhat, és lehetőséget biztosít számukra, hogy megtiltsák az index referenciaértékként való használatát. Jóváhagyás esetén az immár referenciamutatóként működő index előállítója az adott referenciamutató tekintetében a javasolt rendelet hatálya alá kerül. Amennyiben viszont megtiltja indexe referenciamutatóként történő felhasználását, nem alkalmazandók rá az e rendeletről fakadó, referenciamutató-kezelőkre vonatkozó követelmények.

3.4.2. A referenciamutató-kezelők által gyakorolt irányítás és kontroll (5–6. cikk)

A javaslat biztosítja az összeférhetetlenségek elkerülését, továbbá az irányítás és a kontrollintézkedések hatékonyságát. Ez az irányításra és a kontrollintézkedésekre vonatkozó követelményeken keresztül valósul meg, amelyeket a melléklet fejt ki részletesebben.

3.4.3. Bemeneti adatok és módszertan (7. cikk)

A javaslat a mérlegelési lehetőségek korlátozása és a referenciamutatók integritásának és megbízhatóságának javítása érdekében – a mellékletben részletezett – három követelményt határoz meg a referenciamutatók előállításához használt bemeneti adatokra és módszertanra vonatkozóan:

- elegendő és pontos bemeneti adatnak kell rendelkezésre állnia ahhoz, hogy az adatok a valóságnak megfelelően tükrözzék azon piaci és gazdasági tényeket, amelyek mérésére a referenciamutatókat megalkották;
- a bemeneti adatoknak adatszolgáltatók megbízható és reprezentatív paneljétől vagy mintájától kell származnia; továbbá
- a referenciamutató-kezelőnek megalapozott és megbízható módszertant kell alkalmaznia a referenciamutató meghatározására.

3.4.4. Az adatszolgáltatókra vonatkozó követelmények (9. és 11. cikk)

A referenciamutató-kezelőnek az adatszolgáltatókra vonatkozóan magatartási kódexet kell kidolgoznia, amely egyértelműen meghatározza az adatszolgáltatók kötelezettségeit és felelősségeit a referenciamutatók meghatározásához szolgáltatott bemeneti adatokkal összefüggésben. Amennyiben az adatszolgáltatók már szabályozott szervezetek, az összeférhetetlenségek elkerülésére és a megfelelő kontrollrendszer működtetésére vonatkozó kötelezettség rájuk is vonatkozik.

3.4.5. Ágazati követelmények (10. és 12–14. cikk)

Az arányosság biztosítása, valamint annak szavatolása érdekében, hogy a javaslat megfelelően illeszkedjen a referenciamutatók különböző típusaihoz és az ágazati sajátosságokhoz, a II. és III. melléklet részletes rendelkezéseket tartalmaz az árupiaci referenciamutatókra és a referencia-kamatlábakra vonatkozóan. A kritikus referenciamutatókra további követelmények vonatkoznak, ideértve az érintett illetékes hatóságnak az adatszolgáltatási felkérésekkel kapcsolatos hatásköreire vonatkozó követelményeket is. A kettős szabályozás elkerülése érdekében a szabályozott kereskedési helyszínek által biztosított bemeneti adatokra épülő referenciamutatók ugyancsak mentesülnek bizonyos kötelezettségek alól.

3.4.6. Átláthatóság és fogyasztóvédelem (15–18. cikk)

A befektetők védelmét az átláthatóságra vonatkozó rendelkezések fokozzák. A referenciamutató-kezelőknek nyilatkozatot kell közzétenniük arról, hogy mit mér a referenciamutató, illetve a referenciamutató sebezhető pontjairól, egyúttal közzé kell tenniük az alapadatokat, lehetővé téve ezáltal a felhasználóknak, hogy kiválasszák a legmegfelelőbb és legalkalmasabb referenciamutatót. A nyilatkozatban arra is fel kell hívni a figyelmet, hogy a felhasználóknak megfelelően fel kell készülniük arra az eshetőségre, hogy a referenciamutató-kezelő megszünteti a referenciamutató szolgáltatását. A fogyasztókkal kötött pénzügyi ügyleteik, például jelzáloghitelek vonatkozásában a bankok részére alkalmassági vizsgálat lefolytatását is előírja a rendelet.

3.4.7. A referenciamutató-kezelőkre vonatkozó felügyeleti és engedélyezési eljárás (22–37. cikk)

A referenciamutató előállításának folyamata előzetes engedélyhez és folyamatos felügyelethez lesz kötve. Az Unió területén elhelyezkedő referenciamutató-kezelők vonatkozásában a javaslat megállapítja az érintett illetékes hatóságtól beszerezhető engedély feltételeit és az engedélyezési eljárás részleteit. A javaslat a rendelet hatékony végrehajtását biztosító mechanizmusról is rendelkezik. A rendeletjavaslat az illetékes hatóságokat felruházza azokkal a hatáskörökkel, amelyek révén biztosítható, hogy a referenciamutató-kezelők megfeleljenek a rendelet követelményeinek.

A kritikus referenciamutatók vonatkozásában az információcsere fokozása és az egységes engedélyezés és felügyelet érdekében felügyeleti kollégiumokat kell létrehozni.

4. KÖLTSÉGVETÉSI HATÁSOK

A javaslatnak a közösségi költségvetést érintő vonzatai vannak.

A javaslat konkrét költségvetési vonzatai az ESMA-hoz rendelt feladattal kapcsolatosak, a javaslatához csatolt jogalkotási pénzügyi kimutatás szerint. A valamennyi uniós testületre alkalmazandó költségvetési korlátokra tekintettel az új feladatok ellátását az éves költségvetés-allokációs eljárás keretében rendelkezésre álló emberi erőforrásokkal kell megoldani az ügynökségek pénzügyi programozásának megfelelően.

Nevezetesen az új feladatok végrehajtásához az ügynökség által igényelt erőforrások összhangban vannak „A decentralizált ügynökségek emberi és pénzügyi erőforrásainak 2014–2020 közötti időszakra történő programozása” című bizottsági közleményben (COM(2013) 519) az ESMA humánerőforrás- és pénzügyi programozása tekintetében megállapítottakkal.

A javaslatot kísérő pénzügyi kimutatásban a Bizottságra vonatkozó költségvetési hatásokat is értékeltük. Összefoglalva, a javaslat főbb költségvetési vonzatai a következők:

a) a Belső Piaci és Szolgáltatási Főigazgatóság személyi állománya: 1 fő AD (teljes munkaidős) alkalmazott felhatalmazáson alapuló jogi aktusok megszövegezése, valamint a kezdeményezés értékelése, végrehajtásának nyomon követése és esetleges felülvizsgálata céljából. A becsült összköltség évente 0,141 millió EUR.

b) ESMA:

i. Személyzeti kiadások: két fő ideiglenes alkalmazott a következő feladatok ellátására: a kritikus referenciamutatók felügyeleti kollégiumaiban való részvétel és közvetítés, technikai tanácsadás a Bizottság részére e rendelet végrehajtásával kapcsolatban, harmadik országokkal kötendő együttműködési megállapodások kialakításának koordinálása, a szankciórendszerek

konvergenciáját és ágazatközi egységességét elősegítő iránymutatások megszövegezése, a referenciamutatók felhasználásáról szóló értesítések nyilvántartása és a nyilvántartásba vett referenciamutató-kezelők jegyzékének kezelése.

E 2 fő ideiglenes alkalmazott teljes éves költsége 0,326 millió EUR, amelynek 40%-át (0,130 millió EUR) a Bizottság, 60%-át (0,196 millió EUR) a tagállamok fedeznék évente.

ii. Működési és infrastrukturális költségek: 0,25 millió EUR becsült induló költség terhelné az ESMA-t, amelynek 40%-át (0,1 millió EUR) a Bizottság, 60%-át (0,15 millió EUR) a tagállamok fedeznék 2015-ben. Ez a költségvetés elsősorban az alábbi feladatokat ellátó ESMA informatikai rendszerekkel kapcsolatos:

- Az e rendelet szerint nyilvántartásba vett referenciamutató-kezelők és az Unióban referenciamutatókat szolgáltató, harmadik országokban működő vállalkozások jegyzékének kezelése.

- Az egyes referenciamutatók pénzügyi eszközökben vagy pénzügyi ügyletekben való használatáról szóló értesítések kezelése, az ezzel kapcsolatos nyilvántartás vezetése, és a referenciamutató-kezelők tájékoztatása a referenciamutató ezen felhasználásáról.

Emellett az ESMA 2018. január 1-jéig jelentésben számol be ezen rendelet alkalmazásáról; a jelentés teljes költsége 0,3 millió EUR, amelynek 40%-át (0,12 millió EUR) a Bizottság, 60%-át (0,18 millió EUR) a tagállamok fedezik 2017-ben.

Javaslat

AZ EURÓPAI PARLAMENT ÉS A TANÁCS RENDELETE

a pénzügyi eszközökben és pénzügyi ügyletekben referenciamutatóként használt indexekről

(EGT-vonatkozású szöveg)

AZ EURÓPAI PARLAMENT ÉS AZ EURÓPAI UNIÓ TANÁCSA,
tekintettel az Európai Unió működéséről szóló szerződésre és különösen annak 114. cikkére,
tekintettel az Európai Bizottság javaslatára,
a jogalkotási aktus tervezete nemzeti parlamenteknek való megküldését követően,
tekintettel az Európai Gazdasági és Szociális Bizottság véleményére¹¹,
tekintettel az Európai Központi Bank véleményére,
rendes jogalkotási eljárás keretében,
mivel:

- (1) Számos pénzügyi eszköz és pénzügyi ügylet árazása függ a referenciamutatók pontosságától és integritásától. A LIBOR-hoz és az EURIBOR-hoz hasonló referencia-kamatlábak manipulálásával kapcsolatos esetek, továbbá az energia-, olaj- és devizapiaci referenciamutatók manipulálásával kapcsolatos állítások rámutattak arra, hogy azok a referenciamutatók, amelyek megállapításának folyamata bizonyos közös jegyeket mutat – például összeférhetlenséggel, mérlegelési lehetőséggel és gyenge irányítással jellemezhető –, ki vannak téve a manipuláció kockázatának. A referenciamutatóként használt indexek pontosságát és integritását érintő hibák vagy az azokkal kapcsolatos kételyek alááshatják a piaci bizalmat, veszteséget okozhatnak a fogyasztóknak és a befektetőknek, egyúttal torzíthatják a reálgazdasági folyamatokat. Szükséges tehát biztosítani a referenciamutatók és a referenciamutatók előállítási folyamatának pontosságát, megalapozottságát és integritását.
- (2) A pénzügyi eszközök piacairól szóló, 2004. április 21-i 2004/39/EK európai parlamenti és tanácsi irányelv¹² tartalmaz bizonyos rendelkezéseket a jegyzett pénzügyi eszközök árazásához használt referenciamutatók megbízhatóságára vonatkozóan. Az értékpapírok nyilvános kibocsátásakor vagy piaci bevezetésekor közzéteendő tájékoztatóról szóló, 2003. november 4-i 2003/71/EK európai parlamenti és tanácsi irányelv¹³ tartalmaz bizonyos rendelkezéseket a kibocsátók által használt referenciamutatókra vonatkozóan. Az átruházható értékpapírokkal foglalkozó kollektív befektetési vállalkozásokra (ÁÉKBV) vonatkozó törvényi, rendeleti és közigazgatási rendelkezések összehangolásáról szóló, 2009. július 13-i 2009/65/EK európai

¹¹ [xxx]

¹² HL L 145., 2004.4.30., 1. o.

¹³ HL L 345., 2003.12.31., 64. o.

parlamenti és tanácsi irányelv¹⁴ tartalmaz bizonyos rendelkezéseket az ÁÉKBV-nak minősülő befektetési alapok által használt referenciamutatókra vonatkozóan. A nagykereskedelmi energiapiacok integritásáról és átláthatóságáról szóló, 2011. október 25-i európai parlamenti és tanácsi rendelet¹⁵ tartalmaz bizonyos rendelkezéseket, amelyek megtiltják a nagykereskedelmi energiatermékekkel kapcsolatban használt referenciamutatók manipulálását. Ezek a jogalkotási aktusok azonban csak bizonyos referenciamutatók egyes szempontjaival foglalkoznak, és nem kezelik a referenciamutatók előállítási folyamatának valamennyi sebezhető pontját.

- (3) A referenciamutatók nélkülözhetetlenek a határokon átnyúló ügyletek árazásához, és ezen keresztül a pénzügyi eszközök és szolgáltatások széles köre tekintetében teszik lehetővé az egységes piac hatékony működését. A pénzügyi ügyletekben – különösen jelzáloghiteleknel – referencia-kamatlábként alkalmazott, valamely tagállamban előállított számos referenciamutatót más tagállamok hitelintézetei és fogyasztói használnak. Emellett ezek a hitelintézetek e pénzügyi ügyletekre gyakran a határokon átnyúló bankközi piacon kötnek fedezeti ügyletet, vagy ott szerzik be hozzájuk a forrásokat. Nemzeti szinten ez idáig mindössze két tagállam fogadott el referenciamutatókra vonatkozó jogszabályokat, ám az általuk kialakított jogi keretek máris eltéréseket mutatnak például az alkalmazási kör tekintetében. Emellett, mivel az Értékpapír-felügyelet Nemzetközi Szervezete (IOSCO) által a közelmúltban elfogadott, referenciamutatókkal kapcsolatos elvek bizonyos rugalmasságot tesznek lehetővé pontos alkalmazási körök, végrehajtásuk módja és egyes fogalmak tekintetében, a tagállamok valószínűsíthetően ezen elveket eltérő módon alkalmazó jogszabályokat fogadnának el nemzeti szinten.
- (4) Az eltérő megközelítések a belső piac széttöredezését eredményeznék, hiszen a referenciamutató-kezelőkre és -felhasználókra az egyes tagállamokban eltérő szabályok vonatkoznának, és előfordulhatna, hogy az egyik tagállamban előállított referenciamutató nem használható egy másikban. A pénzügyi eszközökben és pénzügyi ügyletekben használt referenciamutatók pontosságát és integritását Európában biztosítani hivatott, harmonizált keret hiányában ezért valószínűsíthető, hogy a tagállamok jogi kereteinek eltérései akadályozzák majd a referenciamutató-előállítás belső piacának zavartalan működését.
- (5) Az uniós fogyasztóvédelmi szabályok nem foglalkoznak a pénzügyi ügyletekben hivatkozott referenciamutatók alkalmazásának kérdésével. Az alkalmatlan referenciamutatók használatával kapcsolatban az egyes tagállamokban felmerülő fogyasztói panaszok és peres eljárások eredményeként valószínűsíthető, hogy a tagállamok a fogyasztóvédelem jogos céljától vezérelve egymástól eltérő nemzeti szintű intézkedéseket fogadnának el, ami a fogyasztóvédelem eltérő szintje miatti különböző versenyfeltételek okán a belső piac szétagrozódásához vezethet.
- (6) Következésképpen a belső piac – különösen a pénzügyi piacok – megfelelő működésének biztosítása és működési feltételeinek javítása, valamint a fogyasztók és befektetők magas szintű védelmének biztosítása érdekében helyénvaló a referenciamutatók uniós szintű szabályozási keretének meghatározása.
- (7) Helyénvaló és szükséges, hogy a szóban forgó szabályok rendelet formáját öltse, hogy a referenciamutatók előállításában, a referenciamutatókkal kapcsolatos adatszolgáltatásban és a referenciamutatók felhasználásában érintett személyekre közvetlen kötelezettségeket megállapító rendelkezéseket az Unió egészében

¹⁴ HL L 302., 2009.11.17., 32. o.

¹⁵ HL L 326., 2011.12.8., 1. o.

egységesen alkalmazzák. Mivel a referenciamutatók előállítására vonatkozó jogi keretek szükségképpen kiterjednek a referenciamutató-előállítás valamennyi oldalát érintő, pontos követelményeket meghatározó intézkedésekre, a választott megközelítés akár csekély eltérései is jelentős akadályt jelenthetik a referenciamutatók határokon átnyúló használatának. Ennélfogva a közvetlenül alkalmazandó, nemzeti jogalkotást nem igénylő jogi eszköz, azaz rendelet alkalmazása csökkenti annak lehetőségét, hogy a tagállamok egymástól eltérő intézkedéseket hozzanak nemzeti szinten, ezáltal pedig egységes megközelítést és nagyobb jogbiztonságot garantál, és megelőzi a referenciamutatókkal kapcsolatos, határokon átnyúló tevékenységeket jelentősen akadályozó tényezők felmerülését.

- (8) A rendelet hatályának olyan tágnak kell lennie, hogy lehetővé tegye megelőző jellegű szabályozási keret létrehozását. A referenciamutatók előállítása során mód nyílik mérlegelésre, és szükségképpen jelen vannak bizonyos típusú összeférhetlenségek, következésképpen lehetőség nyílik és készítés jelentkezik a referenciamutatók manipulálására. E kockázati tényezők minden referenciamutató tekintetében közösek, és valamennyit megfelelő irányítási és kontrollkövetelmények alá kell vonni. Mivel a referenciamutatók sebezhetősége és fontossága időben változó, ha a szabályozás csak a fontos vagy sebezhető indexekre korlátozódna, akkor figyelmen kívül hagyná a referenciamutatókkal kapcsolatos esetleges jövőbeli kockázatokat. A jelenleg szűk körben használt referenciamutatók a jövőben széles körben elterjedhetnek, azaz esetükben akár csekély mértékű manipuláció is jelentős hatással járhat.
- (9) A jelen rendelet alkalmazási köre szempontjából azt kell döntő tényezőnek tekinteni, hogy a kimeneti érték meghatározza-e pénzügyi eszköz vagy pénzügyi ügylet értékét, vagy méri-e befektetési alap teljesítményét. Tehát a rendelet alkalmazási köre nem függhet a bemeneti adatok jellegétől. Következésképpen a rendelet hatályának ki kell terjednie a gazdasági jellegű adatokból (pl. részvényárakból) és az egyéb jellegű számadatokból vagy értékekből (pl. időjárási paraméterekből) számított referenciamutatókra egyaránt. A szabályozási keretnek az említett kockázatoknak kitett referenciamutatókra kell vonatkoznia, de arányos választ kell nyújtania azokra a kockázatokra is, amelyeket különböző referenciamutatók hordoznak magukban. E rendelet alkalmazási körének ezért minden olyan referenciamutatóra ki kell terjednie, amelyet szabályozott kereskedési helyszínen jegyzett vagy ott forgalmazott pénzügyi eszköz árazásához használnak.
- (10) Jelentős számú fogyasztó részese olyan pénzügyi ügyleteknek, például jelzáloggal biztosított fogyasztói hitel-megállapodásoknak, amelyek referenciaértékeként ugyanilyen kockázatoknak kitett referenciamutatók szolgálnak. Ebből kifolyólag e rendelet hatályának ki kell kiterjednie [a lakóingatlanokhoz kapcsolódó lakossági hitelmegállapodásokról és a 2008/48/EK irányelv módosításáról szóló, 2013/.../EU európai parlamenti és tanácsi] irányelvben említett indexekre és referencia-kamatlábakra.
- (11) Számos olyan stratégiai és befektetési index kapcsán merülnek fel súlyos összeférhetlenségek, amelyet valamely alap, például ÁÉKBV-alap teljesítményének mérésére használnak. Ezen referenciamutatók egy részét közzéteszik, más részét – díjmentesen vagy díjfizetés ellenében – elérhetővé teszik a nyilvánosság vagy a nyilvánosság egy része számára, és manipulációjuk kedvezőtlenül érintheti a befektetőket. Ebből kifolyólag e rendelet hatálya kiterjed a befektetési alapok teljesítményének mérésére használt indexekre és referencia-kamatlábakra.

- (12) Minden referenciamutató-kezelő esetében felmerülhet összeférhetetlenség, mindegyikük végez mérlegelést, és egyikük esetében sem garantált eleve a megfelelő irányítási és kontrollrendszerek létezése. Mivel a referenciamutatók előállítási folyamata a referenciamutató-kezelők ellenőrzése alatt áll, utóbbiak kötelező engedélyeztetése és felügyelete a leghatékonyabb módja kikezdzhetetlen referenciamutatók biztosításának.
- (13) A referenciamutatók adatszolgáltatói esetében felmerülhet összeférhetetlenség, tevékenységük során mérlegelést végeznek, azaz manipulációforrást jelenthetnek. A referenciamutatókhoz történő adatszolgáltatás önkéntes tevékenység. Bármely olyan kezdeményezés, amely üzleti modelljük jelentős átalakítására kötelezi az adatszolgáltatókat, az általuk biztosított adatszolgáltatás beszüntetését eredményezheti. Mindamellet azon adatszolgáltatók számára, akik már ma is szabályozás és felügyelet alá tartoznak, a megfelelő irányítási és kontrollrendszerek kialakítására vonatkozó előírások várhatóan nem jelentenek majd tetemes költséget vagy aránytalanul nagy adminisztratív terhet. Ezért ez a rendelet kötelezettségeket állapít meg a felügyelt adatszolgáltatók számára.
- (14) A referenciamutató-kezelő az a természetes vagy jogi személy, aki ellenőrzést gyakorol a referenciamutató előállítása felett, így különösen az a személy, aki igazgatja a referenciamutatót, gyűjti és elemzi a bemeneti adatokat, megállapítja a referenciamutató értékét, és egyes esetekben közzéteszi a referenciamutatót. Amennyiben azonban valamely személy újságírói tevékenysége keretében csupán közzéteszi a referenciamutatót vagy hivatkozik arra, ám nem gyakorol ellenőrzést a szóban forgó referenciamutató előállítása felett, úgy e személyre nem kell alkalmazni az e rendelet által a referenciamutató-kezelőkre előírt követelményeket.
- (15) Az indexeket valamilyen képlet vagy más módszertan használatával az alapul szolgáló értékek alapján számítják ki. E képlet megalkotása, a számítás elvégzése és a bemeneti adatok meghatározása során lehetőség van a mérlegelésre. E mérlegelés miatt fennáll a manipuláció kockázata, következésképp e rendelet hatályának ki kell terjednie az ezen jellemzővel rendelkező összes referenciamutatóra. Azokban az esetekben azonban, amikor egyetlen ár vagy érték szolgál valamely pénzügyi eszköz referenciaértékeként – például amikor egy opció referenciaárát egyetlen értékpapír ára határozza meg – nincs számítás, nincsenek bemeneti adatok és nincs mérlegelés sem. Következésképp az egyetlen áron vagy egyetlen értéken alapuló referenciaárak e rendelet alkalmazásában nem tekintendők referenciamutatónak. A központi szerződő felek által előállított referenciaárak vagy elszámolási árak nem tekintendők referenciamutatónak, mivel ezeket elszámolás, biztosíték meghatározása vagy kockázatkezelés céljából, azaz nem valamely pénzügyi eszköz alapján fizetendő összeg vagy pénzügyi eszköz értékének meghatározása céljából használják fel.
- (16) Az Unióban központi bankok által előállított referenciamutatókat állami hatóságok ellenőrzik, és e mutatók megfelelnek a referenciamutatók pontosságát, integritását és függetlenségét e rendeletnek megfelelően biztosító elveknek, standardoknak és eljárásoknak. Következésképp nem szükséges, hogy e referenciamutatók a jelen rendelet hatálya alá tartozzanak. Harmadik országok központi bankjai azonban szintén előállíthatnak olyan referenciamutatókat, amelyeket mások felhasználnak az Unióban. Meg kell határozni, hogy a referenciamutatókat előállító harmadik országbeli központi bankok közül csak azok mentesülnek e rendelet előírásai alól, amelyek az e rendeletben megállapítottakhoz hasonló standardokat alkalmaznak.

- (17) A referenciamutatók megfelelő irányítást nélkülöző előállítási folyamata lehetőséget teremt a referenciamutatók manipulálására. A nyilvánosság számára elérhető referenciamutatók esetében ezen kockázatok nem vehetők teljes körűen figyelembe, így adott esetben az érvényesülő kontroll és irányítás elégtelen lehet. A referenciamutatók integritásának biztosítása érdekében a referenciamutató-kezelők számára megfelelő irányítási rendszerek működtetését kell előírni, amelyek révén ellenőrizhetik az összeférhetetlenségeket, és fenntarthatják a referenciamutatókba vetett bizalmat. A referenciamutató-kezelők nagy része – akár megfelelő irányítás esetén is – ki van téve összeférhetetlenségeknek, és adott esetben egyes kérdések mérlegelésére és eldöntésére kényszerül, ami az érdekelt felek különböző csoportjait érinti. Szükséges tehát, hogy a referenciamutató-kezelők olyan külön funkcióval rendelkezzenek az irányítási rendszerek végrehajtásának és hatékonyságának felügyeletére, amely hatékony felügyeletet biztosít.
- (18) A referenciamutatók manipulálása vagy megbízhatatlansága kárt okozhat a befektetőknek és a fogyasztóknak. E rendeletnek ezért meg kell határoznia a referenciamutató-kezelőkre és az adatszolgáltatókra vonatkozó nyilvántartási kötelezettségek keretét, valamint biztosítani kell a referenciamutatók céljával és a referenciamutatókhoz felhasznált bemeneti adatokkal kapcsolatos átláthatóságot, elősegítve ezáltal az esetleges kárigények igazságosabb és hatékonyabb rendezését a nemzeti és európai jognak megfelelően.
- (19) A rendelet végrehajtásának ellenőrzéséhez, illetve annak hatékony betartatásához utólagos elemzésre és tényadatokra van szükség, amihez a referenciamutató-kezelőknek egy kellően hosszú időszakon keresztül megfelelő nyilvántartásokat kell vezetniük a referenciamutató kiszámítására vonatkozóan. A referenciamutató által mérni hivatott valóságelem és annak környezete idővel valószínűsíthetően változik. Ebből kifolyólag a referenciamutató előállítási folyamatát és módszertanát időről időre ellenőrizni kell, illetve felül kell vizsgálni az esetleges hiányosságok és fejlesztési lehetőségek feltárása érdekében. A referenciamutatók előállításával kapcsolatos hiányosságok sok érdekelt felet érinthetnek, akik segíthetnek ezen hiányosságok feltárásában. Szükség van tehát egy olyan független panaszkezelési eljárás kidolgozására, amely révén ezek az érdekelt felek panasszal élhetnek a referenciamutató-kezelő felé, és amely garantálja, hogy a referenciamutató-kezelő objektív módon vizsgálja meg a panaszok megalapozottságát.
- (20) A referenciamutatók előállítása gyakran fontos funkciók – például a referenciamutató kiszámítása, a bemeneti adatok összegyűjtése és a referenciamutató közzétevése – kiszervezésével jár. Az irányítási rendszerek hatékonyságának biztosítása érdekében biztosítani kell, hogy a funkciók kiszervezése a referenciamutató-kezelőt ne mentesítse egyetlen kötelezettsége vagy felelőssége alól sem, továbbá, hogy a kiszervezés oly módon valósuljon meg, hogy az ne korlátozza a referenciamutató-kezelő képességét e kötelezettségeinek és felelősségeinek való megfelelésre, illetve az érintett illetékes hatóság képességét a referenciamutató-kezelők felett gyakorolt felügyelet tekintetében.
- (21) A bemeneti adatok központi fogadója a referenciamutató-kezelő, amely konzisztens módon tudja vizsgálni a bemeneti adatok integritását és pontosságát. Szükséges tehát, hogy a referenciamutató-kezelő rendelkezzen a bemeneti adatok pontosságának vizsgálatához szükséges kontroll-eljárásokkal, a gyanús adatokról pedig értesítse az érintett illetékes hatóságot.
- (22) Adott esetben a referenciamutató-kezelő alkalmazottai is észlelhetik e rendelet megszegését, vagy azonosíthatnak olyan potenciális sebezhető pontokat, amelyek

manipulációhoz vagy annak kísérletéhez vezethetnek. E rendeletnek ezért garantálnia kell olyan alkalmas rendszerek működtetését, amelyeken keresztül az alkalmazottak bizalmas úton felhívhatják a referenciamutató-kezelők figyelmét a rendelet esetleges megszegésére.

- (23) A bemeneti adatok szolgáltatásával összefüggésben gyakorolható bárminemű mérlegelési jogkör lehetőséget teremt a referenciamutató manipulálására. Amennyiben a bemeneti adat ügyleti adat, kisebb a mérlegelési lehetőség, így korlátozottabb az adat manipulálásának kockázata. Ebből kifolyólag a referenciamutató-kezelőknek általános szabályként tényleges ügyletekre vonatkozó bemeneti adatokat kell használniuk, amennyiben azok rendelkezésre állnak; azokban az esetekben azonban, amikor a referenciamutató integritásának és pontosságának garantálásához az ügyleti adatok nem elegendők, más adatok is felhasználhatók.
- (24) A referenciamutatónak az általa lekövetni hivatott gazdasági tény mérése tekintetében értelmezett pontossága és megbízhatósága a használt módszertantól és a bemeneti adatoktól függ. Következésképp olyan módszertant kell alkalmazni, amely garantálja a referenciamutató megbízhatóságát és pontosságát.
- (25) A referenciamutató pontosságának folyamatos fenntartása érdekében szükség lehet a módszertan megváltoztatására, de a módszertan változtatásai hatással vannak az érdekelt felekre és a referenciamutató felhasználóira. Szükség van tehát a referenciamutató módszertanának megváltoztatása esetén követendő – a konzultációs követelményeket is magukban foglaló – eljárások meghatározására annak érdekében, hogy a felhasználók és az érdekelt felek meg tudják tenni a szóban forgó változtatások miatt szükséges intézkedéseket, illetve jelezni tudják a referenciamutató-kezelő felé, ha aggályaik merülnek fel a változtatásokkal kapcsolatban.
- (26) A referenciamutatók integritása és pontossága az adatszolgáltatók által közölt bemeneti adatok integritásától és pontosságától függ. Elengedhetetlenül fontos, hogy az adatszolgáltatók bemeneti adatokkal kapcsolatos kötelezettségei egyértelműen meg legyenek határozva, megbízhatóak legyenek, és összhangban legyenek a referenciamutató-kezelő által használt kontrolleljárással és módszertannal. Ehhez a referenciamutató-kezelőnek magatartási kódexet kell kidolgoznia, amelyben rögzíti ezeket a követelményeket, az adatszolgáltatókat pedig kötelezni kell a magatartási kódex betartására.
- (27) Számos referenciamutatót szabályozott kereskedési helyszínekről, energiatőzsdékről vagy kibocsátási egység-aukciókból származó bemeneti adatok alapján számítanak ki. Ezek a helyszínek szabályozás és felügyelet alá tartoznak, ami biztosítja a bemeneti adatok integritását, illetve az irányítási követelmények és a szabálysértések bejelentésére szolgáló eljárások érvényesülését. Ezért a kettős szabályozás elkerülése érdekében, és mivel e helyszínek felügyelete biztosítja a felhasznált bemeneti adatok integritását, a vonatkozó referenciamutatókat mentesíteni kell egyes követelmények alól.
- (28) Az adatszolgáltatók is ki lehetnek téve összeférhetetlenségnek, a bemeneti adatok meghatározása kapcsán pedig mérlegelési jogkörük lehet. Ebből kifolyólag szükséges, hogy az adatszolgáltatók tekintetében irányítási rendszerek érvényesüljenek, amelyek révén biztosítható ezen összeférhetetlenségek kezelése és az, hogy pontos bemeneti adatokat szolgáltatassanak, amelyek megfelelnek a referenciamutató-kezelő követelményeinek, és hitelesíthetők.

- (29) A referenciamutatók különböző típusai és ágazatai más-más jellemzőkkel, sebezhető pontokkal és kockázatokkal rendelkeznek. E rendelet rendelkezéseit ezért tovább kell részletezni a referenciamutatók egyes ágazatainak és típusainak megfelelően. A bankközi referencia-kamatlábak fontos szerepet játszanak a monetáris politika transzmissziójában, ezért pontosítani kell, hogy e rendelet rendelkezései miként alkalmazandók e referenciamutatókra. Az árupiaci referenciamutatók széles körben használt, ágazatspecifikus jellemzőkkel rendelkező mutatók, ezért pontosítani kell, hogy e rendelet rendelkezései miként alkalmazandók e referenciamutatókra.
- (30) Bizonyos kritikus referenciamutatók kudarca súlyos következményekkel járhat a pénzügyi stabilitásra, a piacok rendezett működésére vagy a befektetőkre nézve, ezért ezen kritikus referenciamutatók integritásának és megalapozottságának garantálása további követelmények alkalmazását teszi szükségessé. Ilyen következmények merülnek fel akkor, amikor a referenciamutató jelentős értékű pénzügyi eszköz referenciaértékeként szolgál. Szükséges ezért, hogy a Bizottság meghatározza azokat a referenciamutatókat, amelyek bizonyos küszöbértéket meghaladó értékű pénzügyi eszközhöz szolgálnak referenciaértékként, és így kritikus referenciamutatónak minősítendőek.
- (31) Az adatszolgáltatással felhagyó adatszolgáltatók alááshatják a kritikus referenciamutatók hitelességét. E kockázat kezelése érdekében szükséges tehát olyan jogkört biztosítani az érintett illetékes hatóság részére, amely alapján kötelező adatszolgáltatást írhat elő a kritikus referenciamutatók esetében.
- (32) Ahhoz, hogy a referenciamutatók felhasználói megfelelő döntéseket hozhassanak, és megértsék a referenciamutatók kockázatait, tudniuk kell, hogy mit mérnek a referenciamutatók és ismerniük kell azok hiányosságait. Ebből kifolyólag a referenciamutató-kezelőnek közzé kell tennie egy ezen információkat tartalmazó nyilatkozatot, valamint nyilvánosságra kell hoznia a referenciamutató meghatározásához használt bemeneti adatokat.
- (33) A fogyasztók olyan pénzügyi ügyleteket, például jelzáloghitel- és fogyasztásihitel-szerződéseket köthetnek, amelyek valamilyen referenciamutatóra hivatkoznak; az egyenlőtlen alkupozíciókból és a szabványfeltételek alkalmazásából kifolyólag azonban korlátozott választási lehetőségük van az alkalmazott referenciamutató tekintetében. Emiatt biztosítani kell azt, hogy a referenciamutató megválasztására jobban képes, felügyelt szervezet, azaz a hitelező viselje a felelősséget annak vizsgálatáért, hogy az ilyen referenciamutató alkalmas-e a fogyasztó számára. A referenciamutatót referenciaértékként használó pénzügyi eszközök tekintetében mindazonáltal nem kell e rendeletben előírni az alkalmassági vizsgálatot, mivel erről a [MiFID] irányelv már rendelkezik.
- (34) E rendeletnek figyelembe kell vennie az Értékpapír-felügyelet Nemzetközi Szervezete (IOSCO) által a pénzügyi referenciamutatókra vonatkozóan 2013. július 17-én közzétett elveket (a továbbiakban: IOSCO-elvek), amelyek a referenciamutatókra vonatkozó szabályozási követelmények globális standardjaként szolgálnak. A befektetővédelem érdekében a harmadik országokban szolgáltatott referenciamutatónak az Unióban történő használatát megelőzően el kell végezni annak vizsgálatát, hogy a harmadik országban a referenciamutatókra alkalmazott felügyelet és szabályozás egyenértékű-e az uniós felügyelettel és szabályozással.
- (35) A referenciamutató-kezelőt azon tagállam illetékes hatóságának kell engedélyeznie és felügyelnie, amelyben a referenciamutató-kezelő elhelyezkedik.

- (36) Bizonyos körülmények között előfordulhat, hogy az index szolgáltatójának nincs tudomása arról, hogy az általa előállított index valamilyen pénzügyi eszköz referenciaértékeként szolgál. Ez különösen abban az esetben lehetséges, amikor a felhasználó és a referenciamutató-kezelő különböző tagállamban helyezkedik el. Emiatt szükséges az, hogy amennyiben az illetékes hatóságok tudomást szereznek valamely referenciamutatónak pénzügyi eszközben történő használatáról, erről tájékoztassák valamely központi koordináló hatóságot, például az ESMA-t, amelynek értesítenie kell a referenciamutató-kezelőt.
- (37) Hatékony felügyelet a tagállamok illetékes hatóságai részére biztosított hatékony eszközök, hatáskörök és erőforrások révén biztosítható. E rendeletnek ezért rendelkeznie kell mindenekelőtt a nemzeti joggal összhangban a tagállami illetékes hatóságok részére minimumkövetelményként biztosítandó felügyeleti és vizsgálati hatáskörökről. Az e rendelet szerinti hatásköreik gyakorlása során az illetékes hatóságoknak és az ESMA-nak tárgyilagosan és pártatlanul, döntéshozatali önállóságukat fenntartva kell eljárnia.
- (38) Ezen rendelet megsértésének észlelése érdekében szükséges, hogy az illetékes hatóságok – a nemzeti jognak megfelelően – rendelkezzenek a természetes és jogi személyek telephelyeire való bejutás lehetőségével iratok lefoglalása céljából. A szóban forgó telephelyekhez való hozzáférésre akkor van szükség, ha fennáll a megalapozott gyanúja annak, hogy ott az ellenőrzés vagy vizsgálat tárgyával összefüggő dokumentumok és adatok találhatók, amelyek fontosak lehetnek e rendelet megsértésének bizonyításához. Az említett telephelyekhez való hozzáférés szükséges továbbá, ha: a korábban tájékoztatásra felszólított személy a felszólításnak nem tett eleget; vagy alapos okkal feltételezhető, hogy a felszólításnak a felszólított személy nem tenne eleget, vagy a felszólításban megjelölt dokumentumokat vagy információt eltávolítaná, módosítaná vagy megsemmisítené. Amennyiben a telephelyhez való hozzáféréshez – a nemzeti jognak megfelelően – az érintett tagállam igazságszolgáltatási hatóságának előzetes engedélye szükséges, a telephelyhez való hozzáférésre vonatkozó hatáskör az igazságszolgáltatási hatóság előzetes engedélyének beszerzését követően gyakorolható.
- (39) A felügyelt szervezetektől származó telefonbeszélgetés-felvételek és adatforgalmi nyilvántartások létfontosságú és időnként egyedüli bizonyítékot képezhetnek e rendelet, és különösen az irányítási és kontrollkövetelmények megsértésének észlelése és bizonyítása szempontjából. Ezek a nyilvántartások és felvételek elősegítik az adatszolgáltatásért és az adatszolgáltatás jóváhagyásáért felelős személy kilétének, valamint annak megállapítását, hogy megtörtént-e az alkalmazottak fizikai elkülönítése. Ebből kifolyólag lehetővé kell tenni, hogy amennyiben fennáll a megalapozott gyanúja annak, hogy az ellenőrzés vagy vizsgálat tárgyával összefüggő e felvételek vagy nyilvántartások fontosak lehetnek ezen rendelet megsértésének bizonyításához, az illetékes hatóságok előírják a felügyelt szervezetek által megőrzött, meglévő telefonbeszélgetés-felvételek, elektronikus kommunikációs és adatforgalmi nyilvántartások átadását.
- (40) E rendelet egyes rendelkezései alkalmazandók harmadik országok azon természetes és jogi személyeire, akik referenciamutatókat használnak, azokhoz adatot szolgáltatnak vagy más módon vesznek részt a referenciamutató előállításának folyamatában. A tagállamok illetékes hatóságainak ezért ki kell alakítaniuk az együttműködés kereteit harmadik országok hatóságaival. Az ESMA-nak össze kell hangolnia az együttműködési keretek kidolgozását és a harmadik államoktól származó információk cseréjét az illetékes hatóságok között.

- (41) E rendelet tiszteletben tartja az Európai Unió működéséről szóló szerződésben (EUMSZ) és az Európai Unió Alapjogi Chartájában meghatározott alapvető jogokat és elveket, különös tekintettel a magán- és a családi élet tiszteletben tartására vonatkozó jogra, a személyes adatok védelmére, a véleménynyilvánítás és a tájékozódás szabadságára, a vállalkozás szabadságára, a tulajdonhoz való jogra, a fogyasztók védelmére, a hatékony jogorvoslathoz való jogra, valamint a védelemhez való jogra. Ennek megfelelően ezt a rendeletet a fenti jogokkal és elvekkel összhangban kell értelmezni és alkalmazni.
- (42) Az érintett személyek védelemhez való jogát teljes mértékben tiszteletben kell tartani. Ennek érdekében az eljárások alá vont személyek részére biztosítani kell az illetékes hatóság határozatának alapját képező megállapításokhoz való hozzáférést és a meghallgatási jogot.
- (43) A referenciamutatókkal kapcsolatos átláthatóságra a pénzügyi piacok stabilitása és a befektetők védelme miatt van szükség. Az illetékes hatóságok általi információcserének vagy információtovábbításnak a személyes adatok továbbítására vonatkozó szabályoknak megfelelően kell történnie, a személyes adatok feldolgozása vonatkozásában az egyének védelméről és az ilyen adatok szabad áramlásáról szóló, 1995. október 24-i 95/46/EK európai parlamenti és tanácsi irányelvvel¹⁶ összhangban. Az ESMA általi információcserének vagy információtovábbításnak a személyes adatok továbbítására vonatkozó szabályoknak megfelelően kell történnie, a személyes adatok közösségi intézmények és szervek által történő feldolgozása tekintetében az egyének védelméről, valamint az ilyen adatok szabad áramlásáról szóló, 2000. december 18-i 45/2001/EK európai parlamenti és tanácsi rendelettel¹⁷ összhangban.
- (44) Figyelembe véve a pénzügyi szolgáltatások ágazatában a szankciórendszerek megerősítéséről szóló bizottsági közleményt és a közleményhez kapcsolódóan később elfogadott uniós jogi aktusokat, a tagállamoknak szabályokat kell hozniuk az e rendeletben foglalt rendelkezések megsértése esetén alkalmazandó szankciókról és közigazgatási intézkedésekről, és biztosítaniuk kell azok végrehajtását. Ezeknek a szankcióknak és közigazgatási intézkedéseknek hatékonyaknak, arányosaknak és visszatartó erejűeknek kell lenniük.
- (45) Ehhez közigazgatási intézkedések, szankciók és bírságok rendszeréről kell rendelkezni, amelyen keresztül biztosítható az egységes megközelítés a tagállamokban, és fokozható ezek visszatartó ereje. Az egyes esetekben alkalmazott szankciókat adott esetben olyan tényezők figyelembevételével kell meghatározni mint az esetlegesen megállapított pénzügyi haszon visszafizetése, a jogsértés súlyossága és időtartama, a súlyosbító és enyhítő körülmények, a bírság elrettentő hatásának szükségessége, és – adott esetben – a szankció mértéke csökkenthető az illetékes hatósággal való együttműködés fejében. A nagyon súlyos jogsértések esetében az adott konkrét esetben kiszabott közigazgatási bírság tényleges összege elérheti az e rendelet szerinti maximális összeget vagy a nemzeti jog szerinti magasabb összeget, míg a kisebb jelentőségű jogsértések vagy megállapodás esetében a maximális összegnél lényegesen kisebb bírságok alkalmazhatók. Az illetékes hatóság részére biztosítani kell, hogy a referenciamutató-kezelő vagy az adatszolgáltatók tekintetében élhessen a vezetői funkciók gyakorlásától való ideiglenes eltiltás lehetőségével. E rendelet nem korlátozza a tagállamokat abban, hogy szigorúbb közigazgatási szankciókról rendelkezzenek.

¹⁶ HL L 281., 1995.11.23., 31. o.

¹⁷ HL L 8., 2001.1.12., 1. o.

- (46) Biztosítandó azt, hogy az illetékes hatóságok által hozott határozatok visszatartó erővel bírjanak a tágan értelmezett nyilvánosságra nézve, a határozatokat alapértelmezésben közzé kell tenni. A határozatok közzététele fontos eszköz az illetékes hatóságok számára abból a szempontból is, hogy ezen keresztül tájékoztatják a piaci szereplőket arról, hogy mely magatartás tekintendő e rendelet megsértésének, egyúttal piaci szereplők széles körét ösztönzik a helyes magatartás követésére. Amennyiben ez a közzététel aránytalan károkat okozhat az érintettek számára, veszélyezteti a pénzügyi piacok stabilitását vagy valamely folyamatban lévő vizsgálatot, az illetékes hatóságnak a szankciókat és intézkedéseket anonim módon vagy késleltetve kell közzétennie. Az illetékes hatóságok számára biztosítani kell a lehetőséget, hogy adott esetben ne tegyék közzé a szankciókat, amennyiben úgy vélik, hogy az anonim vagy késleltetett közzététel révén nem biztosítható az, hogy a pénzügyi piacok stabilitása ne legyen veszélyeztetve. Az illetékes hatóságoknak nem kell továbbá közzétenniük azon kisebb jelentőségűnek tartott intézkedéseket, amelyek közzététele aránytalan lenne.
- (47) A kritikus referenciamutatók több tagállam adatszolgáltatóit, referenciamutató-kezelőit és felhasználóit érinthetik. Így előállításuk megszüntetése vagy bármely olyan esemény, amely jelentősen alááshatja integritásukat több tagállamban járhat következményekkel, ami azt is jelenti, hogy a referenciamutató-kezelő tagállamának illetékes hatósága egymaga nem lesz képes hatékonyan és eredményesen kezelni a kritikus referenciamutató jelentette kockázatokat. Az illetékes hatóságok közötti felügyeleti információk hatékony megosztása, valamint tevékenységeik és felügyeleti intézkedéseik összehangolása érdekében létre lehet hozni az illetékes hatóságok kollégiumait. A kollégiumok tevékenységének hozzá kell járulnia az e rendelet szerinti szabályok harmonizált alkalmazásához és a felügyeleti gyakorlatok konvergenciájához. A koordináció, a felügyeleti egységesség és a felügyeleti gyakorlatok konvergenciája tekintetében kulcsfontosságú az ESMA által végzett, jogi kötőerővel bíró közvetítés. A referenciamutatók szolgálhatnak hosszú távú pénzügyi eszközök és pénzügyi ügyletek referenciaértékeként. Egyes esetekben ilyen referenciamutatók előállítása nem lesz megengedett e rendelet hatálybalépését követően, mivel e referenciamutatók olyan tulajdonságokkal rendelkeznek, amelyek nem alakíthatók át e rendelet követelményeinek megfelelően. Amennyiben azonban megtiltanánk e referenciamutatók további előállítását, az a mutatóra hivatkozó pénzügyi eszközök vagy pénzügyi ügyletek megszűnéséhez vagy ellehetetlenüléséhez vezethet, és ezáltal kárt okozhat a befektetőknek. Átmeneti időszakra lehetővé kell ezért tenni e referenciamutatók további előállítását.
- (48) Az e rendelet végrehajtására vonatkozó egységes feltételek biztosítása és a javaslat technikai elemeinek további pontosítása céljából fel kell hatalmazni a Bizottságot arra, hogy az EUMSZ 290. cikkének megfelelően jogi aktusokat fogadjon el a fogalommeghatározások technikai részleteinek, a referenciamutató-kezelőkre és a felügyelt adatszolgáltatókra vonatkozó irányítási és kontrollkövetelményeknek, a bemeneti adatokra és módszertanra vonatkozó követelményeknek, a magatartási kódexnek, az egyes referenciamutató-típusokra és az egyes ágazatokra vonatkozó specifikus követelményeknek és a referenciamutató-kezelők engedélyezéséhez szükséges kérelemben benyújtandó információk körének a megállapítása érdekében.
- (49) A Bizottságnak az EUMSZ 290. cikke szerinti felhatalmazáson alapuló jogi aktusok útján és az 1095/2010/EU rendelet 10–14. cikkének megfelelően el kell fogadnia az ESMA által kidolgozott, a harmadik országok illetékes hatóságaival kötendő

együttműködési megállapodások minimális tartalmát megállapító szabályozástechnikai standardtervezeteket

- (50) Az e rendelet végrehajtására vonatkozó egységes feltételek biztosítása érdekében a rendelet egyes elemei tekintetében végrehajtási hatásköröket kell biztosítani a Bizottság számára. Ezek az elemek a harmadik országok központi bankjaira és referenciamutató-kezelőire vonatkozó jogi keretrendszer egyenértékűségének igazolásával, valamint a kritikus referenciamutatóvá történő minősítéssel kapcsolatosak. Az említett hatásköröket a Bizottság végrehajtási hatásköreinek gyakorlására vonatkozó tagállami ellenőrzési mechanizmusok szabályainak és általános elveinek megállapításáról szóló, 2011. február 16-i 182/2011/EU európai parlamenti és tanácsi rendeletnek¹⁸ megfelelően kell gyakorolni.
- (51) Fel kell továbbá hatalmazni a Bizottságot arra, hogy az EUMSZ 291. cikke szerinti végrehajtási jogi aktusok útján és az 1095/2010/EU rendelet 15. cikkének megfelelően az ESMA által kidolgozott, az illetékes hatóságok és az ESMA közötti információcsere eljárásait és formáit megállapító végrehajtás-technikai standardokat fogadjon el. Mivel e rendelet célkitűzéseit, nevezetesen a referenciamutatók okozta sérülékenységet kezelni hivatott egységes és hatékony rendszer megteremtését a tagállamok nem tudják kielégítően megvalósítani, tekintve, hogy a referenciamutatókkal kapcsolatos problémák átfogó hatása teljes körűen csak uniós kontextusban érzékelhető, és ezért e célkitűzések uniós szinten jobban megvalósíthatók, az Unió az Európai Unióról szóló szerződés 5. cikkében meghatározott szubszidiaritás elvével összhangban intézkedéseket hozhat. Az említett cikkben foglalt arányossági elvvel összhangban ez a rendelet nem lépi túl a szóban forgó célkitűzések eléréséhez szükséges mértéket,

ELFOGADTA EZT A RENDELETET:

I. CÍM

TÁRGY, HATÁLY ÉS FOGALOMMEGHATÁROZÁSOK

1. cikk

Tárgy

Ez a rendelet közös megközelítést vezet be az Unióban a pénzügyi eszközökben és pénzügyi ügyletekben referenciamutatóként használt indexek pontosságának és integritásának biztosítása érdekében. A rendelet ezáltal hozzájárul a belső piac zökkenőmentes működéséhez, miközben a fogyasztók és befektetők védelmének magas szintjét is biztosítja.

2. cikk

Hatály

- (1) Ez a rendelet a referenciamutatók előállítására, a referenciamutatókhoz szolgáltatott bemeneti adatok közlésére és a referenciamutatók felhasználására alkalmazandó az Unióban.
- (2) Ez a rendelet nem alkalmazandó:
- a) a Központi Bankok Európai Rendszerének tagjaira;
 - b) azon harmadik országok központi bankjaira, amelyek jogi keretrendszerével kapcsolatban a Bizottság elismerte, hogy az a referenciamutató-előállítás

¹⁸

HL L 55., 2011.2.28., 13. o.

pontosságára, integritására és függetlenségére vonatkozóan e rendeletben megállapított követelményekkel egyenértékű elvekről, standardokról és eljárásokról rendelkezik.

- (3) A Bizottság elkészíti a (2) bekezdés b) pontjában említett harmadik országbeli központi bankok jegyzékét.

Az erre vonatkozó végrehajtási jogi aktusokat a 38. cikk (2) bekezdésében említett vizsgálóbizottsági eljárás keretében kell elfogadni.

3. cikk *Fogalommeghatározások*

- (1) E rendelet alkalmazásában:

1. „index”: olyan szám:
 - a) amelyet közzétesznek vagy nyilvánosság számára elérhetővé tesznek;
 - b) amelyet – részben vagy egészben – valamilyen képlet vagy bármely más számítási módszer alkalmazásával vagy értékeléssel rendszeres időközönként meghatároznak;
 - c) amennyiben ez a meghatározás egy vagy több alapul szolgáló eszköz értéke vagy árak, például becsült árak, vagy más értékek alapján történik;
2. „referenciamutató”: olyan index amely referenciaértékként szolgál valamely pénzügyi eszköz vagy pénzügyi ügylet alapján fizetendő összeg vagy a pénzügyi eszköz értékének meghatározásához, vagy amelyet befektetési alap teljesítményének mérésére használnak;
3. „referenciamutató előállítása”:
 - a) a referenciamutató meghatározásához szükséges rendszerek igazgatása; valamint
 - b) a referenciamutató meghatározásához szükséges bemeneti adatok gyűjtése, elemzése vagy feldolgozása; valamint
 - c) a referenciamutató értékének meghatározása képlet vagy más számítási módszer alkalmazásán vagy az erre a célra szolgáltatott bemeneti adatok értékelésén keresztül;
4. „referenciamutató-kezelő”: a referenciamutató előállítása felett ellenőrzést gyakorló természetes vagy jogi személy;
5. „referenciamutató-felhasználó”: olyan pénzügyi eszköz kibocsátója vagy tulajdonosa, vagy olyan pénzügyi ügylet szerződő fele, amelynek esetében a referenciamutató referenciaértékként szolgál;
6. „bemenetiadat-szolgáltatás”: a referenciamutató értékének meghatározásához szükséges, ilyen célból közölt bemeneti adatok szolgáltatása referenciamutató-kezelő, vagy referenciamutató-kezelőnek történő továbbítás céljából másik személy részére;
7. „adatszolgáltató”: bemeneti adatokat szolgáltató természetes vagy jogi személy;
8. „felügyelt adatszolgáltató”: referenciamutató-kezelő részére bemeneti adatokat szolgáltató, az Unióban elhelyezkedő, felügyelt szervezet;

9. „adatközlő személy”: az adatszolgáltató által bemeneti adatok szolgáltatása céljából alkalmazott természetes személy;
10. „bemeneti adat”: egy vagy több alapul szolgáló eszköz értékére vagy árakra, ideértve a becsült árakat is, vagy más értékekre vonatkozó adat, amelyet a referenciamutató-kezelő felhasznál a referenciamutató értékének meghatározása céljából;
11. „szabályozott adat”: a [MIFIR] 2. cikke (1) bekezdésének 25. pontjában meghatározott kereskedési helyszín vagy a [MIFIR] 2. cikke (1) bekezdésének 18. pontjában meghatározott jóváhagyott közzétételi mechanizmus vagy a [MIFIR] 2. cikke (1) bekezdésének 20. pontjában meghatározott jóváhagyott adatszolgáltatási mechanizmus által a kereskedés utáni kötelező adatszolgáltatási követelményekkel összhangban közvetlenül szolgáltatott bemeneti adat, vagy a 2009/72/EK irányelv¹⁹ 37. cikke (1) bekezdésének j) pontjában említett villamosenergia-tőzsde vagy a 2009/73/EK irányelv²⁰ 41. cikke (1) bekezdésének j) pontjában említett földgáztőzsde vagy az 1031/2010/EK európai parlamenti és tanácsi rendelet 26. vagy 30. cikkében említett aukciós platform által közvetlenül szolgáltatott bemeneti adat;
12. „ügyleti adat”: megfigyelhető árak, ráták, indexek vagy nem kapcsolt felek közötti, aktív versenypiacon a kereslet-kínálat törvényei által meghatározott versenyfeltételek szerint lebonyolított ügyletek értékére vonatkozó adatok;
13. „pénzügyi eszköz”: a 2004/39/EK irányelv I mellékletének C. szakaszában felsorolt eszköz, amelyre vonatkozóan kérelmezték valamely kereskedési helyszínre való bevezetést, vagy amellyel valamely kereskedési helyszínen kereskednek;
14. „felügyelt szervezet”:
- a) a 2013/36/EU európai parlamenti és tanácsi irányelv²¹ 3. cikke (1) bekezdésének 1. pontjában meghatározott hitelintézet;
 - b) a [MIFIR] 2. cikke (1) bekezdésének 1. pontjában meghatározott befektetési vállalkozás;
 - c) a 2009/138/EK irányelv²² 13. cikkének 1. pontjában meghatározott biztosító;
 - d) a 2009/138/EK irányelv 13. cikkének 1. pontjában meghatározott viszontbiztosító;
 - e) a 2009/65/EK irányelv²³ 1. cikke (2) bekezdésében meghatározott átruházható értékpapírokkal foglalkozó kollektív befektetési vállalkozás (ÁÉKBV);
 - f) a 2011/61/EU európai parlamenti és tanácsi irányelv²⁴ 4. cikke (1) bekezdésének b) pontjában meghatározott alternatív befektetésialap-kezelő (ABAK);

¹⁹ HL L 211., 2009.8.14., 55. o.

²⁰ HL L 9., 2009.8.14., 112. o.

²¹ HL L 176., 2013.6.27., 338. o.

²² HL L 335., 2009.12.17., 1. o.

²³ HL L 302., 2009.11.17., 32. o.

²⁴ HL L 174., 2011.7.1., 1. o.

- g) a 648/2012/EU európai parlamenti és tanácsi rendelet²⁵ 2. cikkének 1. pontjában meghatározott központi szerződő fél;
 - h) a 648/2012/EU rendelet 2. cikke 2. pontjában meghatározott kereskedési adattár;
 - i) referenciamutató-kezelő;
15. „pénzügyi ügylet”:
- a) a 2008/48/EK európai parlamenti és tanácsi irányelv²⁶ 3. cikkének c) pontjában meghatározott hitelmegállapodás;
 - b) a [lakóingatlanokhoz kapcsolódó hitelmegállapodásokról szóló] [2013/.../EU] európai parlamenti és tanácsi irányelv 3. cikkének 3. pontjában meghatározott hitelmegállapodás;
16. „befektetési alap”: a 2011/61/EU európai parlamenti és tanácsi irányelv 4. cikke (1) bekezdésének a) pontjában meghatározott ABA és a 2009/65/EK európai parlamenti és tanácsi irányelv hatálya alá tartozó kollektív befektetési vállalkozás;
17. „vezető testület”: az intézmény irányító testülete, amely a felügyeleti és a vezetési funkciót foglalja magában, rendelkezik a végső döntéshozatal hatáskörével és jogosult az intézmény stratégiájának, célkitűzéseinek és általános irányvonalának meghatározására;
18. „fogyasztó”: olyan természetes személy, aki az ezen rendelet hatálya alá tartozó pénzügyi ügyletek keretében olyan célból jár el, amely kívül esik szakmája, üzleti tevékenysége vagy foglalkozása körén;
19. „bankközi referencia-kamatláb”: referenciamutató, amelynek az e cikk 1.c) pontja szerinti alapul szolgáló eszköze az a kamatláb, amelyen a bankok egymástól kölcsönt vesznek fel, illetve egymásnak kölcsönt nyújtanak;
20. „árupiaci referenciamutató”: referenciamutató, amelynek az e cikk 1.c) pontja szerinti alapul szolgáló eszköze a 1287/2006/EK bizottsági rendelet²⁷ 2. cikkének 1. pontja értelmében vett áru; a [MiFID] I. melléklete C. szakaszának 11. pontjában meghatározott kibocsátási egységek e rendelet alkalmazásában nem minősülnek árunak;
21. „kritikus referenciamutató”: olyan referenciamutató, amelynek adatszolgáltatói többségükben felügyelt szervezetek, és amely legalább 500 milliárd EUR névleges értékű pénzügyi eszköz referenciaértékeként szolgál;
22. „elhelyezkedő”: jogi személyek vonatkozásában az a tagállam vagy harmadik ország, amelyben a jogi személy székhelye vagy egyéb hivatalos címe van, természetes személyek vonatkozásában pedig az a tagállam vagy harmadik ország, amelyben az illető személy adóigazgatási szempontból rezidens.
- (2) A Bizottság felhatalmazást kap arra, hogy a 37. cikkel összhangban és a piaci vagy műszaki fejlődés figyelembevételére érdekében felhatalmazáson alapuló jogi aktusokat fogadjon el az (1) bekezdésben meghatározott fogalmak további technikai elemeinek

²⁵ HL L 174., 2011.7.1., 1. o.

²⁶ HL L 133., 2008.5.22., 66. o.

²⁷ HL L 241., 2006.9.2., 1. o.

és különösen annak meghatározására, hogy az index fogalmának alkalmazásában mi minősül a nyilvánosság számára való elérhetővé tételnek.

Megfelelő esetben a Bizottság figyelembe veszi a referenciamutatókkal kapcsolatos felügyeleti gyakorlat nemzetközi harmonizációját.

4. cikk

Az általuk előállított index referenciamutatóként történő használatáról nem tudó referenciamutató-kezelők és az index referenciamutatóként történő felhasználásához nem hozzájáruló kezelők kizárása

- (1) Ez a rendelet nem alkalmazandó a referenciamutató-kezelőre azon referenciamutató tekintetében, amellyel kapcsolatban a referenciamutató-kezelő nem tudta és ésszerűen nem is tudhatta, hogy azt a 3. cikk (1) bekezdésének 2. pontjában meghatározott célra használják.
- (2) Ez a rendelet nem alkalmazandó a referenciamutató-kezelőre azon referenciamutató tekintetében, amelyhez a referenciamutató-kezelő a 25. cikk (3) bekezdésének megfelelően nem adta hozzájárulását.

II. CÍM

A REFERENCIAMUTATÓK INTEGRITÁSA ÉS MEGBÍZHATÓSÁGA

1. fejezet

A referenciamutató-kezelők által gyakorolt irányítás és kontroll

5. cikk

Irányítási követelmények

- (1) A referenciamutató-kezelőre a következő irányítási követelmények alkalmazandók:
 - a) a referenciamutató-kezelő stabil irányítási rendszerrel rendelkezik, amelynek részét képezi a referenciamutatók előállításában részt vevő személyek jól meghatározott, átlátható és konzisztens feladat- és felelősségi köreire épülő, egyértelmű szervezeti struktúra.

A referenciamutató-kezelő minden szükséges lépést megtesz annak biztosítása érdekében, hogy a referenciamutatók előállítása ne legyen kitéve fennálló vagy potenciális összeférhetetlenségeknek, továbbá, hogy azokban az esetekben, amikor a referenciamutató előállítási folyamatában mérlegelésre vagy szubjektív megítélésre van szükség, azt függetlenül és elfogulatlanul gyakorolják („Irányítás és összeférhetetlenség”);
 - b) a referenciamutató-kezelő létrehozza a felügyeleti funkciót, amely a referenciamutatók előállításának valamennyi eleme felett felügyeletet gyakorol („Felügyelet”);
 - c) a referenciamutató-kezelő rendelkezik a referenciamutatónak e rendelettel összhangban történő előállítását, közzétételét vagy elérhetővé tételét szavatoló kontrollrendszerrel („Kontrollrendszer”);
 - d) a referenciamutató-kezelő rendelkezik a nyilvántartások vezetését, az ellenőrzést és a felülvizsgálatot, valamint a panaszkezelési eljárást magában foglaló, az e rendelet követelményeinek való megfelelés tekintetében bizonyítékokkal szolgáló elszámoltathatósági kerettel („Elszámoltathatóság”).

- (2) A referenciamutató-kezelő eleget tesz az I. melléklet A. szakaszában meghatározott irányítási és kontrollkövetelményeknek.
- (3) A Bizottság felhatalmazást kap arra, hogy a 37. cikkel összhangban felhatalmazáson alapuló jogi aktusokat fogadjon el az I. melléklet A. szakaszában megállapított irányítási és kontrollkövetelmények további pontosításáról. A Bizottság e tekintetben figyelembe veszi:
- a) a referenciamutatók irányítási követelményeivel kapcsolatos felügyeleti gyakorlat nemzetközi konvergenciájának fényében a referenciamutatók és a pénzügyi piacok terén tapasztalható fejleményeket;
 - b) a referenciamutatók és a referenciamutató-kezelők különböző típusainak sajátosságait;
 - c) a referenciamutatók előállításával kapcsolatos meglévő vagy lehetséges összeférhetlenségeket, a referenciamutatók manipuláció általi sebezhetőségét és a referenciamutatók fontosságát a pénzügyi stabilitás, a piacok és a befektetők számára.

6. cikk *Kiszervezés*

- (1) A referenciamutató-kezelők a referenciamutató előállításával kapcsolatos funkciókat nem szervezhetik ki oly módon, hogy az súlyosan veszélyeztesse a referenciamutató-kezelő által a referenciamutató előállítása felett gyakorolt ellenőrzést vagy az érintett illetékes hatóság képességét a referenciamutató feletti felügyelet gyakorlására.
- (2) Kiszervezés esetén a referenciamutató-kezelő gondoskodik arról, hogy teljesüljenek az I. melléklet B. szakaszában meghatározott, kiszervezéssel kapcsolatos követelmények.
- (3) Amennyiben a referenciamutató-kezelő a referenciamutató előállításával kapcsolatos funkciót vagy bármely releváns szolgáltatást vagy tevékenységet bármely szolgáltatónak kiszervez, a referenciamutató-kezelő továbbra is teljes körűen felelős marad az e rendelet szerinti kötelezettségeinek teljesítéséért.

2. fejezet

Bemeneti adatok, módszertan és a jogsértések bejelentése

7. cikk *Bemeneti adatok és módszertan*

- (1) A bemeneti adatok és a módszertan tekintetében a referenciamutatók előállítására vonatkozóan a következő követelmények érvényesülnek:
- a) elegendő és pontos bemeneti adatnak kell rendelkezésre állnia ahhoz, hogy az adatok pontosan és megbízhatóan tükrözzék a referenciamutató által mérni hivatott piaci és gazdasági tényeket („Elegendő és pontos adat”).
- A bemeneti adatoknak ügyleti adatoknak kell lenniük. Amennyiben a rendelkezésre álló ügyleti adatok nem elegendők ahhoz, hogy pontos és megbízható képet adjanak a referenciamutató által mérni hivatott piaci és gazdasági tényekről, nem ügyleti adatok is felhasználhatók, feltéve, hogy ezen adatok ellenőrizhetők;

- b) a referenciamutató-kezelő a bemeneti adatokat adatszolgáltatók megbízható és reprezentatív paneljétől vagy mintájától szerzi be, biztosítva ezáltal, hogy az adatokból képzett referenciamutató megbízható és reprezentatív a referenciamutató által mérni hivatott piaci és gazdasági tények tekintetében („Reprezentatív adatszolgáltatók”);
 - c) amennyiben a referenciamutató bemeneti adatai nem ügyleti adatok, és az adatszolgáltató mint részes fél részvételével lebonyolított ügyletek értéke a referenciamutató által mért piacon folytatott ügyletek értékének több mint 50%-át teszi ki, a referenciamutató-kezelő ellenőrzi, hogy a bemeneti adatok a kereslet-kínálat erői által mozgatott versenypiacot reprezentálnak-e. Ha a referenciamutató-kezelő arra a megállapításra jut, hogy a bemeneti adatok nem a kereslet-kínálat erői által mozgatott versenypiacot reprezentálnak, akkor vagy oly módon változtatja meg a bemeneti adatokat, az adatszolgáltatókat vagy a módszertant, hogy a bemeneti adatok a kereslet-kínálat erői által mozgatott versenypiacot reprezentáljanak, vagy beszünteti az adott referenciamutató előállítását („Piaci hatás”);
 - d) a referenciamutató-kezelő a referenciamutató értékének meghatározásához megalapozott és megbízható módszertant használ, amelynek egyértelmű szabályai meghatározzák, hogy a referenciamutató értékének megállapítása kapcsán a mérlegelési jogkör hogyan és mikor gyakorolható („Megalapozott és megbízható módszertan”);
 - e) a referenciamutató-kezelő a referenciamutató kidolgozása, működtetése és igazgatása során átlátható módon jár el („Átláthatóság”).
- (2) A referenciamutató-kezelő eleget tesz az I. melléklet C. szakaszában meghatározott, a bemeneti adatokra és a módszertanra vonatkozó követelményeknek.
- (3) A Bizottság felhatalmazást kap arra, hogy a 37. cikkel összhangban felhatalmazáson alapuló jogi aktusokat fogadjon el a bemeneti adatokra vonatkozó kontrollintézkedések, a megfelelő módszertan kidolgozására vonatkozó követelmények és azon körülmények további pontosítása céljából, amelyek között az ügyleti adatok nem feltétlenül tekintendők elegendőnek, továbbá annak pontosítása céljából, hogy utóbbi hogyan igazolható a felügyeleti hatóságok számára. A Bizottság e tekintetben figyelembe veszi:
- a) a referenciamutatókkal kapcsolatos felügyeleti gyakorlat nemzetközi konvergenciájának fényében a referenciamutatók és a pénzügyi piacok terén tapasztalható fejleményeket;
 - b) a különböző referenciamutatóknak és a referenciamutatók különböző típusainak a sajátos jellemzőit; valamint
 - c) a referenciamutatók manipuláció általi sebezhetőségét az alkalmazott módszertan és a felhasznált bemeneti adatok tükrében.

8. cikk

A jogsértések bejelentése

- (1) A referenciamutató-kezelő gondoskodik arról, hogy a (2) bekezdés alkalmazásában a bemeneti adatok integritását és megbízhatóságát megfelelő rendszerek és hatékony kontrollintézkedések biztosítsák.

- (2) A [piaci visszaélésről szóló rendelet] megsértése és a referenciamutató manipulációjával vagy manipulációjának kísérletével járó bármely tevékenység feltárása céljából a referenciamutató-kezelő ellenőrzi a bemeneti adatokat és az adatszolgáltatókat, és a [piaci visszaélésről szóló rendelet] 11. cikkének (2) bekezdésével összhangban értesíti az érintett illetékes hatóságot, és közöl minden releváns információt, amennyiben úgy véli, hogy a referenciamutatóval összefüggésben:
- a) a [piaci visszaélésről szóló rendelet] lényeges megsértése történt;
 - b) a referenciamutató manipulációjával vagy manipulációjának kísérletével járó tevékenységet folytattak; vagy
 - c) valamely referenciamutató manipulálására vagy manipulálásának kísérletére irányuló összejátszás történt.
- (3) A referenciamutató-kezelő eljárásokat működtet, amelyek alapján vezetők, alkalmazottak és bármely egyéb természetes személy, akinek a szolgáltatásai a referenciamutató-kezelő rendelkezésére állnak vagy akinek a szolgáltatásai felett ellenőrzést gyakorol, belső úton, külön erre a célra létrehozott és önálló csatornán keresztül jelentést tud tenni e rendelet megsértéséről.

3. fejezet

Magatartási kódex és adatszolgáltatói követelmények

9. cikk

Magatartási kódex

- (1) A referenciamutató-kezelő minden referenciamutatóra vonatkozóan magatartási kódexet fogad el, amely egyértelműen meghatározza a referenciamutató-kezelőnek és az adatszolgáltatóknak a referenciamutató előállításával összefüggő felelősségi körét és kötelezettségeit, és amely tartalmazza a szolgáltatandó bemeneti adatok egyértelmű leírását és legalább az I. melléklet D. szakaszában meghatározott elemeket.
- (2) A magatartási kódexet a referenciamutató-kezelő és az adatszolgáltatók is aláírják, és az a felekre nézve jogilag kötelező.
- (3) A Bizottság felhatalmazást kap arra, hogy a 37. cikkel összhangban felhatalmazáson alapuló jogi aktusokat fogadjon el a magatartási kódex I. melléklet D. szakaszában említett előírásainak további pontosítására irányuló intézkedésekről, valamint a referenciamutatók és a pénzügyi piacok fejleményeinek figyelembevétele céljából.

A Bizottság figyelembe veszi a referenciamutatók és az adatszolgáltatók – mindenekelőtt a bemeneti adatok és a módszertanok tekintetében – különböző jellemzőit, a bemeneti adatok manipulációjának kockázatát és a referenciamutatókkal kapcsolatos felügyeleti gyakorlat nemzetközi konvergenciáját.

10. cikk

Szabályozott adatok

- (1) Amennyiben a referenciamutató bemeneti adata szabályozott adat, e rendelet 7. cikke (1) bekezdésének b) pontja, 8. cikke (1) bekezdése és 8. cikke (2) bekezdése, valamint 9. cikke nem alkalmazandó.

- (2) A referenciamutató-kezelő megállapodást köt a szabályozott adat adatszolgáltatójával, amelyben az adatszolgáltató részére egyértelműen meghatározzák a referenciamutató-kezelő által a szabályozott adatok alapján előállított referenciamutatókat, és amely biztosítja az e rendeletnek való megfelelést.

11. cikk *Irányítás és kontroll*

- (1) A felügyelt adatszolgáltatóra a következő irányítási és kontrollkövetelmények alkalmazandók:
- a) a felügyelt adatszolgáltató biztosítja, hogy a bemeneti adatok szolgáltatására semmilyen fennálló vagy potenciális összeférhetetlenség nem hat, és amennyiben a mérlegelési jogkör gyakorlására van szükség, azt függetlenül és tisztességesen, a releváns információk alapján, a magatartási kódexszel összhangban gyakorolják („Összeférhetetlenség”);
 - b) a felügyelt adatszolgáltató rendelkezik a bemeneti adatok integritását, pontosságát és megbízhatóságát biztosító kontrollrendszerrel, amely biztosítja, hogy a bemeneti adatokat e rendelet rendelkezéseivel és a magatartási kódexszel összhangban szolgáltatassák („Megfelelő kontrollrendszer”).
- (2) A felügyelt adatszolgáltató eleget tesz az I. melléklet E. szakaszában meghatározott, a rendszerekre és a kontrollintézkedésekre vonatkozó követelményeknek.
- (3) A felügyelt adatszolgáltató teljes mértékben együttműködik a referenciamutató-kezelővel és az érintett illetékes hatósággal a referenciamutató előállításának ellenőrzése és felügyelete tekintetében, és rendelkezésre bocsátja az I. melléklet E. szakaszával összhangban vezetett információkat és nyilvántartásokat.
- (4) A Bizottság felhatalmazást kap arra, hogy a 37. cikkel összhangban felhatalmazáson alapuló jogi aktusokat fogadjon el az I. melléklet E. szakaszában meghatározott, rendszerekre és kontrollintézkedésekre vonatkozó követelményeknek a referenciamutatók különböző típusai tekintetében történő további pontosításáról.

A Bizottság ennek során figyelembe veszi a referenciamutatók és a felügyelt adatszolgáltatók – mindenekelőtt a bemeneti adatok és az alkalmazott módszertanok tekintetében megnyilvánuló – eltérő sajátosságait, a bemeneti adatok manipulációjának kockázatát, a felügyelt adatszolgáltatók által végzett tevékenységek jellegét, valamint a referenciamutatókkal kapcsolatos felügyeleti gyakorlat nemzetközi konvergenciájának fényében a referenciamutatók és a pénzügyi piacok terén tapasztalható fejleményeket.

III. CÍM **ÁGAZATI KÖVETELMÉNYEK ÉS KRITIKUS** **REFERENCIAMUTATÓK**

1. fejezet **A referenciamutatók ágazatai**

12. cikk

A referenciamutatók és ágazatok különböző típusaira vonatkozó különös követelmények

- (1) A bankközi referencia-kamatlábak esetében a II. címben meghatározott követelmények mellett a II. mellékletben meghatározott különös követelményeket is alkalmazni kell.
- (2) Az árupiaci referenciamutatók esetében a II. címben meghatározott követelmények mellett a III. mellékletben meghatározott különös követelményeket is alkalmazni kell.
- (3) A Bizottság felhatalmazást kap arra, hogy a piaci, technológiai és nemzetközi fejlemények fényében a 39. cikkel összhangban felhatalmazáson alapuló jogi aktusokat fogadjon el a II. és a III. melléklet következő elemeinek pontosításáról vagy kiigazításáról:
 - a) a bemeneti adatok közzétételére rendelkezésre álló időszak (a II. melléklet 6. pontja);
 - b) a felügyelő bizottság megválasztási és jelölési eljárásai, valamint feladatköre (a II. melléklet 8., 9. és 10. pontja);
 - c) az ellenőrzések gyakorisága (a II. melléklet 12. pontja);
 - d) a bemenetiadat-szolgáltatásnak a magatartási kódexben meghatározandó folyamata (a II. melléklet 13. pontja);
 - e) az adatszolgáltatói rendszerek és kontrollintézkedések (a II. melléklet 16. pontja);
 - f) az adatszolgáltatók által megőrizendő adatok és az alkalmazható adathordozó (a II. melléklet 17. és 18. pontja);
 - g) az adatszolgáltató belső ellenőrzést végző egysége által a vezetés felé jelentendő észlelések (a II. melléklet 19. pontja);
 - h) a bemeneti adatok és eljárások belső felülvizsgálatának gyakorisága (a II. melléklet 20. pontja);
 - i) az adatszolgáltató által biztosított bemeneti adatok külső ellenőrzésének gyakorisága (a II. melléklet 21. pontja);
 - j) a referenciamutató kialakítása során alkalmazott szempontok és eljárások (a III. melléklet 1.a) pontja);
 - k) a módszertan kötelező elemei és a módszertan leírása (a III. melléklet 1. és 2. pontja);
 - l) a referenciamutató-számítások minősége és integritása tekintetében a referenciamutató-kezelőkre vonatkozó követelmények, valamint a referenciamutató-közzétételekhez mellékelendő leírás tartalma (a III. melléklet 5. és 6. pontja).

2. fejezet

Kritikus referenciamutatók

13. cikk

Kritikus referenciamutatók

- (1) A Bizottság elfogadja az Unióban elhelyezkedő azon referenciamutatók jegyzékét, amelyek a 3. cikk 21. pontja szerinti kritikus referenciamutatók.

Az erre vonatkozó végrehajtási jogi aktusokat a 38. cikk (2) bekezdésében említett vizsgálóbizottsági eljárás keretében kell elfogadni.

- (2) Valamely kritikus referenciamutatónak az e cikk (1) bekezdésében említett jegyzékbe való felvételéről szóló határozat hatálybalépésétől számított 5 munkanapon belül az adott kritikus referenciamutató kezelője megküldi az érintett illetékes hatóság részére a magatartási kódexet. Az érintett illetékes hatóság 30 napon belül ellenőrzi, hogy a magatartási kódex tartalma megfelel-e e rendelet előírásainak. Amennyiben az érintett illetékes hatóság talál olyan elemeket, amelyek nem felelnek meg e rendelet előírásainak, tájékoztatja erről a referenciamutató-kezelőt. A referenciamutató-kezelő az erre irányuló felszólítást követő 30 napon belül úgy módosítja a magatartási kódexet, hogy az megfeleljen e rendelet előírásainak.

14. cikk

Kötelező részvétel

- (1) Amennyiben adott éven belül egy kritikus referenciamutató adatszolgáltatóinak legalább 20%-a beszüntette az adatszolgáltatást, vagy elegendő jelzés van arra vonatkozóan, hogy valószínűsíthetően beszünteti az adatszolgáltatást, a kritikus referenciamutató érintett illetékes hatóságának rendelkeznie kell a szükséges hatáskörrel ahhoz, hogy:

- a) a (2) bekezdéssel összhangban kiválasztott felügyelt szervezetek számára előírja, hogy a módszertannal, magatartási kódexszel vagy más szabállyal összhangban bemeneti adatokat szolgáltatassanak a referenciamutató-kezelő részére;
- b) meghatározza a bemeneti adatok szolgáltatásának formáját és határidejét;
- c) módosítsa a kritikus referenciamutatóra vonatkozó magatartási kódexet, módszertant vagy más szabályt.

- (2) A kritikus referenciamutatókra vonatkozóan a referenciamutató-kezelő illetékes hatósága az alábbi kritériumok alapján határozza meg azokat a felügyelt szervezeteket, amelyek számára az (1) bekezdés szerinti adatszolgáltatás kötelező:

- a) a felügyelt szervezet tényleges és potenciális részesedésének mérete a referenciamutató által mérni hivatott piacon;
- b) a felügyelt szervezetnek az előírt minőségű bemeneti adatok szolgáltatása terén szerzett tapasztalata és erre való képessége.

- (3) Az (1) bekezdés a) és b) pontja szerinti intézkedések útján adatszolgáltatásra kötelezett felügyelt szervezet illetékes hatósága segítséget nyújt ezen intézkedések végrehajtásában a referenciamutató-kezelő illetékes hatósága számára.

- (4) A referenciamutató-kezelő illetékes hatósága az (1) bekezdés alapján elfogadott minden intézkedést az elfogadásától számított 1 éven belül felülvizsgál. Az intézkedést visszavonja, amennyiben:

- a) úgy ítéli meg, hogy az adatszolgáltatók valószínűleg a hatáskör visszavonása esetén is legalább 1 évig folytatni fogják a bemeneti adatok szolgáltatását, és ezt alátámasztják legalább a következők:
1. az adatszolgáltatóknak a referenciamutató-kezelőhöz és az illetékes hatósághoz intézett arra vonatkozó írásbeli kötelezettségvállalása, hogy a kritikus referenciamutató bemeneti adatainak szolgáltatását a kötelező részvétel visszavonása esetén is legalább egy évig folytatni fogják;
 2. a referenciamutató-kezelőnek az illetékes hatósághoz intézett írásbeli jelentése, amely bizonyítékokkal támasztja alá a referenciamutató-kezelő azon értékelését, miszerint a kritikus referenciamutató működőképessége a kötelező részvétel visszavonását követően is biztosítható;
- b) úgy ítéli meg, hogy rendelkezésre áll elfogadható helyettesítő referenciamutató, amelyre a kritikus referenciamutató felhasználói minimális költségek mellett átválthatnak, és ezt alátámasztja legalább a referenciamutató-kezelő írásbeli jelentése, amely részletezi a helyettesítő referenciamutatóra való átváltás módját, a felhasználók átváltásra való képességét és az átváltás felhasználói költségeit.
- (5) Amennyiben az adatszolgáltatók bármelyike megsérti az (1) bekezdésben előírt követelményeket, a referenciamutató-kezelő erről a technikailag lehetséges legrövidebb időn belül értesíti az érintett illetékes hatóságot.

IV. CÍM

ÁTLÁTHATÓSÁG ÉS FOGYASZTÓVÉDELEM

15. cikk

Referenciamutató-nyilatkozat

- (1) A referenciamutató-kezelő minden referenciamutatóhoz referenciamutató-nyilatkozatot tesz közzé, amely:
- a) világosan és egyértelműen meghatározza a referenciamutató által mért piacot vagy gazdasági valóságot, továbbá azon körülményeket, amelyek mellett a mérés megbízhatatlanná válhat;
 - b) leírja vagy felsorolja azon felhasználási célokat, amelyekre a referenciamutató alkalmas, továbbá azon körülményeket, amelyek mellett a referenciamutató alkalmatlanná válhat ezen célokra;
 - c) technikai leírásokat tartalmaz, amelyek világosan és egyértelműen meghatározzák a számítás azon elemeit, amelyekre vonatkozóan mérlegelési jogkör gyakorolható, a mérlegelési jogkör gyakorlásának kritériumait és gyakorlójára vonatkozó követelményeket, továbbá azt, hogy a mérlegelési jogkör gyakorlása a későbbiekben miként értékelhető;
 - d) felhívja a figyelmet arra, hogy egyes tényezők miatt – ideértve a referenciamutató-kezelő ellenőrzése alá nem tartozó egyes tényezőket is – szükségessé válhat a referenciamutató módosítása vagy megszüntetése; valamint
 - e) megfogalmazza azt a tanácsot, hogy a referenciamutatót referenciaértékként használó pénzügyi ügyleteknek vagy egyéb pénzügyi eszközöknek képesnek

kell lenniük arra, hogy elviseljék a referenciamutató esetleges módosításait vagy megszüntetését, vagy más módon kezeljék ezeket.

- (2) Az (1) bekezdésnek való megfelelés érdekében a referenciamutató-kezelő eleget tesz az I. melléklet F. szakaszában meghatározott részletes követelményeknek.

16. cikk

A bemeneti adatok átláthatósága

- (1) A referenciamutató-kezelő közvetlenül a referenciamutató közzétételét követően közzéteszi a referenciamutató értékének meghatározásához felhasznált bemeneti adatokat, kivéve, ha a közzététel súlyosan hátrányos következményekkel járna az adatszolgáltatókra nézve, vagy hátrányosan érintené a referenciamutató megbízhatóságát vagy integritását. Ilyen esetekben a közzététel késleltethető ezen következmények jelentős mértékű mérsékléséhez szükséges ideig. A bemeneti adatok részét képező személyes adatok nem tehetők közzé.
- (2) A Bizottság felhatalmazást kap arra, hogy a 37. cikkel összhangban felhatalmazáson alapuló jogi aktusokat fogadjon el az (1) bekezdés alapján közzéteendő információk, a közzététel módja, a közzététel késleltetését lehetővé tevő körülmények, valamint a közzététel eszközei további pontosítása céljából.

17. cikk

A referenciamutató megszüntetése

- (1) A referenciamutató-kezelő közzéteszi a referenciamutató módosítása vagy megszüntetése esetén általa hozott intézkedésekre vonatkozó eljárását.
- (2) A referenciamutatóra hivatkozó pénzügyi eszközöket kibocsátó vagy tulajdonló vagy a referenciamutatóra hivatkozó pénzügyi ügyletben részes félként részt vevő felügyelt szervezetek megalapozott, írásba foglalt terveket készítenek az adott referenciamutató lényeges változása vagy előállításának megszüntetése esetén általuk teendő intézkedésekről. A felügyelt szervezetek kérésre benyújtják e terveket az érintett illetékes hatóságnak.

18. cikk

Alkalmassági vizsgálat

- (1) Amennyiben a felügyelt szervezet fogyasztóval szándékozik pénzügyi ügyletet kötni, a felügyelt szervezetnek előbb be kell szereznie a szükséges információkat a fogyasztónak a referenciamutatóval kapcsolatos ismereteiről és tapasztalatairól, pénzügyi helyzetéről, a pénzügyi ügylettel kapcsolatos céljairól és a 15. cikk alapján közzétett referenciamutató-nyilatkozatról, és meg kell vizsgálnia, hogy az adott referenciamutatónak a pénzügyi ügyletben referenciaértékként történő használata megfelel-e a szóban forgó fogyasztónak.
- (2) Amennyiben a felügyelt szervezet az (1) bekezdés szerinti vizsgálat alapján úgy véli, hogy a referenciamutató nem felel meg a fogyasztónak, indoklással alátámasztva írásban figyelmezteti erre a fogyasztót.

V. CÍM

ENGEDÉLYEZETT REFERENCIAMUTATÓ-KEZELŐK ÉS

HARMADIK ORSZÁGBELI REFERENCIAMUTATÓ-KEZELŐK ÁLTAL ELŐÁLLÍTOTT REFERENCIAMUTATÓK HASZNÁLATA

19. cikk

Megalapozott referenciamutatók használata

Felügyelt szervezet akkor használhat pénzügyi eszköz vagy pénzügyi ügylet referenciaértékeként vagy befektetési alap teljesítményének mérésére az Unióban referenciamutatót, ha azt a 23. cikk szerint engedélyezett vagy olyan harmadik országban elhelyezkedő referenciamutató-kezelő állítja elő, amelyet a 21. cikk szerint nyilvántartásba vettek.

20. cikk

Egyenértékűség

- (1) Az Unióban található felügyelt szervezetek abban az esetben használhatnak fel harmadik országban székhellyel rendelkező referenciamutató-kezelő által előállított referenciamutatót, ha teljesülnek a következő feltételek:
 - a) a Bizottság a (2) bekezdéssel összhangban egyenértékűségi határozatot fogadott el, amelyben elismeri, hogy a harmadik ország jogi keretrendszere és felügyeleti gyakorlata egyenértékű e rendelet követelményeivel;
 - b) a referenciamutató-kezelőt az adott harmadik országban engedélyezték vagy nyilvántartásba vették, és az adott harmadik országban felügyelet alá tartozik;
 - c) a referenciamutató-kezelő értesítette az ESMA-t jóváhagyásáról, amely alapján meglévő vagy jövőbeli referenciamutatóját az Unióban található felügyelt szervezetek felhasználhatják, feltüntetve az Unióban használható referenciamutatók jegyzékét és a felügyeletéért a harmadik országban felelős illetékes hatóságot;
 - d) a referenciamutató-kezelőt a 21. cikk szerint megfelelően nyilvántartásba vették; valamint
 - e) hatályban vannak az e cikk (3) bekezdésében említett együttműködési szabályok.
- (2) A Bizottság határozatot fogadhat el, amelyben megállapítja, hogy a harmadik ország jogi keretrendszere és felügyeleti gyakorlata biztosítja, hogy:
 - a) az adott harmadik országban engedélyezett vagy nyilvántartásba vett referenciamutató-kezelők olyan, jogilag kötelező érvényű követelményeket teljesítsenek, amelyek egyenértékűek az e rendeletből eredő követelményekkel, figyelembe véve különösen a harmadik ország jogi keretrendszere és felügyeleti gyakorlata által az Értékpapír-felügyelet Nemzetközi Szervezete (IOSCO) pénzügyi referenciamutatókra vonatkozó, 2013. július 17-én közzétett elvei tekintetében biztosított megfelelést; valamint
 - b) a jogilag kötelező érvényű követelmények az adott harmadik országban folyamatos jellegű, hatékony felügyelet és végrehajtás hatálya alá esnek.

Az erre vonatkozó végrehajtási jogi aktusokat a 38. cikk (2) bekezdésében említett vizsgálóbizottsági eljárás keretében kell elfogadni.

- (3) Az ESMA együttműködési megállapodásokat hoz létre olyan harmadik országok érintett illetékes hatóságaival, amelyek jogi keretrendszerét és felügyeleti gyakorlatát az (2) bekezdésnek megfelelően egyenértékűnek ismerték el. Az együttműködési megállapodásokban meghatározzák legalább a következőket:
- a) az ESMA és az érintett harmadik ország illetékes hatóságai közötti információcsere mechanizmusát, ideértve az ESMA által kért hozzáférést a harmadik országokban engedélyezett referenciamutató-kezelőkre vonatkozó valamennyi információhoz;
 - b) az ESMA azonnali értesítésére vonatkozó mechanizmust arra az esetre, ha egy harmadik országbeli illetékes hatóság úgy véli, hogy valamely általa felügyelt referenciamutató-kezelő megsérti az engedélyezési feltételeket vagy más nemzeti jogszabályt;
 - c) a felügyeleti tevékenységek – ideértve a helyszíni ellenőrzéseket is – összehangolásával kapcsolatos eljárásokat.
- (4) Az (3) bekezdésben említett együttműködési megállapodások minimális tartalmának meghatározása érdekében az ESMA szabályozástechnikai standardtervezeteket dolgoz ki, amelyek révén biztosítható, hogy az illetékes hatóságok és az ESMA képesek legyenek az e rendelet szerinti valamennyi felügyeleti hatáskörüket gyakorolni.

Az említett szabályozástechnikai standardtervezeteket az ESMA [XXX]-ig benyújtja a Bizottsághoz.

A Bizottság felhatalmazást kap az első albekezdésben említett szabályozástechnikai standardoknak az 1095/2010/EU rendelet 10–14. cikkében megállapított eljárással összhangban történő elfogadására.

21. cikk

Nyilvántartásba vétel

- (1) Az ESMA nyilvántartásba veszi azokat a referenciamutató-kezelőket, amelyek a 20. cikk (1) bekezdésének c) pontjával összhangban értesítették jóváhagyásukról. A nyilvántartást nyilvánosan hozzáférhetővé kell tenni az ESMA honlapján, és az információkat tartalmaz az érintett referenciamutató-kezelők által előállítani engedélyezett referenciamutatókról, valamint a harmadik országban ezen referenciamutató-kezelők felügyeletéért felelős illetékes hatóságról.
- (2) Az ESMA visszavonja az (1) bekezdésben említett referenciamutató-kezelők nyilvántartásba vételét az (1) bekezdés szerint létrehozott nyilvántartásból, ha:
- a) az ESMA – dokumentált bizonyítékok alapján – megalapozott indokok birtokában úgy véli, hogy a referenciamutató-kezelő által követett magatartás egyértelműen hátrányosan érinti az általa előállított referenciamutatók felhasználóinak érdekét vagy a piacok rendezett működését; vagy
 - b) az ESMA – dokumentált bizonyítékok alapján – megalapozott indokok birtokában úgy véli, hogy a referenciamutató-kezelő súlyosan megsértette a nemzeti jogszabályokat vagy a harmadik országban rá vonatkozó egyéb rendelkezéseket, amelyek alapján a Bizottság elfogadta a 20. cikk (2) bekezdése szerinti határozatot.

- (3) Az ESMA kizárólag akkor hoz a (2) bekezdés szerinti határozatot, ha az alábbi feltételek teljesülnek:
- a) az ESMA felhívta az ügyre a harmadik ország illetékes hatóságának a figyelmét, és az nem tette meg a megfelelő, a befektetők és az uniós piacok rendezett működésének védelméhez szükséges intézkedéseket, vagy nem tudta bizonyítani, hogy az érintett referenciamutató-kezelő megfelel a harmadik országban rá alkalmazandó előírásoknak;
 - b) az ESMA legalább 30 nappal a visszavonás előtt tájékoztatta a harmadik ország illetékes hatóságát a referenciamutató-kezelő nyilvántartásba vételének visszavonására irányuló szándékáról.
- (4) Az ESMA haladéktalanul tájékoztatja a többi illetékes hatóságot a (2) bekezdés alapján hozott intézkedésekről, határozatait pedig a honlapján közzéteszi.

VI. CÍM

A REFERENCIAMUTATÓ-KEZELŐK ENGEDÉLYEZÉSE ÉS FELÜGYELETE

1. fejezet

Engedélyezés

22. cikk

Az engedélyezés követelménye

- (1) A referenciamutató-kezelő engedélyt kér referenciamutatók előállítására, ha olyan indexeket állít elő, amelyeket pénzügyi eszközök vagy pénzügyi ügyletek referenciaértékeként vagy befektetési alap teljesítményének mérésére használnak vagy szándékoznak használni.
- (2) Az engedélyezett referenciamutató-kezelő mindenkor eleget tesz az engedélyezési feltételeknek, és értesíti az illetékes hatóságot az induló engedély feltételeinek lényeges változásairól.

23. cikk

Engedély iránti kérelem

- (1) A referenciamutató-kezelő engedély iránti kérelmét az elhelyezkedése szerinti tagállam illetékes hatóságához nyújtja be.
- (2) Az (1) bekezdés szerinti engedély iránti kérelmet:
- a) az adott kezelő által előállított index pénzügyi eszközök vagy pénzügyi ügyletek referenciaértékeként vagy befektetési alap teljesítményének mérésére való felhasználására vonatkozó, felügyelt szervezet által megkötött megállapodás létrejöttétől számított 30 munkanapon belül kell benyújtani;
 - b) az index a 25. cikk (1) bekezdésében említett pénzügyi eszközben referenciaértékként történő felhasználásának a kezelő általi, a 25. cikk (2) bekezdése szerinti jóváhagyásától számított 30 munkanapon belül kell benyújtani.
- (3) A kérelmező referenciamutató-kezelő minden olyan információt benyújt az illetékes hatóságnak, amely alapján az meggyőződhet arról, hogy a kérelmező

referenciamutató-kezelő az engedélyezésig megtette az e rendeletben meghatározott követelményeknek való megfeleléshez szükséges intézkedéseket.

- (4) Az érintett illetékes hatóság a kérelem kézhezvételét követő 15 munkanapon belül megvizsgálja, hogy a kérelmet hiánytalanul nyújtották-e be, és ennek megfelelően értesíti a kérelmezőt. Amennyiben a kérelem hiányos, a kérelmező benyújtja az érintett illetékes hatóság által kért kiegészítő információkat.
- (5) Az érintett illetékes hatóság a hiánytalan kérelem kézhezvételétől számított 45 napon belül megvizsgálja a kérelmet, és határozatot hoz a kérelmező referenciamutató-kezelő engedélyezési kérelmének elfogadásáról vagy elutasításáról. Az illetékes hatóság a kérelem elfogadásáról vagy elutasításáról szóló határozathozatalt követően öt munkanapon belül értesíti az érintett referenciamutató-kezelőt a határozatról. Amennyiben az illetékes hatóság megtagadja a referenciamutató-kezelő engedélyezését, határozatát megindokolja.
- (6) Az illetékes hatóság elfogadó és elutasító határozatairól értesíti az ESMA-t, az ESMA pedig közzéteszi az e rendelettel összhangban engedélyezett referenciamutató-kezelők jegyzékét. E jegyzéket az e bekezdésben említett értesítést követő 7 munkanapon belül frissíteni kell.
- (7) A Bizottság felhatalmazást kap arra, hogy a 39. cikkkel összhangban felhatalmazáson alapuló jogi aktusokat fogadjon el az engedély iránti kérelemben benyújtandó információk további pontosítása érdekében, figyelembe véve az arányosság elvét és a referenciamutató-kezelők és illetékes hatóságok költségeit.

24. cikk

Az engedély visszavonása vagy felfüggesztése

- (1) Az illetékes hatóság visszavonja vagy felfüggeszti a referenciamutató-kezelő engedélyét, ha a referenciamutató-kezelő:
 - a) kifejezetten lemond az engedélyről, vagy az elmúlt tizenkét hónapban nem állított elő referenciamutatót;
 - b) hamis állításokkal vagy más szabálytalan eszközzel szerezte meg az engedélyt;
 - c) már nem felel meg azoknak a feltételeknek, amelyek mellett engedélyezésére sor került; vagy
 - d) súlyosan vagy ismételten megsértette e rendelet rendelkezéseit.
- (2) Az illetékes hatóság öt munkanapon belül értesíti az ESMA-t a döntéséről.

2. fejezet

Értesítés

25. cikk

Az ESMA értesítése index pénzügyi eszközben történő használatáról

- (1) Amennyiben az illetékes hatóság tudomást szerez arról, hogy valamely indexet pénzügyi eszköz referenciaértékeként használnak, vagy az indexet használó pénzügyi eszköznek az illetékes hatóság által felügyelt kereskedési helyszínre történő bevezetését kérelmezték, erről az adott illetékes hatóság 10 munkanapon belül értesíti az ESMA-t.

- (2) Az értesítéstől számított 10 munkanapon belül az ESMA teljes körű tájékoztatást adva a referenciamutató felhasználásáról értesíti a referenciamutató érintett referenciamutató-kezelőjét, és felkéri, hogy 10 munkanapon belül erősítse meg a referenciamutató ezen felhasználására vonatkozó jóváhagyását.
- (3) A [MIFIR] 30. cikkének sérelme nélkül, amennyiben a referenciamutató-kezelő a (2) bekezdésben megállapított határidőn belül nem értesíti az ESMA-t jóváhagyásáról, az ESMA értesíti az érintett illetékes hatóságot, amely felszólítja a kereskedési helyszínt, hogy 10 munkanapon belül vonja vissza az adott pénzügyi eszközt a jegyzékéből, vagy utasítsa el az annak bevezetésére irányuló kérelmet.
- (4) Az ESMA a honlapján közzéteszi az (1), (2) és (3) bekezdés szerinti értesítések jegyzékét.

Az ESMA végrehajtás-technikai standardtervezeteket dolgoz ki, amelyek meghatározzák az (1) és (2) bekezdésben említett információcsere eljárásait és formáit.

Az első albekezdésben említett végrehajtás-technikai standardtervezeteket az ESMA [XXX]-ig benyújtja a Bizottsághoz.

A Bizottság felhatalmazást kap az első albekezdésben említett végrehajtás-technikai standardoknak az 1095/2010/EU rendelet 15. cikkével összhangban történő elfogadására.

3. fejezet

Felügyeleti együttműködés

26. cikk

A feladatok átruházása az illetékes hatóságok között

- (1) Az 1095/2010/EU rendelet 28. cikkével összhangban az illetékes hatóság átruházhatja az e rendelet szerinti feladatait valamely másik tagállam illetékes hatóságára. A feladatok átruházása nem érinti a feladatokat átruházó illetékes hatóság felelősségét, és az illetékes hatóságok a feladatátruházás hatálybalépését 60 nappal megelőzően értesítik az ESMA-t a javasolt feladatátruházásról.
- (2) Az illetékes hatóság az e rendelet szerinti feladatainak egy részét az ESMA egyetértésével átruházhatja az ESMA-ra. A feladatok átruházása nem érinti az átruházó illetékes hatóság felelősségét.
- (3) A javasolt feladatátruházásról az ESMA hét napon belül értesíti a tagállamokat. Az ESMA az értesítéstől számított öt munkanapon belül közzéteszi az elfogadott feladatátruházás részleteit.

27. cikk

Más tagállamokból származó információk közlése

- (1) Másik illetékes hatóságtól származó információt az illetékes hatóság csak akkor közzölhet, ha:
- a) ehhez beszerezte a másik illetékes hatóság írásos beleegyezését, és az információt kizárólag olyan célból közli, amelyhez az adott illetékes hatóság beleegyezését adta; vagy
 - b) amennyiben az információ közlése jogi eljárások miatt szükséges.

28. cikk

Együttműködés helyszíni ellenőrzés vagy vizsgálat iránti megkeresés esetén

- (1) Az érintett illetékes hatóság másik illetékes hatóság segítségét kérheti helyszíni ellenőrzésekkel vagy vizsgálatokkal kapcsolatban.
- (2) Az (1) bekezdés szerinti kéréssel élő illetékes hatóság kéréséről tájékoztatja az ESMA-t. Több országra kiterjedő vizsgálat vagy ellenőrzés esetében az illetékes hatóságok felkérhetik az ESMA-t a helyszíni vizsgálat vagy ellenőrzés koordinálására.
- (3) Ha valamely illetékes hatóság egy másik illetékes hatóságtól helyszíni ellenőrzés vagy vizsgálat lefolytatására vonatkozó kérést kap:
 - a) elvégezheti saját maga a helyszíni ellenőrzést vagy vizsgálatot;
 - b) engedélyezheti az őt felkérő illetékes hatóság számára a helyszíni ellenőrzésben vagy vizsgálatban történő részvételt;
 - c) ellenőröket vagy szakértőket jelölhet ki a helyszíni ellenőrzés vagy vizsgálat lefolytatására.

4. fejezet

Az illetékes hatóságok szerepe

29. cikk

Illetékes hatóságok

- (1) Minden tagállam kijelöli az e rendeletből származó, referenciamutató-kezelőkkel és felügyelt adatszolgáltatókkal kapcsolatos kötelezettségek teljesítéséért felelős érintett illetékes hatóságot, és erről tájékoztatja a Bizottságot és az ESMA-t.
- (2) Amennyiben a tagállam több illetékes hatóságot jelöl ki, egyértelműen meghatározza azok mindegyikének szerepét, és kijelöl egy hatóságot, amely felelős együttműködésük koordinálásáért és a Bizottsággal, az ESMA-val és más tagállamok illetékes hatóságaival folytatott információcseréért.
- (3) Az ESMA közléses honlapján az (1) bekezdésnek megfelelően kijelölt illetékes hatóságok jegyzékét.

30. cikk

Az illetékes hatóságok hatáskörei

- (1) E rendelet szerinti kötelezettségeik teljesítése érdekében az illetékes hatóságok – a nemzeti joggal összhangban – legalább a következő felügyeleti és vizsgálati hatáskörökkel rendelkeznek:
 - a) hozzáférésük van bármely dokumentumhoz és adathoz, függetlenül azok formájától, azokat bekérhetik, és másolatot készíthetnek róluk;
 - b) tájékoztatást kérhetnek bármely személytől, ideértve az érintett megbízások közvetítésének és az érintett ügyletek lebonyolításának egyes szakaszaiban részt vevő személyeket és e személyek munkahelyi előljáróit is, továbbá információszerzés céljából szükség szerinti beidézhetik és kihallgathatják e személyeket;
 - c) az árupiaci bemeneti adatokra épülő referenciamutatók esetében szabványos formátumú információkérést intézhetnek a piaci szereplőkhöz a kapcsolódó

azonnali piacokra vonatkozóan, bekérhetik az ügyletekre vonatkozó kimutatásokat, valamint közvetlenül hozzáférhetnek a kereskedési rendszerekhez;

- d) helyszíni ellenőrzéseket és vizsgálatokat folytathatnak, a természetes személyek magánlakhelyein végzett ellenőrzések kivételével;
- e) beléphetnek természetes és jogi személyek telephelyeire bármilyen formájú iratok és adatok lefoglalása céljából, ha fennáll a megalapozott gyanúja annak, hogy ott az ellenőrzés vagy vizsgálat céljával összefüggő dokumentumok és adatok találhatók, amelyek relevánsak lehetnek ezen rendelet megsértésének bizonyítása szempontjából. Amennyiben a telephelyhez való hozzáféréshez – a nemzeti jog alapján – az érintett tagállam igazságszolgáltatási hatóságának előzetes engedélye szükséges, ez a hatáskör csak az előzetes engedély beszerzését követően gyakorolható;
- f) bekérhetik a felügyelt szervezetek birtokában lévő telefonbeszélgetés-felvételeket, elektronikus üzenetváltásokat vagy egyéb adatforgalmi nyilvántartásokat;
- g) indítványozhatják vagyontárgyak zárolását vagy lefoglalását vagy mindkettőt;
- h) felfüggeszthetik a referenciamutatóra hivatkozó pénzügyi eszközzel folytatott kereskedést;
- i) előírhatják az illetékes hatóság által e rendelettel ellentétesnek vélt bármely tevékenység ideiglenes beszüntetését;
- j) ideiglenesen megtilthatják szakmai tevékenység gyakorlását;
- k) megtehetnek bármely szükséges intézkedést annak biztosítása érdekében, hogy a nyilvánosság helyes tájékoztatást kapjon a referenciamutató előállításáról, amelynek részét képezheti az is, hogy a referenciamutató közzétételét vagy terjesztését végző személyt a korábbi adatszolgáltatásokra vagy a referenciamutató korábbi értékeire vonatkozó korrekciós nyilatkozat közzétételére kötelezik.

(2) Az (1) bekezdésben említett funkcióikat és hatásköreiket az illetékes hatóságok az alábbi módokon láthatják el:

- a) közvetlenül;
- b) más hatóságokkal vagy piaci vállalkozásokkal együttműködve;
- c) felelősségüket megtartva, hatáskörüket más hatóságokra vagy piaci vállalkozásokra átruházva;
- d) az illetékes igazságügyi szerv megkeresése útján.

Az említett hatáskörök gyakorlásához az illetékes hatóság megfelelő és hatékony biztosítékokkal rendelkezik a védelemhez való jog és az alapvető jogok tekintetében.

(3) Megfelelő intézkedésekkel a tagállamok biztosítják az illetékes hatóságok valamennyi olyan felügyeleti és vizsgálati hatáskörét, amely feladataik ellátásához szükséges.

(4) Az információknak a (2) bekezdéssel összhangban történő rendelkezésre bocsátása nem tekinthető az információk közlésére vonatkozóan szerződés vagy törvényi, rendeleti vagy közigazgatási rendelkezés által megállapított korlátozás megsértésének.

31. cikk
Közigazgatási intézkedések és szankciók

- (1) Az illetékes hatóságok számára a 34. cikk alapján biztosított felügyeleti hatáskörök sérelme nélkül a tagállamok a nemzeti joggal összhangban gondoskodnak arról, hogy az illetékes hatóságok rendelkezzenek azokkal a hatáskörökkel, amelyek alapján megfelelő közigazgatási intézkedéseket hozhatnak és szankciókról rendelkezhetnek legalább a következők esetében:
- a) e rendelet 5. cikke (1) bekezdésének, 6. cikkének, 7. cikke (1) bekezdésének, 8., 9., 10., 11., 14., 15., 16., 17., 18., 19., 22. és 23. cikkének a megsértése; valamint
 - b) a 30. cikk szerinti vizsgálatban vagy ellenőrzésben való együttműködés vagy kérés teljesítésének elmulasztása.
- (2) A tagállamok a nemzeti jognak megfelelően biztosítják, hogy az (1) bekezdésben említett jogsértés esetén az illetékes hatóságok rendelkezzenek legalább az alábbi közigazgatási intézkedések és szankciók alkalmazásához szükséges hatáskörrel:
- a) végzés, amely előírja a jogsértésért felelős személy számára, hogy hagyjon fel az adott magatartással és tartózkodjon a magatartás megismétlésétől;
 - b) a jogsértésből származó nyereség vagy a jogsértés révén elkerült veszteség összegének elvonása, ha az meghatározható;
 - c) a jogsértésért felelős személyt és a jogsértés jellegét megjelölő nyilvános figyelmeztetés;
 - d) a szabályozott szervezet engedélyének visszavonása vagy felfüggesztése;
 - e) a jogsértésért felelősnek tartott természetes személy ideiglenes eltiltása vezetői funkciók gyakorlásától referenciamutató-kezelőnél vagy adatszolgáltatónál;
 - f) a jogsértésből származó nyereség vagy a jogsértés révén elkerült veszteség összegének legalább háromszorosát elérő maximális közigazgatási pénzbírság kiszabása, amennyiben a veszteség, illetve a nyereség meghatározható; vagy
 - 1. természetes személyre vonatkozóan legalább az alábbi maximális közigazgatási pénzbírság:
 - i. az 5. cikk (1) bekezdésének, a 6. cikknek, a 7. cikk (1) bekezdésének, a 8., 9., 10., 11., 14., 15., 16., 17., 18., 19., 22. és 23. cikknek a megsértése esetén 500 000 EUR, illetve a nemzeti pénznemben e rendelet hatálybalépésének napján ennek megfelelő összeg azokban a tagállamokban, ahol az euró nem hivatalos pénznem; vagy
 - ii. a 7. cikk (1) bekezdése b) vagy c) pontjának megsértése esetén 100 000 EUR, illetve a nemzeti pénznemben e rendelet hatálybalépésének napján ennek megfelelő összeg azokban a tagállamokban, ahol az euró nem hivatalos pénznem;
 - 2. jogi személyre vonatkozóan legalább az alábbi maximális közigazgatási pénzbírság:
 - i. az 5. cikk (1) bekezdésének, a 6. cikknek, a 7. cikk (1) bekezdésének, a 8., 9., 10., 11., 14., 15., 16., 17., 18., 19., 22. és 23. cikknek a megsértése esetén 1 000 000 EUR vagy, amennyiben az nagyobb, a jogi személy rendelkezésre álló legutolsó, a vezető testület által jóváhagyott

beszámoló szerinti éves árbevételének 10%-a. Amennyiben a jogi személy anyavállalat vagy anyavállalat leányvállalata, amelynek a 2013/34/EU irányelv értelmében összevont pénzügyi beszámolót kell készítenie, a figyelembe veendő teljes éves árbevétel a rendelkezésre álló legutolsó, a végső anyavállalat vezető testülete által jóváhagyott összevont beszámoló szerinti teljes éves árbevétel, vagy bankok esetében a 86/635/EK irányelv szerinti, biztosítótársaságok esetében a 91/674/EK irányelv szerinti, annak megfelelő típusú bevétel, vagy amennyiben a személy társulás, a tagok összesített árbevételének 10%-a; vagy

ii. a 6. cikk (1) bekezdése b) és c) pontjának megsértése esetén 250 000 EUR vagy, amennyiben az nagyobb, a jogi személy rendelkezésre álló legutolsó, a vezető testület által jóváhagyott beszámoló szerinti éves árbevételének 2%-a. Amennyiben a jogi személy anyavállalat vagy anyavállalat leányvállalata, amelynek a 2013/34/EU irányelv értelmében összevont pénzügyi beszámolót kell készítenie, a figyelembe veendő teljes éves árbevétel a rendelkezésre álló legutolsó, a végső anyavállalat vezető testülete által jóváhagyott összevont beszámoló szerinti teljes éves árbevétel, vagy bankok esetében a 86/635/EK irányelv szerinti, biztosítótársaságok esetében a 91/674/EK irányelv szerinti, annak megfelelő típusú bevétel, vagy amennyiben a személy társulás, a tagok összesített árbevételének 10%-a;

- (3) [Legkésőbb e rendelet hatálybalépését követően 12 hónappal] a tagállamok értesítik a Bizottságot és az ESMA-t az (1) és (2) bekezdésben említett szabályokról. A tagállamok az említett szabályok későbbi módosításairól haladéktalanul értesítik a Bizottságot és az ESMA-t.
- (4) A tagállamok az illetékes hatóságokat a nemzeti joggal összhangban az (1) bekezdésben említetteken kívül további szankcionálási hatáskörökkel is felruházhatják, és az említett bekezdésben rögzítettet meghaladó mértékű szankciókat is előírhatnak.

32. cikk

A felügyeleti és szankcionálási hatáskörök gyakorlása

- (1) A tagállamok biztosítják, hogy a közigazgatási szankciók típusának és mértékének meghatározásakor az illetékes hatóságok a körülmények figyelembevételével járjanak el, adott esetben ideértve az alábbiakat:
 - a) a jogsértés súlyossága és időtartama;
 - b) a felelős személy felelősségének mértéke;
 - c) a felelős személy pénzügyi ereje, felelős jogi személy esetében a személy teljes árbevételében, felelős természetes személy esetében a személy éves jövedelmében kifejezve;
 - d) a felelős személy által elért nyereség vagy elkerült veszteség szintje, amennyiben ez meghatározható;
 - e) a felelős személy illetékes hatósággal való együttműködésének szintje, az adott személy által elért nyereség vagy elkerült veszteség visszatérítése szükségességének sérelme nélkül;
 - f) az érintett személy korábbi jogsértései;

- g) a jogsértést követően valamely felelős személy által a jogsértés megismétlődésének megelőzése érdekében hozott intézkedések.
- (2) Szankcionálási hatásköreiknek a 31. cikkben meghatározott körülmények közötti gyakorlása során az illetékes hatóságok szorosan együttműködnek egymással annak érdekében, hogy a felügyeleti és vizsgálati hatáskörök, illetve a közigazgatási szankciók az e rendeletnek megfelelő kívánt eredménnyel járjanak. Az esetleges párhuzamosságok és átfedések elkerülése érdekében a felügyeleti és vizsgálati hatásköröknek, valamint a közigazgatási szankcióknak és pénzbírságoknak a több tagállamot érintő esetekben történő alkalmazása során az illetékes hatóságok koordinálják tevékenységüket.

33. cikk

A határozatok közzététele

- (1) Az e rendelet megsértéséért közigazgatási szankciót vagy intézkedést kiszabó határozatot az illetékes hatóságok közvetlenül azt követően, hogy a szankció által sújtott személyt tájékoztatták róla, közzéteszik hivatalos honlapjukon. A közzététel legalább a jogsértés típusára és jellegére, valamint a felelős személy kilétére vonatkozó információt tartalmazza. Ez a kötelezettség nem alkalmazandó a vizsgálati jellegű intézkedéseket kiszabó határozatokra.
- (2) Amennyiben az illetékes hatóság a jogi személyek kilétének vagy a természetes személyek személyes adatainak közzétételét az ilyen jellegű adatok közzétételének arányosságára vonatkozó, esetenként elvégzett vizsgálat alapján aránytalannak találja, vagy ha a közzététel veszélyezteti a pénzügyi piacok stabilitását vagy valamely folyamatban lévő vizsgálatot, az illetékes hatóság vagy:
- a) késlelteti a szankciót vagy intézkedést kiszabó határozat közzétételét mindaddig, amíg a közzététel elleni érvek megszűnnek;
 - b) anonim, a nemzeti jognak megfelelő módon közzéteszi a szankciót vagy intézkedést kiszabó határozatot, feltéve, hogy az anonim közzététel biztosítja az érintett személyes adatok hatékony védelmét. A szankciót vagy intézkedést kiszabó határozat anonim közzététele esetén az érintett adatok közzététele ésszerű ideig elhalasztható, ha ezen időszakon belül az anonim közzététel indokai várhatóan megszűnnek;
 - c) egyáltalán nem teszi közzé a szankciót vagy intézkedést megállapító határozatot, amennyiben úgy ítéli meg, hogy a fenti a) és b) pontban meghatározott opciók nem elegendők annak biztosításához, hogy:
 1. a pénzügyi piacok stabilitása ne kerüljön veszélybe; vagy
 2. a kisebb jelentőségűnek tartott intézkedésekről szóló határozatok közzététele arányos legyen.
- (3) Amennyiben a szankciót vagy intézkedést kiszabó határozat ellen az illetékes igazságügyi vagy más hatósághoz fellebbezést nyújtanak be, az illetékes hatóságok hivatalos honlapjukon haladéktalanul közzéteszik az erre vonatkozó információt és a fellebbezés eredményével kapcsolatos későbbi információkat. A szankciót vagy intézkedést kiszabó korábbi határozatot semmissé tevő határozatokat ugyancsak közzéteszik.
- (4) Az illetékes hatóságok biztosítják, hogy az e cikkel összhangban közzétett információk a közzétételüket követően legalább öt évig elérhetők maradjanak a

hivatalos honlapjukon. A közzétételben személyes adatok csak a szükséges ideig, az alkalmazandó adatvédelmi szabályokkal összhangban szerepeltethetők az illetékes hatóság hivatalos honlapján.

34. cikk

Az illetékes hatóságok kollégiumai

- (1) A 13. cikk (1) bekezdésében említett, valamely referenciamutatót kritikus referenciamutatónak minősítő határozat hatálybalépésétől számított 30 munkanapon belül az illetékes hatóság létrehozza az illetékes hatóságok kollégiumát.
- (2) A kollégium tagjai a referenciamutató-kezelő illetékes hatósága, az ESMA és az adatszolgáltatók illetékes hatóságai.
- (3) Más tagállamok illetékes hatóságai akkor jogosultak arra, hogy a kollégium tagjává váljanak, ha a referenciamutató előállításának beszüntetése súlyosan hátrányos következményekkel járna az adott tagállam pénzügyi stabilitására, piacainak rendes működésére, fogyasztóira vagy realgazdaságára.

Ha egy illetékes hatóság az első albekezdés alapján a kollégium tagjává kíván válni, kérelemmel fordul a referenciamutató-kezelő illetékes hatóságához, kérelmében bemutatva az első albekezdésben említett követelmények teljesülését igazoló bizonyítékokat. A referenciamutató-kezelő érintett illetékes hatósága elbírálja a kérelmet, és annak kézhezvételétől számított 20 munkanapon belül értesíti a kérelmet benyújtó hatóságot arról, hogy az említett követelmények megítélése szerint teljesültek-e. Amennyiben úgy ítéli meg, hogy az említett követelmények nem teljesültek, a kérelmet benyújtó hatóság a (10) bekezdéssel összhangban az ESMA-hoz utalhatja az ügyet.

- (4) Az ESMA az 1095/2010/EU rendelet 21. cikkének megfelelően hozzájárul az e cikkben említett felügyeleti kollégium hatékony, eredményes és következetes működésének ösztönzéséhez és nyomon követéséhez. E célból az ESMA a megfelelő módon részt vesz a kollégiumban, és e célból illetékes hatóságnak minősül.
- (5) A referenciamutató-kezelő illetékes hatósága vezeti a kollégium üléseit, koordinálja a kollégium tevékenységeit, és biztosítja a kollégium tagjai közötti hatékony információcserét.
- (6) A referenciamutató-kezelő illetékes hatósága a kollégium keretében írásbeli rendelkezéseket állapít meg az alábbiakra vonatkozóan:
 - a) az illetékes hatóságok között kicserélendő információk;
 - b) az illetékes hatóságok közötti döntéshozatali folyamat;
 - c) esetek, amikor az illetékes hatóságoknak konzultálniuk kell egymással;
 - d) a 14. cikk (1) bekezdésének a) és b) pontjában említett intézkedések végrehajtása kapcsán a 14. cikk (3) bekezdése alapján nyújtandó segítség.

Amennyiben a referenciamutató-kezelő több referenciamutatót állít elő, illetékes hatósága egyetlen kollégiumot is létrehozhat a referenciamutató-kezelő által előállított összes referenciamutató felügyeletére.

- (7) A (6) bekezdés szerinti rendelkezésekre vonatkozó megállapodás hiányában a kérdést az ESMA kivételével a kollégium bármely tagja az ESMA-hoz utalhatja. A végleges szöveg elfogadását megelőzően a referenciamutató-kezelő illetékes hatósága kellően figyelembe veszi az ESMA-nak az írásbeli koordinációs

szabályokra vonatkozóan adott tanácsát. Az írásbeli koordinációs szabályokat olyan egységes dokumentumba foglalják, amely tartalmazza az ESMA-nak az írásbeli koordinációs szabályokról adott tanácsától való bármilyen jelentős eltérés teljes körű indoklását is. A referenciamutató-kezelő illetékes hatósága továbbítja az írásbeli koordinációs szabályokat a kollégium tagjainak és az ESMA-nak.

- (8) A 14., 23., 24. és 31. cikkben említett intézkedések meghozatala előtt a referenciamutató-kezelő illetékes hatósága konzultál a kollégium tagjaival. A kollégium tagjai a hatáskörükön belül minden ésszerű lépést megtesznek annak érdekében, hogy megállapodás szülessen.

A referenciamutató-kezelő illetékes hatósága bármely ilyen intézkedésre vonatkozó döntése során figyelembe veszi az intézkedés más illetékes hatóságokra és azok tagállamaira gyakorolt hatását, különös tekintettel az intézkedés bármely más érintett tagállam pénzügyi rendszerének stabilitására gyakorolt lehetséges hatására.

- (9) Amennyiben a kollégium tagjai között nem születik megállapodás arról, hogy meghozzák-e a (8) bekezdésben említett intézkedések valamelyikét, a referenciamutató-kezelő illetékes hatósága a kollégiumnak a kérdésről való értesítését követő 15 munkanapon belül határozatot hozhat. A határozatnak a kollégium többi tagja és adott esetben az ESMA által kifejtett véleményektől eltérő elemeit teljes körűen meg kell indokolni. A referenciamutató-kezelő illetékes hatósága határozatáról indokolatlan késedelem nélkül értesíti a kollégiumot és az ESMA-t.

- (10) Az ESMA kivételével bármely illetékes hatóság az ESMA-hoz fordulhat a következő helyzetekben:

- (a) ha valamely illetékes hatóság nem közölt vele valamely lényeges információt;
- (b) ha a (3) bekezdés szerinti kérelmet követően a referenciamutató-kezelő illetékes hatósága arról értesítette a kérelmet benyújtó hatóságot, hogy az említett bekezdésben meghatározott követelmények nem teljesültek, vagy ha a referenciamutató-kezelő illetékes hatósága nem reagált a kérelemre ésszerű időn belül;
- (c) ha az illetékes hatóságok nem tudtak megegyezni a (6) bekezdésben meghatározott ügyben;
- (d) ha – amennyiben a referenciamutató kritikus referenciamutató – nézeteltérés merül fel a 14., 23., 24. és 31. cikkel összhangban hozott intézkedés kapcsán.

Az EUMSZ 258. cikkének sérelme nélkül az ESMA az 1095/2010/EU rendelet 19. cikke szerint rá ruházott hatásköröknek megfelelően léphet fel. Az ESMA az említett rendelet 19. cikke (1) bekezdésének második albekezdése alapján saját kezdeményezésére is elősegítheti, hogy az illetékes hatóságok következetes együttműködési gyakorlatot alakítsanak ki.

35. cikk

Együttműködés az ESMA-val

- (1) E rendelet alkalmazásában az illetékes hatóságok az 1095/2010/EU rendeletnek megfelelően együttműködnek az ESMA-val.

(2) Az illetékes hatóságok az 1095/2010/EU rendelet 35. cikkével összhangban haladéktalanul az ESMA rendelkezésére bocsátják a feladatai ellátásához szükséges valamennyi információt.

(3) Az ESMA végrehajtás-technikai standardtervezeteket dolgoz ki, amelyek meghatározzák a (2) bekezdés szerinti információcsere eljárásait és formáit.

Az első albekezdésben említett végrehajtás-technikai standardtervezeteket az ESMA [XXX]-ig benyújtja a Bizottsághoz.

A Bizottság felhatalmazást kap az első albekezdésben említett végrehajtás-technikai standardoknak az 1095/2010/EU rendelet 15. cikkével összhangban történő elfogadására.

36. cikk

Szakmai titoktartás

(1) A szakmai titoktartás (2) bekezdésben meghatározott feltételeit az e rendelet alapján megkapott, kicserélt vagy továbbított minden bizalmas információra alkalmazni kell.

(2) Szakmai titoktartási kötelezettség alkalmazandó minden olyan személyre, aki az illetékes hatóságnak vagy olyan hatóságnak vagy piaci vállalkozásnak vagy természetes vagy jogi személynek dolgozik vagy dolgozott, akire vagy amelyre az illetékes hatóság hatásköröket ruházott át, beleértve az illetékes hatóság által megbízott ellenőröket és szakértőket is.

(3) A szakmai titoktartás hatálya alá tartozó információk kizárólag olyan esetben adhatók tovább bármely más személy vagy hatóság részére, ha az információközlést jogszabályban megállapított rendelkezés teszi szükségessé.

(4) Az e rendelet alapján az illetékes hatóságok között folytatott bármilyen, üzleti vagy működési feltételekkel, illetve más gazdasági vagy személyes jellegű ügyekkel kapcsolatos információcsere bizalmas adatközlésnek minősül és a szakmai titoktartás követelményeinek hatálya alá tartozik, kivéve, ha az illetékes hatóság az információközléssel egyidejűleg megállapítja, hogy a szóban forgó információ közreadható, vagy ha az információközlést bírósági eljárás teszi szükségessé.

VII. CÍM

FELHATALMAZÁSON ALAPULÓ ÉS VÉGREHAJTÁSI JOGI AKTUSOK

37. cikk

A felhatalmazás gyakorlása

(1) A felhatalmazáson alapuló jogi aktusok elfogadására vonatkozóan a Bizottság részére adott felhatalmazás feltételeit ez a cikk tartalmazza.

(2) A Bizottság [ezen rendelet hatálybalépésének időpontja]-tól/-től határozatlan időre szóló felhatalmazást kap a 3. cikk (2) bekezdésében, az 5. cikk (3) bekezdésében, a 7. cikk (3) bekezdésében, a 9. cikk (3) bekezdésében, a 11. cikk (4) bekezdésében, a 12. cikk (3) bekezdésében, a 16. cikk (2) bekezdésében, valamint a 23. cikk (7) bekezdésében említett felhatalmazáson alapuló jogi aktusok elfogadására.

(3) Az Európai Parlament vagy a Tanács bármikor visszavonhatja a 3. cikk (2) bekezdésében, az 5. cikk (3) bekezdésében, a 7. cikk (3) bekezdésében, a 9. cikk (3) bekezdésében, a 11. cikk (4) bekezdésében, a 12. cikk (3) bekezdésében, a 16.

cikk (2) bekezdésében, valamint a 23. cikk (7) bekezdésében említett felhatalmazást. A visszavonásról szóló határozat megszünteti az abban meghatározott felhatalmazást. A határozat az Európai Unió Hivatalos Lapjában való kihirdetését követő napon, vagy a benne megjelölt későbbi időpontban lép hatályba. A határozat nem érinti a már hatályban lévő, felhatalmazáson alapuló jogi aktusok érvényességét.

- (4) A Bizottság a felhatalmazáson alapuló jogi aktus elfogadását követően haladéktalanul és egyidejűleg értesíti arról az Európai Parlamentet és a Tanácsot.
- (5) A 3. cikk (2) bekezdése, az 5. cikk (3) bekezdése, a 7. cikk (3) bekezdése, a 9. cikk (3) bekezdése, a 11. cikk (4) bekezdése, a 12. cikk (3) bekezdése, a 16. cikk (2) bekezdése, valamint a 23. cikk (7) bekezdése értelmében elfogadott felhatalmazáson alapuló jogi aktus csak akkor lép hatályba, ha az Európai Parlamentnek és a Tanácsnak a jogi aktusról való értesítését követő két hónapon belül sem az Európai Parlament, sem a Tanács nem emelt ellene kifogást, vagy ha az említett időtartam lejártát megelőzően mind az Európai Parlament, mind a Tanács arról tájékoztatta a Bizottságot, hogy nem emel kifogást. Az Európai Parlament vagy a Tanács kezdeményezésére ez az időtartam két hónappal meghosszabbodik.

38. cikk

Bizottsági eljárás

- (1) A Bizottság munkáját az európai értékpapír-bizottság segíti. E bizottság a 182/2011/EU rendelet szerinti bizottság.
- (2) Az e bekezdésre történő hivatkozáskor a 182/2011/EU rendelet 5. cikkét kell alkalmazni, figyelemmel annak 8. cikke rendelkezéseire.

VIII. CÍM

ÁTMENETI ÉS ZÁRÓ RENDELKEZÉSEK

39. cikk

Átmeneti rendelkezések

- (1) A [rendelet hatálybalépésének napja]-án/én referenciamutatót előállító referenciamutató-kezelők [az alkalmazás időpontjától számított 24 hónapon belül] kérelmezik a 23. cikk szerinti engedélyezésüket.
- (2) Az engedélykérelmet az (1) bekezdés szerint benyújtott referenciamutató-kezelő a meglévő referenciamutatót mindaddig előállíthatja, amíg az engedélyezés elutasításra nem kerül.
- (3) Amennyiben egy meglévő referenciamutató nem felel meg e rendelet követelményeinek, de a referenciamutatónak a rendelet előírásainak való megfelelését biztosító megváltoztatása vis maior esetet eredményezne, megghiúsítaná vagy más módon sértené azon pénzügyi ügylet vagy pénzügyi eszköz feltételeit, amelyhez a referenciamutató referenciaértékként szolgál, e cikk (4) bekezdése alkalmazandó.
- (4) Valamely referenciamutató használatát a referenciamutató-kezelő elhelyezkedése szerinti tagállam illetékes hatósága mindaddig megengedi, amíg azon pénzügyi eszközök és pénzügyi ügyletek értéke, amelyekhez a referenciamutató referenciaértékként szolgál nem haladja meg azon pénzügyi eszközök és pénzügyi ügyletek értékének 5%-át, amelyekhez e rendelet hatálybalépésekor a referenciamutató referenciaértékként szolgált. E rendelet hatálybalépését követően

ilyen meglévő referenciamutató egyetlen pénzügyi eszköz vagy pénzügyi ügylet referenciaértékeként sem szolgálhat.

40. cikk
Felülvizsgálat

A Bizottság 2018. július 1-jéig felülvizsgálja e rendeletet, és jelentést nyújt be az Európai Parlamentnek és a Tanácsnak erről és különösen:

- a) a kritikus referenciamutatókra és a kötelező részvételre vonatkozó, 13. cikkben és 14. cikkben meghatározott rendelkezések működéséről és eredményességéről, valamint a kritikus referenciamutató 3. cikkben foglalt fogalommeghatározásáról;
- b) a VI. cím alatt megállapított felügyeleti rendszer és a 34. cikkben meghatározott kollégiumok eredményességéről, valamint egyes referenciamutatók uniós testület által történő felügyeletének megfelelőségéről; valamint
- c) a 18. cikkben meghatározott alkalmassági követelmény hasznosságáról.

41. cikk
Hatálybalépés

Ez a rendelet az *Európai Unió Hivatalos Lapjában* való kihirdetését követő napon lép hatályba.

Rendelkezéseit [a hatálybalépést 12 hónappal követő dátum]-tól/-től kell alkalmazni.

A 13. cikk (1) bekezdését és a 34. cikket azonban [a hatálybalépést 6 hónappal követő dátum]-tól/-től kell alkalmazni.

Ez a rendelet teljes egészében kötelező és közvetlenül alkalmazandó valamennyi tagállamban.
Kelt Brüsszelben, -án/-én.

az Európai Parlament részéről
az elnök

a Tanács részéről
az elnök

I. MELLÉKLET

A. szakasz – Irányítási és kontrollkövetelmények az 5. cikk (1) bekezdésének való megfelelés biztosítására

I. Irányítási és összeférhetetlenségi követelmények az 5. cikk (1) bekezdése a) pontjának való megfelelés biztosítására

1. A referenciamutató előállítását a referenciamutató-kezelő üzleti tevékenységének minden olyan részétől operacionálisan és funkcionálisan el kell választani, amely tényleges vagy lehetséges összeférhetetlenséget okozhat. Amennyiben az ilyen összeférhetetlenségek nem kezelhetők, a referenciamutató-kezelő megszüntet az összeférhetetlenséget okozó minden tevékenységet vagy viszonyt, vagy megszünteti a referenciamutató előállítását.
2. A referenciamutató-kezelő minden meglévő vagy lehetséges összeférhetetlenséget nyilvánosságra hoz, vagy felfed az adatszolgáltatók, a referenciamutató felhasználói és az érintett illetékes hatóság számára. Ezek közé tartozik a referenciamutató-kezelő feletti tulajdonosi vagy ellenőrzési jogokból származó összeférhetetlenség is.
3. A referenciamutató-meghatározás integritásának és függetlenségének védelme érdekében a referenciamutató-kezelő megfelelő elveket és eljárásokat alakít ki az összeférhetetlenségek felismerése, felfedése, kezelése vagy enyhítése, valamint elkerülése céljából. Ezeket az elveket és eljárásokat rendszeresen felül kell vizsgálni és naprakésszé kell tenni. Azoknak figyelembe kell venniük és kezelniük kell az összeférhetetlenség szintjét, a referenciamutató előállítási folyamatának részét képező mérlegelés mértékét és a referenciamutató jelentette kockázatot, valamint biztosítaniuk kell:
 - a) a referenciamutató-kezelő számára szolgáltatott vagy az általa előállított információk bizalmas mivoltát, az e rendelet által előírt közzétételi és átláthatósági kötelezettségekre is figyelemmel; valamint
 - b) kifejezetten enyhíteniük kell a referenciamutató-kezelő feletti tulajdonosi vagy ellenőrzési jogok vagy a referenciamutató-kezelő társaságcsoportjában meglévő egyéb részesedés, illetve a referenciamutató megállapítása kapcsán a referenciamutató-kezelőre hatást vagy ellenőrzést gyakorolni képes más személyek okozta összeférhetetlenségeket.
4. A referenciamutató-kezelő biztosítja, hogy az alkalmazottak és bármely egyéb természetes személy, akinek a szolgáltatásai a referenciamutató-kezelő rendelkezésére állnak vagy akinek a szolgáltatásai felett ellenőrzést gyakorol, és akik közvetlenül részt vesznek a referenciamutató előállításában:
 - a) rendelkezzenek a feladatuk elvégzéséhez szükséges készségekkel, tudással és tapasztalattal, és hatékony irányítás és felügyelet alatt álljanak;
 - b) ne álljanak illetéktelen befolyás vagy összeférhetetlenség alatt, javadalmazásuk és teljesítményük értékelése ne okozzon összeférhetetlenséget, és semmilyen más módon ne érintse a referenciamutató előállítási folyamatának integritását;
 - c) érdekeik és üzleti kapcsolataik ne ütközzenek a referenciamutató-kezelő által ellátandó feladatokkal;

- d) tilos legyen számukra személyes alapon vagy piaci szereplők megbízásából vételi vagy eladási ajánlatokban, illetve kereskedési ügyletekben való részvétel révén hozzájárulni valamely referenciamutató értékének meghatározásához; valamint
 - e) más alkalmazottakkal és az összeférhetetlenség kockázatát felvető tevékenységet folytató bármely más féllel való információcserét vagy a referenciamutatóra hatást gyakorló információk cseréjét szabályozó hatékony eljárások vonatkozzanak rájuk.
5. A referenciamutató-kezelő specifikus belső kontrolleljáráásokat alakít ki a referenciamutató meghatározását végző alkalmazott vagy személy integritásának és megbízhatóságának szavatolása céljából. Ezek közé tartozik legalább a referenciamutató terjesztését megelőző vezetői jóváhagyás.
 6. E szakasz 7. és 8. pontja abban az esetben alkalmazandó, ha a bemeneti adatokat front-office egységek szolgáltatják. Front-office egységnek minősülnek az adatszolgáltatók vagy kapcsolt vállalkozásaik mindazon osztályai, részlegei, csoportjai vagy alkalmazottai, akik árazási, kereskedési, értékesítési, marketing-, reklám-, üzletszerzési, strukturálási vagy ügynöki tevékenységet végeznek.
 7. Ha a referenciamutató-kezelő front-office egység alkalmazottaitól kap bemeneti adatokat, más forrásból ezen adatokat megerősítő adatokat kell beszereznie.
 8. A referenciamutató-kezelő csak abban az esetben fogadhat el bemeneti adatokat front-office egységtől, ha a front-office egységtől származó adatok tekintetében megfelelő, a következő követelményeknek eleget tevő belső felügyeleti és ellenőrzési eljárások működnek:
 - a) a bemeneti adatokat a referenciamutató-számítást megelőzően validálják, ezen belül a bemeneti adatokat vezető munkatársak többszörösen felülvizsgálják, valamint a bemeneti adatok benyújtását a vezetés belső eljárásban jóváhagyja;
 - b) a beszámolási útvonalakban részt vevő és az egyéb front-office munkatársak fizikailag el vannak különítve;
 - c) maradéktalanul szem előtt tartják az összeférhetetlenségek elkerülésére vonatkozó intézkedéseket, amelyek az adatszolgáltatás manipulálására vagy egyéb befolyásolására irányuló meglévő és potenciális ösztönzők azonosítását, felfedését, kezelését, enyhítését és elkerülését célozzák, ideértve a javadalmazási politika esetleges ilyen ösztönzőit és a bemenetiadat-szolgáltatás és az adatszolgáltató, kapcsolt vállalkozása vagy ügyfelek/vevők egyéb üzleti tevékenysége közötti összeférhetetlenségeket.

II. Felügyeleti követelmények az 5. cikk (1) bekezdése b) pontjának való megfelelés biztosítására

9. A referenciamutató-kezelő állandó, hatékony és független felügyeleti funkciót hoz létre és működtet, amely a referenciamutató összetettségétől, elterjedtségétől és sebezhetőségétől függően a következő feladatok némelyikét vagy összességét látja el:
 - a) felülvizsgálja a referenciamutató definícióját és módszertanát;

- b) felügyeli a referenciamutató módszertanát érintő változásokat, és felhatalmazza a referenciamutató-kezelőt az e változásokkal kapcsolatos konzultációk lebonyolítására;
- c) felügyeli a referenciamutató-kezelő kontrollrendszerét, a magatartási kódexet és a referenciamutató kezelését és működtetését;
- d) felülvizsgálja és jóváhagyja a referenciamutató megszüntetésére vonatkozó eljárásokat, ideértve a megszüntetéssel kapcsolatos konzultációkat;
- e) felügyeli a referenciamutató előállításában részt vevő harmadik feleket, köztük a referenciamutató kiszámításában és terjesztésében részt vevő harmadik feleket;
- f) értékeli a belső és külső ellenőrzéseket és felülvizsgálatokat, valamint nyomon követi az ezek által előírt intézkedések végrehajtását;
- g) monitorálja a bemeneti adatokat és az adatszolgáltatókat, valamint nyomon követi a referenciamutató-kezelő által a bemenetiadat-szolgáltatás vitatása vagy validálása terén kifejtett tevékenységet;
- h) a magatartási kódex megsértésével kapcsolatosan hatékony intézkedéseket foganatosít; valamint
- i) tájékoztatja az érintett illetékes hatóságot az adatszolgáltatók vagy referenciamutató-kezelők bármely, a felügyeleti rendszer által észlelt köteleességszegéséről és az esetleges rendellenes vagy gyanús bemeneti adatokról.

10. A felügyeleti funkciót a következők egyike láthatja el:

- a) amennyiben a referenciamutató-kezelő adatszolgáltatók vagy felhasználók tulajdonában vagy irányítása alatt áll, különálló tanács vagy bizottság, amelynek összetétele biztosítja függetlenségét és az összeférhetetlenség hiányát. Amennyiben a referenciamutató-kezelő adatszolgáltatók tulajdonában vagy irányítása alatt áll, a bizottság tagjai között nem lehetnek többségben az adatszolgáltatók. Amennyiben a referenciamutató-kezelő felhasználók tulajdonában vagy irányítása alatt áll, a bizottság tagjai között nem lehetnek többségben a felhasználók.
- b) amennyiben a referenciamutató-kezelő nem áll adatszolgáltatói vagy felhasználói tulajdonában vagy irányítása alatt, belső tanács vagy bizottság. A belső tanács vagy bizottság tagjai nem vehetnek részt általuk felügyelt referenciamutató előállításában;
- c) amennyiben a referenciamutató-kezelő képes igazolni, hogy tekintettel a referenciamutató előállításának jellegére, léptékére és összetettségére, valamint a referenciamutató kockázatára és hatására, az a) és b) pontban foglalt követelmények aránytalanok, a felügyeleti funkciót felügyelő tisztviselőként természetes személy is elláthatja. A felügyelő tisztviselő nem vehet részt az általa felügyelt referenciamutató előállításában.

11. A felügyeleti funkció a referenciamutató-kezelő több referenciamutatója tekintetében is ellátható, amennyiben máskülönben megfelel az e szakaszban meghatározott követelményeknek.

III. Kontrollkövetelmények az 5. cikk (1) bekezdése c) pontjának való megfelelés biztosítására

12. A referenciamutató-kezelő biztosítja a referenciamutató előállítására vonatkozó megfelelő kontrollrendszert. A kontrollrendszernek arányosnak kell lennie az azonosított összeférhetlenségek mértékével, a referenciamutató előállítási folyamata során gyakorolt mérlegelés mértékével és a bemeneti adatok jellegével, és ki kell terjednie a következőkre:
 - a) a működési kockázatok kezelése;
 - b) megfelelő és hatékony üzletmenet-folytonossági és katasztrófaelhárítási tervek.
13. Amennyiben a bemeneti adatok nem ügyleti adatok, a referenciamutató-kezelő:
 - a) intézkedéseket hoz annak érdekében, hogy az adatszolgáltatók betartsák a magatartási kódex előírásait és a bemeneti adatokra vonatkozó standardokat;
 - b) intézkedéseket hoz a bemeneti adatok nyomon követése érdekében, beleértve az adatoknak a referenciamutató közzététele előtti ellenőrzését és azoknak a referenciamutató közzétételét követő, az esetleges hibák és rendellenességek azonosítását célzó validálását.
14. Biztosítani kell a kontrollrendszer megfelelő módon történő dokumentálását, felülvizsgálatát és naprakésszé tételét, valamint azt kérésre hozzáférhetővé kell tenni a felhasználók és az érintett illetékes hatóság számára.

IV. Elszámoltathatósági követelmények az 5. cikk (1) bekezdése d) pontjának való megfelelés biztosítására

15. A referenciamutató-kezelő belső testületet jelöl ki, amely rendelkezik a szükséges képességekkel annak felülvizsgálatára, hogy a referenciamutató-kezelő betartja-e a referenciamutató módszertanát és az e rendeletben meghatározott előírásokat, és erről jelentést tesz.
16. Kritikus referenciamutatók esetében, amennyiben a referenciamutató-kezelő referenciamutatóval összefüggő tevékenységeinek kiterjedtsége és összetettsége jelentős kockázatot jelent a pénzügyi stabilitásra, a referenciamutató-kezelő független külső ellenőrt jelöl ki, amely felülvizsgálja, hogy a referenciamutató-kezelő betartja-e a referenciamutató módszertanát és az e rendeletben meghatározott előírásokat, és erről jelentést tesz.
17. Az érintett illetékes hatóság vagy bármely referenciamutató-felhasználó kérésére a referenciamutató-kezelő közli vagy közzéteszi a 15. pont szerinti felülvizsgálat vagy a 16. pont szerinti ellenőrzés részleteit.
18. A referenciamutató-kezelő nyilvántartást vezet a következőkről:
 - a) valamennyi bemeneti adat;
 - b) a bemeneti adatok felhasználása a referenciamutató meghatározása során és az alkalmazott módszertan;
 - c) a referenciamutató-kezelő által a referenciamutató meghatározása során végzett megítélés vagy mérlegelés, ideértve a megítélés vagy mérlegelés részletes indokolását, továbbá egyes bemeneti adatok – és különösen a referenciamutató módszertani követelményeinek megfelelő bemeneti

- adatok – esetleges figyelmen kívül hagyásával kapcsolatos dokumentumokat, és az adatok figyelmen kívül hagyásának indokolását;
- d) az adatközlő személyek, valamint a referenciamutató-kezelő által a referenciamutató meghatározása céljából foglalkoztatott természetes személyek;
 - e) a panaszokkal kapcsolatos dokumentumok, köztük a panaszos által benyújtott dokumentumok és a referenciamutató-kezelő nyilvántartásai; valamint
 - f) a referenciamutató-kezelő és az adatszolgáltató alkalmazottai között folytatott, a referenciamutatóval kapcsolatos telefonbeszélgetésekről és elektronikus üzenetváltásokról készült felvételek.
19. A referenciamutató-kezelő a 15. pontban meghatározott nyilvántartásokat legalább öt évig megőrzi olyan formában, amely lehetővé teszi a referenciamutató kiszámításának reprodukálását és maradéktalan megértését, valamint a bemeneti adatok, a számítások, a megítélések és a mérlegelések ellenőrzését vagy értékelését. A 18.f) ponttal összhangban rögzített telefonbeszélgetések és elektronikus kommunikáció felvételeit kérésre a beszélgetésekben és a kommunikációban érintett személyek rendelkezésére kell bocsátani, és azokat három évig kell megőrizni.
20. A referenciamutató-kezelő eljárásokat alakít ki és tesz közzé a referenciamutatóval kapcsolatos panaszok befogadására, kezelésére és mielőbbi megoldására. Ezeket a feladatokat olyan személy vagy személyek végzik, aki vagy akik függetlenek a panasszal összefüggő bármely személytől.

B. szakasz – Kiszervezési követelmények a 6. cikknek való megfelelés biztosítására

1. Feladatok kiszervezése esetén a referenciamutató-kezelő biztosítja a következő feltételek teljesülését:

- a) a szolgáltató megfelelő képességgel, kapacitással és a törvényben előírt engedéllyel rendelkezik a kiszervezett funkciók, szolgáltatások vagy tevékenységek megbízható és szakmai szintű elvégzéséhez;
- b) a referenciamutató-kezelő megfelelő intézkedéseket hoz, amennyiben úgy tűnik, hogy a szolgáltató nem képes eredményesen és az alkalmazandó jogszabályi és szabályozási követelményeknek megfelelően ellátni a rábízott feladatokat;
- c) a referenciamutató-kezelő gondoskodik a kiszervezett feladatok eredményes felügyeletéhez szükséges szakértelem biztosításáról és a kiszervezés kockázatainak kezeléséről;
- d) a szolgáltató tájékoztatja a referenciamutató-kezelőt minden olyan fejleményről, amely jelentős mértékben befolyásolhatja a kiszervezett feladatok jogszabályi és szabályozási követelményeknek megfelelő ellátására való képességét;
- e) a szolgáltató a kiszervezett tevékenységek tekintetében együttműködik az érintett illetékes hatósággal, és biztosítja, hogy a referenciamutató-kezelő és az érintett illetékes hatóság ténylegesen hozzáférhessen a kiszervezett tevékenységeivel kapcsolatos adatokhoz és beléphessen a szolgáltató telephelyére, továbbá hogy az érintett illetékes hatóság gyakorolhassa e hozzáférési jogait;

- f) a referenciamutató-kezelő szükség esetén megszüntetheti a kiszervezést.

C. szakasz – Adatszolgáltatási és módszertani követelmények a 7. cikk (1) bekezdésének való megfelelés biztosítására

I. Az elegendő és pontos adatra és a reprezentatív adatszolgáltatókra vonatkozó követelmények a 7. cikk (1) bekezdése a) és b) pontjának való megfelelés biztosítására

1. A referenciamutató-kezelő biztosítja, hogy a bemeneti adatok tekintetében megvalósuló kontrollintézkedések magukban foglalják a következőket:
 - a) a referenciamutató-kezelő számára bemeneti adatokat szolgáltatók meghatározására vonatkozó kritériumok kialakítása és az adatszolgáltatók kiválasztására szolgáló eljárás létrehozása;
 - b) az adatszolgáltatók által biztosított bemeneti adatok értékelésére és megfelelő esetben az adatszolgáltatás letiltására vagy egyéb, köteleességszegés esetén foganatosítandó szankció alkalmazására irányuló eljárás létrehozása; valamint
 - c) a bemeneti adatok integritásának és pontosságának biztosítása érdekében azok validálására, egyebek mellett más mutatókkal vagy adatokkal való összehasonlítására irányuló eljárás kialakítása.

II. A megalapozott és megbízható módszertanra vonatkozó követelmények a 7. cikk (1) bekezdése d) pontjának való megfelelés biztosítására

2. A referenciamutató módszertanának kidolgozása során a referenciamutató-kezelő:
 - a) figyelembe veszi egyebek mellett a piac méretét és szokásos likviditását, a kereskedés átláthatóságát és a piaci szereplők pozícióit, a piaci koncentrációt, a piac dinamikáját, valamint azt, hogy a minták mennyire reprezentatívak a referenciamutató által mérni kívánt gazdasági valóság tekintetében;
 - b) meghatározza, mi minősül a szóban forgó referenciamutató alkalmazásában aktív piacnak; valamint
 - c) megállapítja a bemeneti adatok különböző típusaihoz rendelt prioritásokat.
3. A referenciamutató-kezelő a referenciamutató kialakítása során olyan módszertant alkalmaz, amely:
 - a) szigorú, folyamatos, validálható, és biztosítja az utótesztelés lehetőségét; valamint
 - b) rugalmas, és biztosítja, hogy a referenciamutató a lehető legtágabb körülmények között kiszámítható legyen.
4. A referenciamutató-kezelő egyértelmű szabályokat tesz közzé arra vonatkozóan, hogy a bemeneti adatok mennyisége vagy minősége mikor csökken azon mérték alá, amely a referenciamutató pontos és megbízható meghatározásához szükséges, és hogy ebben az esetben kiszámítja-e a referenciamutató értékét, és ha igen, miként.

III. Átláthatósági követelmények a 7. cikk (1) bekezdése e) pontjának való megfelelés biztosítására

5. A referenciamutató-kezelő meghatározza a módszertan módosításáról folytatott konzultációk módját. A referenciamutató-kezelő közzéteszi a módszertan javasolt

lényeges módosításainak indoklását és a módosítások esetében követendő eljárást, ezen belül azt, hogy mi minősül lényeges módosításnak, és mikor értesíti a felhasználókat a módosításokról. Ezen eljárás:

- a) egyértelmű határidőkhöz kötött előzetes értesítésről rendelkezik, amely lehetőséget nyújt a javasolt módosítások hatásának elemzésére és az azzal kapcsolatos észrevételek ismertetésére; valamint
- b) biztosítja, hogy a konzultációkat követően az észrevételek és a referenciamutató-kezelő azokra adott válaszai, azok bizalmas kezelésére irányuló kérés esetétől eltekintve, hozzáférhetők legyenek.

D. szakasz – A magatartási kódexszel kapcsolatos követelmények a 9. cikknek való megfelelés biztosítására

1. A 9. cikk szerinti magatartási kódex tartalmazza legalább:
 - a) a bemeneti adatok 7. és 8. cikknek megfelelő biztosításához szükséges követelményeket; a bemenetiadat-szolgáltatók kilétére vonatkozó előírásokat, és az adatszolgáltatók és adatközlő személyek kilétének értékelésére, valamint az adatközlő személyek felhatalmazására vonatkozó eljárásokat;
 - b) azokat a politikákat, amelyek az adatszolgáltatókat arra ösztönzik, hogy minden releváns bemeneti adatot közöljenek; valamint
 - c) az adatszolgáltatók által kialakítandó rendszereket és kontrolleljáráásokat, ezen belül:
 - a bemeneti adatok benyújtására vonatkozó eljárásokat, ezen belül pedig annak az adatszolgáltató általi közlésére vonatkozó követelményeket, hogy a bemeneti adatok ügyleti adatok-e, és megfelelnek-e a referenciamutató-kezelő által előírt követelményeknek;
 - a bemenetiadat-szolgáltatás során alkalmazott mérlegelésre vonatkozó politikákat;
 - a bemeneti adatoknak az adatszolgáltatást megelőző validálására vonatkozó követelményeket;
 - a nyilvántartási politikát;
 - a gyanús bemeneti adatok bejelentésére vonatkozó követelményeket;
 - az összeférhetlenségi követelményeket.
2. A referenciamutató-kezelő biztosítja, hogy a magatartási kódex megfeleljen az e rendeletben előírt rendelkezéseknek.

E. szakasz – Felügyelt adatszolgáltatókra vonatkozó irányítási és kontrollkövetelmények a 11. cikknek való megfelelés biztosítására

1. A felügyelt adatszolgáltató hatékony rendszereket és kontrolleljáráásokat működtet a referenciamutató-kezelő számára történő bemenetiadat-szolgáltatás integritásának és megbízhatóságának biztosítása céljából. Ide tartoznak a következők:
 - a) a bemeneti adatokat a referenciamutató-kezelővel közlő személyek kilétére vonatkozó szabályok, ezen belül arányos esetben az adatközlő személy felettése által történő jóváhagyás;
 - b) az adatközlő személyek megfelelő, legalább e rendeletre és a [piaci visszaélésekről szóló rendeletre] vonatkozó képzése;

- c) az összeférhetetlenségek elkerülésére vonatkozó intézkedések, ideértve megfelelő esetben az alkalmazottak fizikai elkülönítését és a javadalmazási politika által létrehozott, a referenciamutatók manipulálására ösztönző hatások kiküszöbölésére irányuló megfontolásokat;
 - d) a bemenetiadat-szolgáltatással kapcsolatos üzenetváltások megfelelő időtartamon keresztül történő nyilvántartása.
2. Amennyiben a bemeneti adatok nem ügyleti adatok, a felügyelt adatszolgáltató az 1. pontban említett rendszerek és kontrolleljárások mellett kialakítja a megítélési vagy mérlegelési jogkör gyakorlását szabályozó elveket, és megőrzi a megítélés vagy mérlegelés indokolására vonatkozó dokumentumokat, arányos esetben figyelembe véve a referenciamutató és a bemeneti adatok jellegét.

F. szakasz – A referenciamutató-nyilatkozattal kapcsolatos követelmények a 15. cikknek való megfelelés biztosítására

A referenciamutató-nyilatkozat tartalmazza legalább:

- a) a referenciamutatóval kapcsolatos főbb fogalmak meghatározását;
- b) a mutató kiszámításához használt módszertan indoklását és a módszertan felülvizsgálatát és jóváhagyását célzó eljárásokat;
- c) a referenciamutató meghatározása során alkalmazott kritériumokat és eljárásokat, ideértve a bemeneti adatok leírását, a bemeneti adatok különböző típusaihoz rendelt prioritásokat, az alkalmazott extrapolációs modelleket vagy módszereket és a referenciamutatóként használt index összetevőinek újrásúlyozására szolgáló eljárásokat;
- d) a referenciamutató-kezelő és az adatszolgáltatók mérlegelési és megítélési jogkörének gyakorlását szabályozó, a mérlegelés és a megítélés következetességét biztosító kontrolleljárásokat és szabályokat;
- e) a referenciamutató meghatározására stresszhelyzetben vagy olyan helyzetben szolgáló eljárásokat, amikor az ügyletiadat-források elégtelenek, pontatlanok vagy megbízhatatlanok, továbbá ezen időszakokban a referenciamutatóra vonatkozó korlátozásokat; valamint
- f) a hibás bemeneti adatok kezelésére vagy a referenciamutató hibás kiszámításának kezelésére vonatkozó eljárásokat, utóbbiak közé sorolva azokat a helyzeteket is, amikor a referenciamutató újbóli meghatározására van szükség.

II. MELLÉKLET

Referencia-kamatlábak

1. Ez a melléklet a bankközi referencia-kamatlábakra alkalmazandó.
2. Az alábbi követelmények az I. mellékletben meghatározott követelményekkel együtt vagy azok helyett alkalmazandók.

Pontos és elegendő adat

3. A 4. és az 5. pont azon referencia-kamatlábak esetében alkalmazandó, amelyek bemeneti adatai becslések vagy árjegyzések.
4. A 7. cikk (1) bekezdése a) pontjának alkalmazásában ügyleti adatok:
 - a) a bemeneti adatokra vonatkozóan a magatartási kódexben megállapított követelményeknek megfelelő, az adatszolgáltató által a következő piacokon lebonyolított ügyletekből származó adatok:
 - fedezetlen bankközi betéti piac;
 - egyéb fedezetlen betéti piacok, köztük letétijegy- és kereskedelmiértékpapír-piac; valamint
 - egyéb kapcsolódó piacok (overnight index swap, repo, határidős deviza, határidős tőzsdei kamatláb és kamatlábopció, központi banki műveletek);
 - b) A 2.a) pontban felsorolt, harmadik felek által végrehajtott ügyletek adatszolgáltató általi megfigyeléséből származó adatok.
5. Amennyiben nem áll rendelkezésre elegendő ügyleti adat, a 7. cikk (1) bekezdése a) pontjának megfelelően harmadik felek adatszolgáltatóknak ugyanezen piacokon jegyzett árai és szakértő megítélés is használható a bemeneti adatok meghatározása céljából. A bemeneti adatok kiigazíthatók annak érdekében, hogy megfelelően reprezentálják a bankközi piacot, és azzal konzisztensek legyenek. E tekintetben különösen a következő kritériumok alkalmazandók:
 - a) az ügyleteknek a bemenetiadat-szolgáltatás időpontjához való közelsége és az ügylet, illetve a bemenetiadat-szolgáltatás időpontja közötti piaci események hatása;
 - b) az ügyleti adatokból történő interpolálás és extrapolálás; valamint
 - c) az adatszolgáltatók és egyéb piaci szereplők hitelképességében bekövetkezett változásokat tükröző kiigazítások.

A bemeneti adatok átláthatósága

6. Amennyiben a bemeneti adatok becsült adatok, a referenciamutató-kezelő azokat szolgáltatásukat követően három hónappal közzéteszi; egyéb esetekben a bemeneti adatokat a 16. cikknek megfelelően kell közzétenni.

Felügyeleti funkció

7. Az I. melléklet A. szakaszának 7., 8. és 9. pontja nem alkalmazandó.
8. A referenciamutató-kezelők független felügyelő bizottságot működtetnek. A felügyelő bizottság tagjai között az adatszolgáltatók képviselőinek kisebbségben kell lenniük. A tagságra vonatkozó információkat, az esetleges összeférhetlenségi nyilatkozatokat és a tagválasztási vagy -jelölési folyamat leírását közzé kell tenni.

9. A felügyelő bizottság legalább kéthavonta ülés tart, és ezt követően késedelem nélkül közzéteszi az ülés átlátható jegyzőkönyvét.
10. A felügyelő bizottság feladatai körében:
- a) felülvizsgálja a referenciamutató definícióját és módszertanát;
 - b) felügyeli a referenciamutató módszertanát érintő változásokat, és felhatalmazza a referenciamutató-kezelőt az e változásokkal kapcsolatos konzultációk lebonyolítására;
 - c) felügyeli a referenciamutató-kezelő kontrollrendszerét, a magatartási kódexet és a referenciamutató kezelését és működtetését;
 - d) felülvizsgálja és jóváhagyja a referenciamutató megszüntetésére vonatkozó eljárásokat, ideértve a megszüntetéssel kapcsolatos konzultációkat;
 - e) felügyeli a referenciamutató előállításában részt vevő harmadik feleket, köztük a referenciamutató kiszámításában és terjesztésében részt vevő harmadik feleket;
 - f) értékeli a belső és külső ellenőrzéseket és felülvizsgálatokat, valamint nyomon követi az ezek által előírt intézkedések végrehajtását;
 - g) monitorálja a bemeneti adatokat és az adatszolgáltatásokat, valamint nyomon követi a referenciamutató-kezelő által a bemenetiadat-szolgáltatás vitatása vagy validálása terén kifejtett tevékenységet;
 - h) megfelelő esetben szankcionálja a magatartási kódex megsértését; valamint
 - i) tájékoztatja az érintett illetékes hatóságot az adatszolgáltatók vagy referenciamutató-kezelők bármely, a felügyeleti rendszer által észlelt köteleességszegéséről és az esetleges rendellenes vagy gyanús bemeneti adatokról.

Ellenőrzés

11. Az I. melléklet A. szakaszának 15. és 16. pontja nem alkalmazandó.
12. A referenciamutató-kezelő tevékenységét kétfévente külső ellenőrzés keretében kell megvizsgálni; a külső ellenőrzésre első alkalommal a magatartási kódex bevezetését követően hat hónappal kerül sor, ezt követően pedig kétfévente. Amennyiben a felügyelő bizottság elégedetlen az adatszolgáltatók magatartásának bármely vonatkozásával, elrendelheti az adatszolgáltató vállalkozások külső ellenőrzését.

Magatartási kódex

13. A magatartási kódex részletesen meghatározza a bemenetiadat-szolgáltatás folyamatát, ezen belül – az I. melléklet D. szakaszának követelményein túlmenően – kiterjed a következőkre:
- a) a bankközi ügyletek és más ügyleti adatok, valamint a bankközi finanszírozási piac pontos elemzését elősegítő más releváns és kapcsolódó piacok felhasználása;
 - b) a bankközi piacon és más releváns piacon végrehajtott valamennyi ügylet pontos belső nyilvántartására és ezen nyilvántartásnak a referenciamutató-kezelő vagy annak felügyelő bizottsága számára rendszeresen vagy kérésre történő átadására vonatkozó követelmény;

- c) a bemenetiadat-szolgáltatás közzététel előtti validálására és közzétételt követő megerősítésére irányuló eljárások;
- d) az adatközlő személyek képzésére vonatkozó politikák, amelyeknek ki kell terjedniük az adatszolgáltatás során figyelembe veendő inputok körére, a szakértő megítélés alkalmazásának módjára és az adatközlő személyekre vonatkozó szabályozói előírásokra;
- e) a referenciamutatót alapul használó származtatott termékekkel kereskedő üzletkötők képzésére vonatkozó követelmény, amely részletezi a meghatározás folyamatában betöltött szerepüket és azt, hogy az adatközlő személyekkel fenntartott milyen kapcsolatuk tekintendő elfogadhatatlannak; valamint
- f) az adatszolgáltatókkal szemben támasztott azon követelmény, hogy működtessenek a referenciamutató-kezelő felé irányuló gyanús adatszolgáltatás bejelentésére szolgáló eljárást és felülvizsgálatot végző felügyelő bizottságot.

Adatszolgáltatói rendszerek és kontrollintézkedések

- 14. Az adatszolgáltatókra az I. melléklet E. szakaszában meghatározott követelményeken túlmenően az alábbi követelmények vonatkoznak.
- 15. Minden adatszolgáltató adatközlő személye és közvetlen felettese írásban nyilatkozik arról, hogy a magatartási kódexet elolvasta, és azt betartja.
- 16. Az adatszolgáltatói rendszerek és kontrollintézkedések magukban foglalják a következőket:
 - a) az egyes vállalkozásokon belül a feladatkörök leírása, ideértve a belső beszámolási utakat és az elszámoltathatósági viszonyokat, beleértve az adatközlő személyek és a vezetők elhelyezkedését, valamint az érintett személyek és helyetteseik megnevezését;
 - b) a bemenetiadat-szolgáltatás jóváhagyására vonatkozó belső eljárások;
 - c) az adatszolgáltatási folyamaton kívül álló felek manipulációs kísérletei vagy a tényleges manipuláció vagy a manipulációs kísérlet bejelentésének elmulasztása esetén indítandó fegyelmi eljárások;
 - d) az összeférhetlenségek kezelésére irányuló, a bemeneti adatok közléséért felelős személyek illetéktelen külső befolyásolásának megakadályozására hivatott hatékony eljárások és kommunikációs kontrollintézkedések mind az adatszolgáltatókon belüli, mind az adatszolgáltatók és harmadik felek közötti kapcsolatok vonatkozásában. Az adatközlő személyeknek a kamatderivatíva-üzletkötőktől fizikailag elkülönített helyen kell dolgozniuk;
 - e) az összeférhetlenség kockázatát hordozó tevékenységekben részt vevő személyek közötti információcsere megelőzésére vagy ellenőrzésére hivatott hatékony eljárások, amennyiben az információcsere hatással lehet a referenciamutatóhoz kapcsolódóan benyújtott adatokra;
 - f) az adatszolgáltatók közötti, valamint az adatszolgáltató és a referenciamutató-kezelő közötti összejátszás elkerülésére vonatkozó szabályok;
 - g) a bemenetiadat-szolgáltatásban részt vevő személyek által követett munkamódszer illetéktelen befolyásolásának megelőzésére vagy korlátozására irányuló intézkedések;

- h) a bemenetiadat-szolgáltatásban részt vevő alkalmazottak javadalmazása és az egyéb tevékenységeket végző személyek javadalmazása vagy az ilyen személyek által termelt bevételek közötti minden közvetlen kapcsolat megszüntetése, amennyiben ezen tevékenységek az összeférhetlenség kockázatát hordozzák;
 - i) a bemenetiadat-szolgáltatást követő fordított ügyletek azonosítására irányuló kontrollintézkedések.
17. Az adatszolgáltató részletes nyilvántartást vezet a következőkről:
- a) a bemenetiadat-szolgáltatás lényeges szempontjai;
 - b) a bemeneti adatok meghatározását szabályozó folyamat és a bemeneti adatok jóváhagyása;
 - c) az adatközlő személyek neve és feladatköre;
 - d) az adatközlő személyek és más személyek, köztük belső és külső kereskedők és üzletkötők között a bemeneti adatok meghatározása vagy szolgáltatása tárgyában folytatott bármely kommunikáció;
 - e) az adatközlő személyek referenciamutató-kezelővel vagy a referenciamutató kiszámítását végző ügynökséggel folytatott interakciói;
 - f) a bemeneti adatokkal kapcsolatos érdeklődések és ezek eredményei;
 - g) a kamatcsere ügyleteket nyilvántartó kereskedési könyvre és bármely egyéb, a bemeneti adatokkal összefüggésben megállapított referencia-kamatláb tekintetében jelentős kitettséggel rendelkező, származtatott eszközöket nyilvántartó kereskedési könyvre vonatkozó érzékenységi jelentések; valamint
 - h) a belső és külső ellenőrzések megállapításai.
18. Az információkat olyan hordozón kell tárolni, amely biztosítja az azokhoz való későbbi hozzáférést és a dokumentált ellenőrzési nyomvonalat.
19. Az adatszolgáltató belső ellenőrzést végző egysége rendszeresen beszámol a vezetésnek a feltárt szabálytalanságokról, köztük a fordított ügyletekről.
20. A bemeneti adatokat és a bemenetiadat-szolgáltatásra vonatkozó eljárásokat az adatszolgáltatónak rendszeresen felül kell vizsgálnia.
21. Az adatszolgáltató által benyújtott bemeneti adatokat, valamint azt, hogy az adatszolgáltató megfelel-e a magatartási kódex szabályainak és e rendelet rendelkezéseinek kétévente külső ellenőrzés keretében kell megvizsgálni; a külső ellenőrzésre első alkalommal a magatartási kódex bevezetését követően hat hónappal kerül sor, ezt követően pedig kétévente.

III. MELLÉKLET

Árúpiaci referenciamutatók

Ez a melléklet az „árúpiaci referenciamutatókra”, azaz azon referenciamutatókra vonatkozik, amelyeknek a 3. cikk (1) bekezdésének c) pontja szerinti alapul szolgáló eszköze az 1287/2006/EK bizottsági rendelet²⁸ 2. cikkének 2. pontja értelmében vett áru.

Módszertan

1. A 8., 9. és 16. cikk alkalmazásában az árúpiaci referenciamutató módszertana és a módszertan referenciamutató-nyilatkozatban foglalt leírása tartalmazza a következőket:
 - a) a referenciamutató kialakítása során alkalmazott szempontok és eljárások, ideértve a bemeneti adatok, köztük a mennyiség, a megkötött és közzétett ügyletek, a vételi és eladási árajánlatok és bármely egyéb, az értékelés során és/vagy az értékelési időszakban tekintetbe vett piaci információ referenciamutató-kezelő általi felhasználásának módját, az alkalmazott referenciaegység használatának indoklását, a bemeneti adatok referenciamutató-kezelő által történő összegyűjtésének módját, az értékelők mérlegelési jogkörét szabályozó iránymutatásokat és az értékelés során figyelembe vett feltételezéseket, modelleket és/vagy a begyűjtött adatok alapján végzett extrapolációkat vagy bármely hasonló információt;
 - b) az értékelők egységes mérlegelési gyakorlatát biztosítani hivatott eljárások és gyakorlati módszerek;
 - c) a referenciamutató kiszámítása során alkalmazott egyes szempontok egymáshoz viszonyított fontossága, különös tekintettel a felhasznált piaciadat-típusokra és a mérlegelést a referenciamutató-számítás minőségének és integritásának biztosítása érdekében szabályozó kritériumtípusokra;
 - d) a referenciamutató egy konkrét értékének kiszámításához minimálisan szükséges ügyleti adatok mennyiségét meghatározó kritérium. E küszöbérték esetleges hiányát meg kell indokolni, és meg kell határozni az ügyleti adatok hiányában követett eljárásokat;
 - e) azon értékelési időszakokban követendő szempontok, amelyek esetében a benyújtott adatok nem felelnek meg a módszertanban javasolt ügyletiadat-küszöbértéknek vagy a referenciamutató-kezelő minőségi normáinak, ideértve az alternatív értékelési módszerek, köztük elméleti becslési modellek esetleges használatát;
 - f) a bemeneti adatok időben történő benyújtására és az adatközlés módjára (elektronikus úton, telefonon keresztül, egyéb) vonatkozó kritériumok;
 - g) azon értékelési időszakokban követendő szempontok és eljárások, amelyek esetében egy vagy több adatszolgáltató a referenciamutató összes bemeneti adatának jelentős arányát képviselő piaci adatot nyújt be. A referenciamutató-kezelő az általa alkalmazott szempontok és eljárások körében meghatározza, hogy az egyes referenciamutatók vonatkozásában mi minősül jelentős aránynak;

²⁸ HL L 241., 2006.9.2., 1. o.

- h) az egyes ügyleti adatok referenciamutató-számításból való kizárását meghatározó kritériumok.
2. A referenciamutató-kezelő közzéteszi a következőket:
- a) az adott módszertan és ezen belül az esetleges árkiigazítási technikák elfogadásának indokolása, valamint annak igazolása, miért tekinthető a bemeneti adatok gyűjtésére szolgáló időszak a fizikai piaci árak megbízható mutatójának;
 - b) az adott módszertan belső felülvizsgálatára és jóváhagyására vonatkozó eljárás, továbbá e felülvizsgálat gyakorisága; valamint
 - c) az adott módszertan külső felülvizsgálatára vonatkozó eljárás, köztük azok az eljárások, amelyek a referenciamutató-számítást érintő fontos változásokról a felhasználókkal folytatott konzultációkon keresztül a módszertan piaci szereplők által történő elfogadását szolgálják.

A módszertan módosítása

3. A 7. cikk (1) bekezdésének e) pontjával összhangban a referenciamutató-kezelő elfogadja és a felhasználók számára közzéteszi a módszertant érintő jelentős módosítások elfogadására vonatkozó eljárásokat és e módosítások indoklását. Ezen eljárásoknak összhangban kell lenniük azzal az alapvető céllal, hogy a referenciamutató-kezelőnek biztosítania kell a referenciamutató-számítások folyamatos integritását, és bármilyen általa végrehajtott módosításnak az érintett piac megfelelő működését kell szolgálnia. Ezek az eljárások biztosítják:
- a) a felhasználók egyértelműen meghatározott időpontokhoz kötött, előzetes értesítését, amely lehetővé teszi számukra a javasolt módosítások elemzését és észrevételezését, figyelembe véve a referenciamutató-kezelő általános körülményekre vonatkozó értékelését is;
 - b) a konzultációs időszakot követően az észrevételeknek és a referenciamutató-kezelő azokra adott válaszainak minden piaci felhasználó számára történő hozzáférhetővé tételét azon esetek kivételével, amikor az észrevételező kérte az észrevétel bizalmas kezelését.
4. A referenciamutató-kezelő rendszeresen megvizsgálja az általa alkalmazott módszertant, és eljárást működtet az érintett felhasználók véleményének figyelembevételére annak biztosítása céljából, hogy a módszertan megbízhatóan tükrözze az értékelés tárgyát képező fizikai piacot.

A referenciamutató-számítások minősége és integritása

5. A 8. és 9. cikkel összhangban a referenciamutató-kezelő:
- a) megállapítja azokat a kritériumokat, amelyek meghatározzák, mely fizikai termék képezi az adott módszertan tárgyát;
 - b) amennyiben ezt az általa alkalmazott módszertan lehetővé teszi, a bemeneti adatokat a következő rangsor szerint részesíti előnyben:
 - 1. lezárt és bejelentett ügyletek;
 - 2. eladási és vételi ajánlatok;
 - 3. egyéb információk.

Amennyiben nem részesíti előnyben a lezárt és bejelentett ügyletekből származó adatokat, ennek okát a 6.b) pontnak megfelelően közli;

- c) megfelelő intézkedéseket hoz annak érdekében, hogy a referenciamutató-számítás során valós piaci adatok kerüljenek felhasználásra, azaz olyan adatok, amelyek mögött az adatokat benyújtó felek ténylegesen megkötött ügylete vagy ügyletkötésre irányuló tényleges szándéka áll, és a megkötött ügyletek szokásos piaci feltételekkel kötettek, valamint kiemelt figyelmet fordít a vállalkozáscsoportok tagjai közötti ügyletekre;
 - d) eljárásokat alakít ki és működtet a rendellenes vagy gyanús ügyleti adatok azonosítására, és nyilvántartást vezet az ügyleti adatok referenciamutató-számításból való kizárásáról szóló döntésekről;
 - e) ösztönzi az adatszolgáltatókat arra, hogy az adott referenciamutató számítási kritériumainak megfelelő minden piaci adatot nyújtsanak be. A referenciamutató-kezelők lehetőségeik szerint és az ésszerűség határain belül törekednek arra, hogy a benyújtott adatok reprezentatívak legyenek az adatszolgáltatók által ténylegesen megkötött ügyletek szempontjából; valamint
 - f) megfelelő intézkedéseket hoznak annak érdekében, hogy az adatszolgáltatók megfeleljenek a piaci adatok minőségére és integritására vonatkozó referenciamutató-kezelői normáknak.
6. Amennyiben ez a referenciamutató megfelelő közzétételét nem akadályozza, a referenciamutató-kezelő a referenciamutató értékének minden egyes közzétételekor a következőket is közzéteszi:
- a) egy a referenciamutató számításának a referenciamutató-előfizető vagy az illetékes hatóság által történő megértését elegendő mértékben elősegítő tömör magyarázatot, amely kiterjed legalább a felmért fizikai piac méretére és likviditására (a benyújtott ügyletek számára és volumenére), a volumen- és áradatok szélső és átlagos értékeire, és a számításba bevont egyes piaciadat-típusok hozzávetőleges százalékos arányára; a magyarázatban az „ügyleti alapú”, „árkülönbség (spread) alapú”, „interpolált/extrapolált” vagy hasonló kifejezések révén utalni kell az alkalmazott árazási módszertanra;
 - b) egy a számítás során alkalmazott mérlegelés mértékére és alapjára vonatkozó tömör magyarázatot, ezen belül megfelelő esetben a vonatkozó módszertan követelményeinek egyébként megfelelő adatok kizárásának, az ajánlatiár-különbségre (spread), interpolációra vagy extrapolációra alapozott árazás használatának, valamint a vételi vagy eladási ajánlatok megkötött ügyletekkel szembeni előnyben részesítésének mértékére és alapjára vonatkozó magyarázatot.

Az adatszolgáltatási folyamat integritása

7. A 5. cikkkel összhangban a referenciamutató-kezelő:
- a) meghatározza a referenciamutató-kezelő számára piaci adatok benyújtására jogosultakra vonatkozó kritériumokat;
 - b) minőségbiztosítási eljárásokat működtet az adatszolgáltatók és az adatszolgáltató bemeneti adatokat szolgáltató bármely alkalmazottja kilétének, valamint ezen személyek az adatszolgáltató nevében történő bemenetiadat-szolgáltatásra való felhatalmazásának ellenőrzésére;

- c) meghatározza az adatszolgáltató azon alkalmazottaira vonatkozó kritériumokat, akik az adatszolgáltató nevében referenciamutató-kezelő számára bemeneti adatokat szolgáltathatnak; ösztönzi az adatszolgáltatókat arra, hogy back-office egységektől származó ügyleti adatokat nyújtsanak be, és a közvetlenül az üzletkötőktől származó ügyleti adatokat más forrásokból származó adatokkal erősítsék meg; valamint
- d) belső kontrolleljárasokat és írásbeli eljárásokat működtet a referenciamutató-számítás az adatszolgáltató, annak alkalmazottja vagy harmadik fél valamely kereskedési pozíciója érdekében történő befolyásolása vagy a referenciamutató-kezelő szabályainak vagy iránymutatásainak az értékelő általi megsértésének előidézésére tett kísérlet céljából az adatszolgáltatók és az értékelők között folytatott kommunikáció, továbbá az ismétlődően rendellenes vagy gyanús ügyleti adatokat benyújtó adatszolgáltatók azonosítására. Ezeknek az eljárásoknak rendelkezniük kell arról, hogy súlyos esetekben a referenciamutató-kezelő az adatszolgáltatónál is folytathat vizsgálatot. A benyújtott információk validálására szolgáló kontrolleljárasoknak ki kell terjedniük a piaci mutatók keresztellenőrzésére.

Értékelők

- 8. Az 5. cikkel összhangban a referenciamutató-kezelő:
 - a) belső szabályokat és iránymutatásokat fogad el az értékelők kiválasztására, ezen belül minimálisan szükséges képesítésükre, tapasztalatukra és jártasságukra, valamint a hozzáértésük időszakos felülvizsgálatára vonatkozó eljárásra vonatkozóan;
 - b) értékelői tekintetében folyamatossági és utódlási tervet készít a számítások következetességének és azok megfelelő szintű szakértelemmel rendelkező alkalmazottak által történő elvégzésének biztosítása érdekében;
 - c) belső kontrolleljárasokat működtet a számítások integritásának és megbízhatóságának biztosítása érdekében. E kontrolleljárasok a módszertan megfelelő alkalmazásának biztosítása érdekében megkövetelik legalább az értékelők folyamatos felügyeletét.

Ellenőrzési nyomvonal

- 9. Az 5. cikkel összhangban a referenciamutató-kezelő szabályokat fogad el és eljárásokat működtet az adott helyzetben releváns információk dokumentálása érdekében. Ezen információk közé tartoznak a következők:
 - a) minden piaci adat;
 - b) az egyes referenciaértékek kiszámítása során az értékelők által alkalmazott mérlegelés;
 - c) egyes, az alkalmazott számítási módszertan követelményeinek egyébként megfelelő ügyletek esetleges kizárása a számításokból, és ennek oka;
 - d) az egyes értékelők és az a) b) vagy c) pontban említett információkat benyújtó vagy egyéb módon létrehozó más személyek neve.
- 10. Az 5. cikkel összhangban a referenciamutató-kezelő szabályokat fogad el és eljárásokat működtet annak biztosítása céljából, hogy az érintett információkat számításainak dokumentálása céljából legalább öt éven keresztül ellenőrzési nyomvonal biztosítása végett megőrizze.

Összeférhetetlenség

11. Az 5. cikkel összhangban a referenciamutató-kezelő összeférhetetlenségi politikája és eljárásai:
 - a) biztosítják, hogy a referenciamutatóval kapcsolatos számításokat ne befolyásolhassa a referenciamutató-kezelő vagy kapcsolt vállalkozásai, alkalmazottai, ügyfelei és bármely egyéb piaci szereplő vagy személy közötti kereskedelmi vagy személyes üzleti kapcsolatok vagy érdekek megléte vagy lehetősége;
 - b) biztosítják, hogy a referenciamutató-kezelő alkalmazottainak személyes érdekei és üzleti kapcsolatai, ide sorolva a külső foglalkoztatást, az utazásokat és a referenciamutató-kezelő ügyfelei vagy más árupiaci szereplők által biztosított szórakoztatás, ajándékok és vendéglátás elfogadását, ne ütközzenek a referenciamutató-kezelő által ellátandó feladatokkal;
 - c) az azonosított összeférhetlenségek tekintetében felügyeleti, javadalmazási, rendszer-hozzáférési és információáramlási módszerek révén biztosítják az egyes referenciamutató-kezelői feladatkörök megfelelő elkülönítését;
 - d) védelmezik a referenciamutató-kezelő számára szolgáltatott vagy az általa előállított információk bizalmas mivoltát, a referenciamutató-kezelő közzétételi kötelezettségeire is figyelemmel;
 - e) megtiltják, hogy a referenciamutató-kezelő vezető beosztású munkatársai, értékelői és egyéb alkalmazottai személyes alapon vagy piaci szereplők megbízásából vételi vagy eladási ajánlatokban, illetve kereskedési ügyletekben való részvétel révén hozzájáruljanak valamely referenciamutató értékének kiszámításához;
 - f) hatékonyan kezelik azokat az összeférhetlenségeket, amelyek a referenciamutató-kezelő referenciamutató előállítására irányuló tevékenysége (ideértve minden olyan alkalmazottat, aki a referenciamutató kiszámításával kapcsolatos feladatokat lát el, vagy bármely más módon részt vesz e feladatokban) és más üzleti tevékenységei között állhatnak fenn.
12. A referenciamutató-kezelő biztosítja, hogy egyéb üzleti tevékenységei tekintetében rendelkezik azokkal az eljárásokkal és mechanizmusokkal, amelyek célja a referenciamutató-számítás integritását csorbító összeférhetlenségek előfordulásának minimalizálása.
13. A referenciamutató-kezelő biztosítja, hogy a vezetők, értékelők és egyéb alkalmazottak, valamint a vezetők és a referenciamutató-kezelő felső vezetése vagy igazgatótanácsa között elkülönült beszámolási útvonalak létezzenek, amelyek biztosítják, hogy:
 - a) a referenciamutató-kezelő megfelelően hajtja végre a rendelet követelményeit; valamint
 - b) a felelősségi körök világosan meghatározottak, és nincsenek egymással konfliktusban, vagy nem keltik az összeférhetlenség benyomását.
14. A referenciamutató-kezelő késedelem nélkül tájékoztatja felhasználóit a referenciamutató-kezelő tulajdonosi szerkezetéből adódó, tudomására jutott esetleges összeférhetlenségekről.

Panaszok

15. Az 5. cikkel összhangban a referenciamutató-kezelő a számítási eljárásával kapcsolatos panaszok befogadására, kivizsgálására és nyilvántartására vonatkozó, írásba foglalt eljárásokat tesz közzé és alkalmaz. A panaszkezelési mechanizmus biztosítja, hogy:
- a) a referenciamutató-kezelő írásba foglalt panaszkezelési politikában részletezett mechanizmust működtet, amely lehetővé teszi, hogy előfizetői panaszokat nyújtsanak be egy adott referenciamutató-számításnak a piaci értékekhez viszonyított reprezentativitásával, a referenciamutató-számítás javasolt módosításaival, a módszertannak egy konkrét referenciaérték-számításra vonatkozó alkalmazásával és a referenciamutató-számítási folyamat kapcsán hozott egyéb szerkesztői döntésekkel kapcsolatban;
 - b) az írásba foglalt panaszkezelési politika egyebek mellett a panaszkezelés folyamatára és határidejére is kiterjed;
 - c) a referenciamutató-kezelővel és alkalmazottaival szemben tett hivatalos panaszokat a referenciamutató-kezelő időben és méltányos módon vizsgálja ki;
 - d) a panaszokat a panasz által érintett alkalmazottaktól független személyek vizsgálják ki;
 - e) a referenciamutató-kezelő arra törekszik, hogy mielőbb lezárja a vizsgálatot;
 - f) a referenciamutató-kezelő a vizsgálat eredményéről írásban, ésszerű időtartamon belül értesíti a panaszost és a többi érintett felet;
 - g) a panaszos az eredeti panasz benyújtásától számított hat hónapon belül a referenciamutató-kezelő által kinevezett független harmadik félhez fordulhat, amennyiben az érintett referenciamutató-kezelő szerinte nem kezelte megfelelően a panaszt vagy a panaszos kifogásolja a referenciamutató-kezelő vonatkozó döntését; valamint
 - h) a referenciamutató-kezelő a panasszal kapcsolatos minden dokumentumot, ideértve a panaszos által benyújtott dokumentumokat és a referenciamutató-kezelő saját dokumentumait, legalább öt éven keresztül megőrzi.
16. A napi ármeghatározásokkal kapcsolatos vitákat, amelyek nem hivatalos panaszok, a referenciamutató-kezelő oldja meg megfelelő szokásos eljárásai alapján. Amennyiben a panasz árváltozást eredményez, azt késedelem nélkül közölni kell a piaci szereplőkkel.

PÉNZÜGYI KIMUTATÁS

A JAVASLAT/KEZDEMÉNYEZÉS FŐBB ADATAI

A javaslat/kezdemenyezés címe

Az Európai Parlament és a Tanács rendelete a pénzügyi eszközökben és pénzügyi ügyletekben referenciamutatóként használt indexekről

A tevékenységalapú irányítás / tevékenységalapú költségvetés-tervezés keretébe tartozó érintett szakpolitikai terület(ek)²⁹

Belső piac – Pénzügyi piacok

A javaslat/kezdemenyezés típusa

☒ X A javaslat/kezdemenyezés új intézkedésre irányul

☐ X A javaslat/kezdemenyezés kísérleti projektet/előkészítő intézkedést követő új intézkedésre irányul³⁰

☐ A javaslat/kezdemenyezés jelenlegi intézkedés meghosszabbítására irányul

☐ A javaslat/kezdemenyezés új intézkedésnek megfelelően módosított intézkedésre irányul

Célkitűzések

A javaslat/kezdemenyezés által érintett többéves bizottsági stratégiai célkitűzések

A befektetői bizalom erősítése; piaci rendellenességek kockázatának csökkentése; rendszerkockázatok mérséklése

Konkrét célkitűzés(ek) és a tevékenységalapú irányítás/tevékenységalapú költségvetés-tervezés keretébe tartozó érintett tevékenység(ek)

Konkrét célkitűzések:

– a referenciamutató-manipulálás kockázatának mérséklése

– megalapozott és reprezentatív referenciamutatók megfelelő használatának biztosítása

A tevékenységalapú irányítás/tevékenységalapú költségvetés-tervezés keretébe tartozó érintett tevékenység(ek)

A fent felsorolt konkrét célok a következő operatív célkitűzések megvalósítását követelik meg:

– a referenciamutatók manipulálásához vezető ösztönzők és lehetőségek korlátozása

– a mérlegelési szabadság minimalizálása, annak biztosítása, hogy a referenciamutatók elegendő és reprezentatív adatokon alapuljanak

– stabil irányítási és kontrollrendszer kialakítása a kockázatok kezelése céljából

– az átláthatóság növelése, és az alkalmasságon alapuló referenciamutatók használatának biztosítása

– hatékony felügyelet biztosítása

²⁹ Tevékenységalapú irányítás: ABM (Activity Based Management), tevékenységalapú költségvetés-tervezés: ABB (Activity-Based Budgeting).

³⁰ A költségvetési rendelet 49.cikke (6) bekezdésének a) vagy b) pontja szerint.

Várható eredmény(ek) és hatás(ok)

Tüntesse fel, milyen hatásokat gyakorolhat a javaslat/kezdemenyezés a kedvezményezettek/célcsoportokra.

A javaslat céljai a következők:

- a referenciamutatók előállításának és a referenciamutatók kiszámításához használt bemeneti adatok szolgáltatásának szabályozása
- a referenciamutatók előállítására vonatkozó megfelelő irányítási és kontrollrendszerek alkalmazásának és az összeférhetlenségek elkerülésének biztosítása
- megbízható és megalapozott referenciamutató-előállítási módszertanok és bemeneti adatok használatának biztosítása
- a referenciamutatók előállítását elősegítő tevékenységek megfelelő kontrolljának és az összeférhetlenségek elkerülésének biztosítása
- a referenciamutatók átlátható előállításának biztosítása
- alkalmassági vizsgálat elvégzésének biztosítása abban az esetben, amikor fogyasztókkal kötött pénzügyi ügyletben referenciamutató alkalmazására kerül sor

Eredmény- és hatásmutatók

1. A referenciamutató-manipulálás kockázatának mérséklése
 - a piaci visszaélésről szóló rendelet referenciamutatókkal kapcsolatos megsértéseinek száma
 - a kirótt szankciók és büntetések száma
 - a helyszíni ellenőrzések száma
 - a felügyeleti intézkedések száma
2. Megalapozott és reprezentatív referenciamutatók megfelelő használatának biztosítása
 - a rendelet megsértéseinek száma
 - a kirótt szankciók és büntetések száma
 - a helyszíni ellenőrzések száma
 - a felügyeleti intézkedések száma
 - a referenciamutató-felhasználók által referenciamutató-kezelők és adatszolgáltatók ellen e rendelet megsértése miatt indított polgári peres eljárások száma
 - a referenciamutató-felhasználók Bizottsághoz intézett panaszainak száma

A javaslat/kezdemenyezés indoklása

Rövid vagy hosszú távon kielégítendő szükséglet(ek)

A rendelet alkalmazásának köszönhetően a tagállamokban:

- csökkenni fog a referenciamutatók manipulációjának kockázata
- biztosítatik a megalapozott és alkalmas referenciamutatók megfelelő használata

Az uniós részvételből adódó többletérték

A referenciamutatókat határokon átnyúló jelleggel állítják elő és használják. Uniós szabályozási keret hiányában az önálló nemzeti szintű intézkedések nem lehetnek hatékonyak, hiszen a tagállamokat semmi sem kötelezi vagy ösztönzi arra, hogy együttműködjenek egymással, az együttműködés hiánya pedig teret enged a szabályozási arbitrázsnek. Az uniós

fellépés egységes és összehangolt válaszlépést tesz lehetővé, amely minimálisra csökkenti az egyébként létező eltérő megközelítések és a szabályozásiarbitrázs-lehetőségek okozta hatékonysági deficitet.

Hasonló korábbi tapasztalatok tanulsága

A referenciamutatók hasonlítanak a hitelminősítésekhez annyiban, hogy mindkettőt befektetések és pénzügyi ügyletek referenciapontjaként használják. A pénzügyi válság nyomán mindkettő esetében kiderült, hogy az integritásuk és pontosságuk iránti bizalom hiánya alááshatja a piacokat, és kárt okozhat a reálgazdaságnak és a befektetőknek egyaránt. Ez a javaslat – különösen a leghatékonyabb és legeredményesebb szabályozási és felügyeleti struktúrák és az irányítási követelmények tekintetében – épít a hitelminősítő intézetekkel kapcsolatos szabályozási tapasztalatokra.

Egyéb pénzügyi eszközökkel való összeegyeztethetőség és lehetséges szinergia

Jelentős szinergiák vannak e javaslat és a piaci visszaélésről szóló rendeletjavaslat 2. cikke (3) bekezdésének d) pontja és 8. cikke (1) bekezdésének d) pontja, valamint a piaci visszaélések büntetőjogi szankcionálásáról szóló irányelv között, amely utóbbi megállapítja, hogy a referenciamutató manipulálása nyilvánvalóan és egyértelműen jogellenes, és adminisztratív vagy büntetőjogi szankciókat von maga után. A nagykereskedelmi energiapiacok integritásáról és átláthatóságáról szóló rendelet értelmében a nagykereskedelmi energiatermékek kapcsán használt referenciamutatók manipulálása jogellenes tevékenység. Ezek a jogi eszközök az egyének magatartását szabályozzák a referenciamutatók manipulálása tekintetében, míg a jelen javaslat a referenciamutató-előállítás kereteinek a manipulációkat elősegítő gyenge pontjait igyekszik orvosolni.

A pénzügyi eszközök piacairól szólói irányelv és annak végrehajtási rendelete, a tájékoztatókról szóló irányelv és annak végrehajtási rendelete, valamint az átruházható értékpapírokkal foglalkozó kollektív befektetési vállalkozásokról szóló irányelv ugyancsak szabályozzák a referenciamutatók használatát és átláthatóságát, és így kiegészítik a jelen javaslatban foglalt rendelkezéseket.

Az intézkedés és a pénzügyi hatás időtartama

☐ A javaslat/kezdeményezés **határozott időtartamra** vonatkozik

A javaslat/kezdeményezés időtartama: ÉÉÉÉ [HH/NN]-tól/-től ÉÉÉÉ [HH/NN]-ig

Pénzügyi hatás: ÉÉÉÉ-től/-től ÉÉÉÉ-ig

X A javaslat/kezdeményezés **határozatlan időtartamra** vonatkozik

Tervezett irányítási módszer(ek)³¹

X **Centralizált irányítás közvetlenül** a Bizottság által

X **Centralizált irányítás közvetetten** a következőknek történő hatáskör-átruházással:

végrehajtó ügynökségek

X a Községek által létrehozott szervek³²

tagállami közigazgatási /közfeladatot ellátó szervek

az Európai Unióról szóló szerződés V. címe értelmében külön intézkedések végrehajtásával megbízott, a költségvetési rendelet 49. cikke szerinti vonatkozó jogalapot megteremtő jogi aktusban meghatározott személyek

☐ Megosztott irányítás a tagállamokkal

☐ Decentralizált irányítás harmadik országokkal

☐ Nemzetközi szervezetekkel **közös irányítás (nevezze meg)**

Egynél több irányítási módszer feltüntetése esetén kérjük, adjon részletes felvilágosítást a „Megjegyzések” rovatban.

Megjegyzések

Centralizált közvetlen irányítás (Belső Piaci és Szolgáltatási Főigazgatóság) és centralizált közvetett irányítás a végrehajtási feladatoknak az EK által létrehozott szervre (ESMA) történő átruházásával

³¹ Az egyes irányítási módszerek ismertetése, valamint a költségvetési rendeletben szereplő megfelelő hivatkozások megtalálhatók a Költségvetési Főigazgatóság honlapján: http://www.cc.cec/budg/man/budgmanag/budgmanag_en.html

³² A költségvetési rendelet 185.cikkében említett szervek.

IRÁNYÍTÁSI INTÉZKEDÉSEK

A nyomon követésre és a jelentéstételre vonatkozó rendelkezések

Ismertesse a nyomon követés és jelentéstétel gyakoriságát és feltételeit.

Az Európai Értékpapír-piaci Hatóság létrehozásáról szóló, 2010. november 24-i 1095/2010 európai parlamenti és tanácsi rendelet 81. cikke előírja, hogy a hatóság működésének eredményeként szerzett tapasztalatokat háromévente értékelni kell attól kezdve, hogy a hatóság ténylegesen megkezdte működését. A rendelet 35. cikkének megfelelően e rendelet alkalmazásáról 2019. január 1-jéig jelentést kell összeállítani.

Irányítási és kontrollrendszer

Felismert kockázat(ok)

Hatásvizsgálat készült az uniós pénzügyi felügyelet reformjára irányuló javaslatról, kiegészítendő az Európai Bankhatóság, az Európai Biztosítás- és Foglalkoztatóinyugdíj-hatóság és az Európai Értékpapír-piaci Hatóság (ESMA) létrehozásáról szóló rendelettervezetekhez kapcsolódó hatásvizsgálatot.

A jelen javaslat következtében az ESMA számára további források szükségesek annak érdekében, hogy gyakorolhassa hatásköreit és konkrétan a következő szerepköreit:

- részvétel a kritikus referenciamutatók esetében létrehozott felügyeleti kollégiumokban, és az e rendeletben meghatározott fontos kérdések esetében kötelező erejű közvetítést is magában foglaló közvetítési mechanizmus kialakítása az illetékes hatóságok között e rendelet kapcsán kialakult viták esetén a közös álláspont létrehozása érdekében;
- a harmadik országokkal folytatott együttműködés kereteinek és a harmadik államoktól származó információk illetékes hatóságok közötti cseréjének összehangolása;
- az e rendelet megsértése esetén alkalmazandó szankciórendszerek konvergenciáját és ágazatközi egységességét elősegítő iránymutatások kidolgozása;
- az e rendelet szerint nyilvántartásba vett referenciamutató-kezelők és az Unióban referenciamutatókat szolgáltató, harmadik országokban működő vállalkozások jegyzékének kezelése;
- az egyes referenciamutatóknak az Unión belül pénzügyi eszközökben vagy pénzügyi ügyletekben való használatáról szóló értesítések kezelése, az ezzel kapcsolatos nyilvántartás vezetése, és a referenciamutató-kezelők tájékoztatása a referenciamutató ezen felhasználásáról.

A szükséges források hiányában nem biztosítható a hatóság feladatainak időben történő és hatékony ellátása.

Tervezett ellenőrzési mód(ok)

Az ESMA-rendelet szerinti irányítási és kontrollrendszerek az ESMA e javaslat szerinti szerepkörére is vonatkoznak majd.

Az ESMA teljesítményének értékelésére szolgáló mutatórendszert a Bizottság az első előírt értékelés elkészítésekor fogja véglegesíteni. A végleges értékelés szempontjából a mennyiségi mutatók ugyanolyan fontosak lesznek, mint a konzultációk során gyűjtött minőségi érvek. Az értékelést háromévenként meg kell ismételni.

A költségbecslés a 3. szakaszban található. A legfőbb előnyök a következők:

- a manipuláció kockázatának csökkentése és ezáltal a piaci stabilitás növelése, valamint a pénzügyi piacokba vetett bizalom helyreállítása;
- a referenciamutatók megbízhatóságának növelése és ezáltal a pénzügyi piacok tisztességeségének, integritásának és hatékonyságának erősítése;
- megalapozott és reprezentatív referenciamutatók megfelelő használatának biztosítása és ezáltal a fogyasztók és befektetők védelmének fokozása.

Összességében e javaslat hozzájárul a piac tisztességeségének erősítéséhez, valamint a fogyasztók és befektetők védelmének biztosításához. Ezeket az előnyös hatásokat nehéz számszerűsíteni. Tekintve azonban a megalapozott és megbízható referenciamutatóknak a piaci stabilitás fenntartásában és a piacokba vetett bizalom helyreállításában játszott globális szerepét, az előnyök a költségekhez viszonyítva számottevők.

A meg nem felelési arány várhatóan alacsony lesz, mivel a javaslat világos és végrehajtható szabályokat tartalmaz, az e szabályoknak való megfelelést elősegítő ösztönzőkkel együtt.

A csalások és a szabálytalanságok megelőzésére vonatkozó intézkedések

Tüntesse fel a meglévő vagy tervezett megelőző és védintézkedéseket.

A csalás, vesztegetés és egyéb jogellenes tevékenységek elleni fellépés érdekében az ESMA vonatkozásában is megszorítás nélkül alkalmazandók az Európai Csaláselleni Hivatal (OLAF) által lefolytatott vizsgálatokról szóló, 1999. május 25-i 1073/1999/EK európai parlamenti és tanácsi rendelet előírásai.

A hatóság csatlakozik az Európai Csaláselleni Hivatal (OLAF) belső vizsgálatairól szóló, az Európai Parlament, az Európai Unió Tanácsa és az Európai Közösségek Bizottsága között létrejött, 1999. május 25-i intézményközi megállapodáshoz, és haladéktalanul meghozza a hatóság egész személyzetére vonatkozó megfelelő rendelkezéseket.

A finanszírozási határozatokban és a megállapodásokban, valamint a belőlük következő végrehajtási aktusokban kifejezetten ki kell kötni, hogy a Számvevőszék és az OLAF szükség esetén helyszíni ellenőrzésnek vetheti alá a hatóság által kifizetett pénzüsszegek kedvezményezettjeit, valamint a személyzet azon tagjait, akik az említett pénzüsszegek elosztásáért felelnek.

A JAVASLAT/KEZDEMÉNYEZÉS BECSÜLT PÉNZÜGYI HATÁSA

A többéves pénzügyi keret mely fejezetét/fejezeteit és a költségvetés mely kiadási tételét/tételeit érintik a kiadások?

Jelenlegi költségvetési tételek

A többéves pénzügyi keret fejezetei, azon belül pedig a költségvetési tételek sorrendjében.

A többéves pénzügyi keret fejezete	Költségvetési tétel	Kiadás típusa	Hozzájárulás			
	Szám [Megnevezés...]	diff.	EFTA-országoktól ³³	tagjelölt országoktól ³⁴	harmadik országoktól	a költségvetési rendelet 18. cikke (1) bekezdésének aa) pontja értelmében
	12.03.04 Európai Értékpapír-piaci Hatóság (ESMA)	diff.	IGEN	IGEN	NEM	NEM

E jogalkotási javaslatnak a következő kiadási vonzatai lesznek:

a) **Belső Piaci és Szolgáltatási Főigazgatóság** – felhatalmazáson alapuló jogszabályok (pl. felhatalmazó aktusok) megszövegezése, valamint a kezdeményezés értékelése, végrehajtásának nyomon követése és esetleges felülvizsgálata céljából:

1 teljes munkaidős AD tisztviselő a kapcsolódó költségekkel; a becsült éves költség 0,142 millió EUR.

b) ESMA:

i. Személyzeti kiadások: két fő ideiglenes alkalmazott a következő feladatok ellátására: a kritikus referenciamutatók felügyeleti kollégiumaiban való részvétel és közvetítés, technikai tanácsadás a Bizottság részére e rendelet végrehajtásával kapcsolatban, harmadik országokkal kötendő együttműködési megállapodások kialakításának koordinálása, a szankciórendszerek konvergenciáját és ágazatközi egységességét elősegítő iránymutatások megszövegezése, a referenciamutatók felhasználásáról szóló értesítések nyilvántartása és a nyilvántartásba vett referenciamutató-kezelők jegyzékének kezelése.

E 2 fő ideiglenes alkalmazott teljes éves költsége 0,326 millió EUR, amelynek 40%-át (0,130 millió EUR) a Bizottság, 60%-át (0,196 millió EUR) a tagállamok fedeznék.

Az ESMA-hoz rendelt személyi állomány számának csökkenése a jövőben (2020-at követően) nem várható, mivel a referenciamutatók, köztük a kritikus referenciamutatók száma várhatóan nemhogy csökken majd, hanem inkább növekszik a jövőben, és az ESMA-nak továbbra is részt kell majd vennie és közvetítenie kell a kritikus referenciamutatók felügyeleti kollégiumaiban, valamint el kell látnia a fentiekben ismertetett egyéb releváns feladatokat.

ii. Működési és infrastrukturális költségek: 0,25 millió EUR becsült induló költség terhelné az ESMA-t, amelynek 40%-át (0,1 millió EUR) a Bizottság, 60%-át (0,15 millió EUR) a tagállamok fedeznék. Ez a költségvetés elsősorban az alábbi feladatokat ellátó ESMA informatikai rendszerekkel kapcsolatos:

³³ EFTA: Európai Szabadkereskedelmi Társulás.

³⁴ Tagjelölt országok és adott esetben a nyugat-balkáni potenciális tagjelölt országok.

- az e rendelet szerint nyilvántartásba vett referenciamutató-kezelők és az Unióban referenciamutatókat szolgáltató, harmadik országokban működő vállalkozások jegyzékének kezelése;
- az egyes referenciamutatók pénzügyi eszközökben vagy pénzügyi ügyletekben való használatáról szóló értesítések kezelése, az ezzel kapcsolatos nyilvántartás vezetése, és a referenciamutató-kezelők tájékoztatása a referenciamutató ezen felhasználásáról.

Emellett az ESMA 2018. január 1-jéig jelentést állít össze e rendelet alkalmazásáról. Ennek összköltsége 0,3 millió EUR, amelyet 40%-ban a Bizottság (0,12 millió EUR), 60%-ban a tagállamok (0.18 millió EUR) fedeznek 2017-ben.

A kiadásokra gyakorolt becsült hatás

A valamennyi uniós területre alkalmazandó költségvetési korlátokra tekintettel az új feladatok ellátását az éves költségvetés-allokációs eljárás keretében rendelkezésre álló emberi erőforrásokkal kell megoldani az ügynökségek pénzügyi programozásának megfelelően. Nevezetesen az ügynökség által az új feladatok végrehajtásához igényelt, e pénzügyi kimutatásban feltüntetett erőforrások összhangban vannak „A decentralizált ügynökségek emberi és pénzügyi erőforrásainak 2014–2020 közötti időszakra történő programozása” című bizottsági közleményben (COM(2013 519) az ESMA humánerőforrás- és pénzügyi programozása tekintetében megállapítottakkal).

A kiadásokra gyakorolt becsült hatás összegzése

millió EUR (három tizedesjegyre)

A többéves pénzügyi keret fejezete			Szám 1A	Versenyképesség a növekedésért és a foglalkoztatásért					
Belső Piaci és Szolgáltatási Főigazgatóság			2015 ³⁵	2016	2017	2018	2019	2020	ÖSSZESEN
• Operatív előirányzatok									
12.03.04 – Európai Értékpapír- piaci Hatóság (ESMA)	Kötelezettség vállalási előirányzatok	(1)	0,240	0,130	0,250	0,130	0,130	0,130	1,010
	Kifizetési előirányzatok	(2)	0,240	0,130	0,250	0,130	0,130	0,130	1,010
Bizonyos egyedi programok keretéből finanszírozott igazgatási előirányzatok ³⁶									
Költségvetési tétel száma	12.03.04	(3)		0	0	0	0	0	0
A Belső Piaci és Szolgáltatási Főigazgatósághoz tartozó	Kötelezettség vállalási előirányzatok	=1+1a +3	0,240	0,130	0,250	0,130	0,130	0,130	1,010

³⁵ Az N. év a javaslat/kezdeményezés végrehajtásának első éve.

³⁶ Technikai és/vagy igazgatási segítségnyújtás, valamint uniós programok és/vagy intézkedések végrehajtásához biztosított támogatási kiadások (korábban: BA-tételek), közvetett kutatás, közvetlen kutatás.

előirányzatok ÖSSZESEN	Kifizetési előirányzatok	=2+2a +3	0,240	0,130	0,250	0,130	0,130	0,130	1,010
-------------------------------	-----------------------------	-------------	-------	-------	-------	-------	-------	-------	--------------

• Operatív előirányzatok ÖSSZESEN	Kötelezettségvál lálási előirányzatok	(4)	0	0	0	0	0	0	
	Kifizetési előirányzatok	(5)	0	0	0	0	0	0	
• Bizonyos egyedi programok keretéből finanszírozott igazgatási előirányzatok ÖSSZESEN		(6)	0	0	0	0	0	0	
A többéves pénzügyi keret 1A	Kötelezettségvál lálási előirányzatok	=4+ 6	0,240	0,130	0,250	0,130	0,130	0,130	1,010
FEJEZETÉHEZ tartozó előirányzatok ÖSSZESEN	Kifizetési előirányzatok	=5+ 6	0,240	0,130	0,250	0,130	0,130	0,130	1,010

A többéves pénzügyi keret fejezete	5	Igazgatási kiadások
---	----------	---------------------

millió EUR (három tizedesjegyre)

		2015	2016	2017	2018	2019	2020	ÖSSZESEN
Belső Piaci és Szolgáltatási Főigazgatóság								
• Emberi erőforrások (Belső Piaci és Szolgáltatási Főigazgatóság)		0,132	0,132	0,132	0,132	0,132	0,132	0,792
• Egyéb igazgatási kiadások		0,010	0,010	0,010	0,010	0,010	0,010	0,060
Belső Piaci és Szolgáltatási Főigazgatóság ÖSSZESEN	Előirányzatok	0,142	0,142	0,142	0,142	0,142	0,142	0,852

A többéves pénzügyi keret 5. fejezetéhez tartozó előirányzatok ÖSSZESEN	(Összes kötelezettségvállalá si előirányzat = Összes kifizetési előirányzat)	0,142	0,142	0,142	0,142	0,142	0,142	0,852
--	--	-------	-------	-------	-------	-------	-------	--------------

millió EUR (három tizedesjegyre)

		2015	2016	2017	2018	2019	2020	ÖSSZESEN
A többéves pénzügyi keret 1–5. FEJEZETÉHEZ tartozó előirányzatok ÖSSZESEN	Kötelezettségvállalási előirányzatok	0,382	0,272	0,392	0,272	0,272	0,272	1,862
	Kifizetési előirányzatok	0,382	0,272	0,392	0,272	0,272	0,272	1,862

Az operatív előirányzatokra gyakorolt becsült hatás

☐ A javaslat/kezdeményezés nem vonja maga után operatív előirányzatok felhasználását

☒ A javaslat/kezdeményezés az alábbi operatív előirányzatok felhasználását vonja maga után:

A Bizottság által biztosított operatív előirányzatok döntő része az ESMA finanszírozásának a rendelet követelményeinek való megfeleléssel összefüggő emeléséhez kapcsolódik. Ennek keretében az ESMA 2 új fő ideiglenes alkalmazottat foglalkoztat majd, aminek teljes éves költsége 0,326 millió EUR. Ezt részben a Bizottság (0,13 millió EUR), részben a tagállamok (0,196 millió EUR) fedezik. Az új alkalmazottak feladata a következő lesz:

- részvétel és közvetítés a felügyeleti kollégiumokban;
- e rendelet végrehajtásával kapcsolatos technikai tanácsadás a Bizottság részére;
- a harmadik országokkal megkötendő együttműködési megállapodások kialakításának koordinálása;
- a szankciórendszerek konvergenciáját és ágazatközi egységességét elősegítő iránymutatások kidolgozása;
- a referenciamutatók használatáról szóló értesítések nyilvántartása és a nyilvántartásba vett referenciamutató-kezelők jegyzékének karbantartása.

Az ESMA-t továbbá 0,25 millió EUR becsült induló költség terhelné, amelynek 40%-át (0,1 millió EUR) a Bizottság, 60%-át (0,15 millió EUR) a tagállamok fedeznék. Ez a költségvetés elsősorban az alábbi feladatokat ellátó ESMA informatikai rendszerekkel kapcsolatos:

- az e rendelet szerint nyilvántartásba vett referenciamutató-kezelők és az Unióban referenciamutatókat szolgáltató, harmadik országokban működő vállalkozások jegyzékének kezelése;
- az egyes referenciamutatók pénzügyi eszközökben vagy pénzügyi ügyletekben való használatáról szóló értesítések kezelése, az ezzel kapcsolatos nyilvántartás vezetése.

A kezdeményezés ezenfelül szükségessé teszi az ESMA 2017. évi finanszírozásának megemelését; ez a tétel a jelen rendelet alkalmazásáról szóló, 2018. január 1-jéig benyújtandó jelentés összeállításának költségeit fedezi. A jelentés teljes költsége 0,3 millió EUR amelyet 40%-ban a

Bizottság (0,12 millió EUR), 60%-ban a tagállamok (0.18 millió EUR) fedeznek. Az összegre 2017-ban kell kötelezettséget vállalni, és azt még ugyanabban az évben át kell utalni az ESMA-nak.

Az igazgatási előirányzatokra gyakorolt becsült hatás

Összegzés

☐ A javaslat/kezdeményezés nem vonja maga után igazgatási előirányzatok felhasználását

☒ A javaslat/kezdeményezés az alábbi igazgatási előirányzatok felhasználását vonja maga után:

millió EUR (három tizedesjegyre)

	2015 ³⁷	2016	2017	2018	2019	2020	A többéves pénzügyi keret
--	--------------------	------	------	------	------	------	---------------------------

5. FEJEZETÉHE Z tartozó előirányzatok ÖSSZESEN	0,142	0,142	0,142	0,142	0,142	0,142	0,852
Humán erőforrások	0,132	0,132	0,132	0,132	0,132	0,132	0,792
Egyéb igazgatási kiadások	0,010	0,010	0,010	0,010	0,010	0,010	0,060
A többéves pénzügyi keret 5. FEJEZETÉHE K részösszege	0,142	0,141	0,142	0,142	0,142	0,142	0,852

ÖSSZESEN	0,142	0,142	0,142	0,142	0,142	0,142	0,852
-----------------	--------------	--------------	--------------	--------------	--------------	--------------	--------------

A humán erőforrással kapcsolatos előirányzatigényeket az adott főigazgatóság rendelkezésére álló, az intézkedés irányításához rendelt előirányzatokból és/vagy az adott főigazgatóságon belüli átcsoportosítással kell teljesíteni. A források adott esetben a költségvetési korlátok betartása mellett kiegészíthetők az éves elosztási eljárás keretében az irányító főigazgatósághoz rendelt további juttatásokkal.

Feltételezések:

- 1 AD besorolású, teljes munkaidőben ezzel a kezdeményezéssel foglalkozó tisztviselő foglalkoztatása a Belső Piaci és Szolgáltatási Főigazgatóságon (átlagos költség: 132 000 EUR évente);
- az alkalmazottak átlagos éves bérköltsége a Költségvetési Főigazgatóság iránymutatásán alapul;
- álláshelyenként 10 000 EUR becsült éves kiküldetési költség (a becslés a 2012. évi kiküldetési költségvetési tervezet alapján készült).

Becsült humánerőforrás-szükségletek

☐ A javaslat/kezdeményezés nem igényel humánerőforrást.

X A javaslat/kezdeményezés 1 fő AD besorolású bizottsági alkalmazott központban (Belső Piaci és Szolgáltatási Főigazgatóság) történő foglalkoztatását teszi szükségessé az alábbiaknak megfelelően. Az érintett szakpolitikai terület vagy költségvetési cím a belső piac. Az 1 fő AD besorolású bizottsági tisztviselő alkalmazását átcsoportosításból kell fedezni.

Az elvégzendő feladatok leírása: a jogszabályt tovább részletező, felhatalmazáson alapuló jogi aktusok, köztük olyan jogi aktusok elfogadása, amelyek a piaci és technológiai változások fényében tovább pontosítják az egyes referenciamutató-szegmenseket. A több tagállamban alkalmazott, kritikus referenciamutatók meghatározása és az ezekre vonatkozó szabályozás további pontosítása.

A becsléseket teljes munkaidős egyenértékben kell kifejezni

	2015	2016	2017	2018	2019	2020
• A létszámtervben szereplő álláshelyek (tisztviselők és ideiglenes alkalmazottak)						
XX 01 01 01 (a központban és a bizottsági képviselőket)	1	1	1	1	1	1
XX 01 01 02 (a küldöttségeknél)						
XX 01 05 01 (közvetett kutatás)						
XX 01 05 01 (közvetlen kutatás)						
• Külső munkatársak (teljes munkaidős egyenértékben (FTE) kifejezve ³⁸)						
XX 01 02 01 (AC, INT, END a teljes keretből)						
XX 01 02 02 (AC, AL, END, INT és JED a küldöttségeknél)						
XX 01 04 yy ³⁹	– a központban					
	– a küldöttségeknél					
XX 01 05 02 (AC, END, INT közvetett kutatásban)						
10 01 05 02 (AC, END, INT közvetlen kutatásban)						

³⁸ AC= szerződéses alkalmazott; AL = helyi alkalmazott; INT = kölcsönmunkaerő (átmeneti alkalmazott); JED = küldöttségi pályakezdő szakértő.

³⁹ Az operatív előirányzatokból finanszírozott külső munkatársakra vonatkozó részleges felső határérték (korábban: BA-tételek).

Egyéb költségvetési tétel (kérjük megnevezni)						
ÖSSZESEN	1	1	1	1	1	1

A humánerőforrás-igényeknek az adott főigazgatóság rendelkezésére álló, az intézkedés irányításához rendelt és/vagy az adott főigazgatóságon belül átcsoportosított személyzettel kell eleget tenni. A források adott esetben a költségvetési korlátok betartása mellett kiegészíthetők az éves elosztási eljárás keretében az irányító főigazgatósághoz rendelt további juttatásokkal.

A jelenlegi többéves pénzügyi kerettel való összeegyeztethetőség

X A javaslat/kezdeményezés összeegyeztethető az új többéves pénzügyi kerettel.

☐ A javaslat/kezdeményezés miatt szükséges a többéves pénzügyi keret vonatkozó fejezetének átprogramozása.

Fejtsse ki, miként kell átprogramozni a pénzügyi keret: tüntesse fel az érintett költségvetési tételeket és a megfelelő összegeket.

Nem alkalmazandó

☐ A javaslat/kezdeményezés miatt szükség van a rugalmassági eszköz alkalmazására vagy a többéves pénzügyi keret felülvizsgálatára.⁴⁰

Fejtsse ki a szükségleteket: tüntesse fel az érintett fejezeteket és költségvetési tételeket és a megfelelő összegeket.

Nem alkalmazandó

Harmadik felek részvétele a finanszírozásban

☐ A javaslat/kezdeményezés nem irányoz elő harmadik felek általi társfinanszírozást.

X A javaslat/kezdeményezés az alábbi becsült társfinanszírozást irányozza elő:

előirányzatok, millió EUR (három tizedesjegyre)

	2015	2016	2017	2018	2019	2020	Összesen
Tüntesse fel a társfinanszírozó szervezet	Tagállam	Tagállam	Tagállam	Tagállam	Tagállam	Tagállam	Tagállam
Társfinanszírozott előirányzatok ÖSSZESEN	0,361	0,196	0,376	0,196	0,196	0,196	1,521

A 2015. évi harmadik felek általi hozzájárulás az ESMA tagállamok általi társfinanszírozására vonatkozik. A finanszírozott költségek elsősorban a következőkkel kapcsolatosak:

a) Személyzeti kiadások: a tagállamok 60%-os mértékben hozzájárulnak az ESMA központjában az e rendelet szerinti követelmények végrehajtásához szükséges két ideiglenes alkalmazott foglalkoztatásának finanszírozásához. Ez évente 0,196 millió EUR hozzájárulást jelent a tagállamok részéről.

b) Kezdeti működési kiadások: a tagállamok 60%-os mértékben, 0,15 millió EUR-val járulnak hozzá az ESMA-nál 2015-ben felmerülő 0,25 millió EUR összegű kezdeti működési költségekhez. Ez a költségvetés elsősorban a rendelet követelményeinek teljesítését szolgáló informatikai rendszerekkel kapcsolatos.

c) Jelentéstétel a végrehajtásról: a tagállamok hozzájárulnak az ESMA által 2018. január 1-jéig benyújtandó, a rendelet alkalmazásáról szóló jelentés finanszírozásához. A jelentés

⁴⁰ Lásd az intézményközi megállapodás 19. és 24. pontját.

összköltsége várhatóan 0,3 millió EUR lesz⁴¹, amelynek 60%-át (0,18 millió EUR) fedezi a tagállamok 2017-ben.

⁴¹ E költséget a Belső Piaci és Szolgáltatási Főigazgatóság által készített hasonló jelentések átlagos, inflációval korrigált költségei alapján becsültük.

A bevételre gyakorolt becsült pénzügyi hatás

X A javaslatnak/kezdeményezésnek nincs pénzügyi hatása a bevételre.

☐ A javaslatnak/kezdeményezésnek van pénzügyi hatása – a bevételre gyakorolt hatása a következő:

**MELLÉKLET a referenciamutatókról szóló rendelet pénzügyi kimutatásához
a javaslat követelményeinek való megfeleléshez szükséges, az ESMA-nál felmerülő
becsült költségekről**

Az ESMA által ellátandó feladatokkal kapcsolatos becsült költségeket három kategóriába soroltuk: személyzeti költségek, infrastrukturális költségek és operatív kiadások, összhangban az ESMA általános költségvetés-tervezetében használt osztályozással.

a) Személyzeti költségek: a személyzet létszámának növekedése az ESMA feladatkörének a rendelet miatti bővülését tükrözi. Ez egyrészt a kritikus referenciamutatók felügyeleti kollégiumaiban való ESMA-részvétellel és közvetítéssel, másrészt a következő feladatokkal kapcsolatos: technikai tanácsadás a Bizottság részére e rendelet végrehajtásával kapcsolatban, harmadik országokkal kötendő együttműködési megállapodások kialakításának koordinálása, a szankciórendszerek konvergenciáját és ágazatközi egységességét elősegítő iránymutatások megszövegezése, a referenciamutatók felhasználásáról szóló értesítések nyilvántartása és a nyilvántartásba vett referenciamutató-kezelők jegyzékének kezelése.

A Bizottság saját jelenlegi becslései és az ESMA becslései alapján mindehhez 2 ideiglenes alkalmazottra lesz szükség. Ez a jelenleg az ESMA-nál a referenciamutatókkal foglalkozó személyi állományon felül értendő. Az új ideiglenes alkalmazottak teljes éves személyzeti költsége 0,326 millió EUR, amelynek 40%-át (0,130 millió EUR) a Bizottság, 60%-át (0,196 millió EUR) a tagállamok fedezik majd.

b) Működési és infrastrukturális költségek: az ESMA-t továbbá 0,25 millió EUR becsült kezdeti működési költség terhelné, amelynek 40%-át (0,1 millió EUR) a Bizottság, 60%-át (0,15 millió EUR) a tagállamok fedeznék 2015-ben. Ez a költségvetés elsősorban az alábbi feladatokat ellátó ESMA informatikai rendszerekkel kapcsolatos:

- az e rendelet szerint nyilvántartásba vett referenciamutató-kezelők és az Unióban referenciamutatókat szolgáltató, harmadik országokban működő vállalkozások jegyzékének kezelése;

- az egyes referenciamutatók pénzügyi eszközökben vagy pénzügyi ügyletekben való használatáról szóló értesítések kezelése, az ezzel kapcsolatos nyilvántartás vezetése, és a referenciamutató-kezelők tájékoztatása a referenciamutató ezen felhasználásáról.

A kezdeményezés ezenfelül szükségessé teszi az ESMA finanszírozásának 0,3 millió EUR-val történő megemelését 2017-ben; ez a jelen rendelet alkalmazásáról szóló, 2018. január 1-jéig benyújtandó jelentés összeállításának költségeit fedezi. A jelentés teljes becsült (2017-ben lekötendő és kifizetendő) költsége 0,3 millió EUR, amelyet 40%-ban a Bizottság (0,12 millió EUR) és 60%-ban a tagállamok (0,18 millió EUR) fedeznek. E költségeket a Belső Piaci és Szolgáltatási Főigazgatóság által készített hasonló jelentések átlagos, inflációval korrigált költségei alapján becsültük.

A javaslat az ESMA bevételeire NINCS pénzügyi hatással.

A becsült személyzeti költségek bontását az 1. táblázat tartalmazza.

Egyéb feltevések:

- a 2012. évi költségvetés-tervezetben biztosított FTE-k alapján a 2 új FTE 2 ideiglenes alkalmazottat foglal magában; teljes éves költségük 0,326 millió EUR, amelyet a Bizottság (0,13 millió EUR) és a tagállamok (0,196 millió EUR) társfinanszíroznak évente;

a különböző személyzeti kategóriák átlagos éves bérköltsége a Költségvetési Főigazgatóság iránymutatása alapján 132 000 EUR;

- a bérsúlyozási együttható Párizs esetében 1,161;

- álláshelyenként 10 000 EUR becsült éves kiküldetési költség (a becslés a 2012. évi kiküldetési költségvetési tervezet alapján készült);
- a 2012. évi munkaerő-felvételi költségvetési tervezet alapján becsült, munkaerő-felvételhez kapcsolódó költségek (utazás, szállás, orvosi vizsgálat, berendezkedési és egyéb támogatás, költözési költségek stb.) összege betöltendő álláshelyenként 12 700 EUR.

ESMA SZEMÉLYZETI KÖLTSÉGEK			millió EUR (három tizedesjegyig)						
Költség típus	Szám	Átlagktg.	2015	2016	2017	2018	2019	2020	ÖSSZESEN
1. cím: Személyzeti kiadások									
ebből ideiglenes alkalmazott	2	0,153	0,306	0,306	0,306	0,306	0,306	0,306	1,836
A munkaerő-felvételhez kapcsolódó kiadások			0,025						0,025
Kiküldetési költségek			0,020	0,020	0,020	0,020	0,020	0,020	0,120
1. cím Személyzeti kiadások – Összesen			0,351	0,326	0,326	0,326	0,326	0,326	1,981
ebből a közösségi hozzájárulás (40%)			0,140	0,130	0,130	0,130	0,130	0,130	0,790
ebből a tagállami hozzájárulás (60%)			0,211	0,196	0,196	0,196	0,196	0,196	1,191